ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΕ ΜΠΑ
Αρ. Αδ. 118/2001
ΚΩΔΙΚΟΣ 016037
ΕΛΤΑ
ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ 118/2001

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES
ΤΕΥΧΟΣ 81, ΙΟΥΛΙΟΣ–ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ–ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015, ΕΥΡΩ 0,01
Νίκης 11, **105 57 Αθήναι**

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 30 ΑΠΡ 2015 ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ: «ΤΟ ΣΚΟΠΙΑΝΟ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ »

*** Συνοπτικά Εισαγωγικά επί της Ημερίδος,** Εισηγητές των οποίων είναι οι:

•Ο Αναπληρωτής Καθηγητής Νεότερης & Σύγχρονης Βαλκανικής Ιστορίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης κ. **Σπυρίδων Σφέτας**.

•Ο Ομότιμος Καθηγητής Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. **Αντώνιος Μπρεδήμας**.

•Ο Οικονομολόγος και Συγγραφέας κ. **Γεώργιος Δουδούμης**.

•Ο Υποστράτηγος ε.α. κ. **Ιπποκράτης Δασκαλάκης**.

•Ο Πρέσβης ε.τ. κ. **Κωνσταντίνος Βάσσης**.

•Ο Αντιναύαρχος ε.α. ΠΝ και Πρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ κ. **Βασίλειος Μαρτζούκος**

•Ο πρέσβης ε.τ. και εμπειρογνώμων του ΥΠΕΞ Δρ. **Εμμανουήλ Γούναρης**

Ομιλίες

*** Η έννοια της Ασφάλειας σήμερα**
Του Στρατηγού Δημητρίου Σκαρβέλη, Ακαδημαϊκού

*** Διαφάνεια και εξοπλισμοί**
Του Ταξιάρχου Βασιλείου Γαρμπή του ΓΕΕΘΑ στο συνέδριο EXPOSEC DEFENSEWORLD

Άρθρα

*** Η Δημοκρατία στο Απόσπασμα**
Του κ. Ανδρέα Κατσίφα, Επιτίμου Αρεοπαγίτου

*** Η Πορεία της Διεθνούς Οικονομίας**
Του κ. Δημητρίου Ζακοντίνου, Α' Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

*** Τουρκικοί σχεδιασμοί για Συρία και Ελλάδα**
Του Ταξιάρχου ε.α. Χρήστου Μηνάγια, www.geostrategy.gr 15 Ιουλίου 2015

*** Τουρκικές συγκεντρώσεις δυνάμεων σε περιοχές εξαίρεσης από τη CFE**
Του Δημοσιογράφου– Αμυντικού αναλυτή Ιωάννη Σ. Θεοδωράτου, 20/07/2015

*** Διακυβεύονται ζωτικά συμφέροντα της Ρωσίας στη Συρία; Ρωσική υποστήριξη στον Άσαντ**
Του κ. Ανδρέα Ματζάκου, MSc στις Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές.

*** Προς νέα Σταυροφορία;**
Του κ. Ευαγγέλου Βενέτη, Ειδικού επί θεμάτων Μ.Ανατολής

*** Οι Έλληνες, ο Al Sisi και το αφανές Ισραήλ**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Αθαν. Μπαλτζώη

*** Οι Πρόσφυγες και το ηθικό και νομικό καθήκον των ΗΠΑ**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Αθαν. Μπαλτζώη

*** Τα Πρακτέα του 3ου Μνημονίου**
Επιμέλεια Σμηνάρχου ε.α. Αναστασίου Μπασαρά Αντιπρ. ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Δοκίμια

*** Κουφοθάλασσα**
Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

*** Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη, Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

Οι Προβληματισμοί του Εκδότου

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στην νέα κυβέρνηση η οποία καλείται να αξιοποιήσει την τελευταία ίσως ευκαιρία της χώρας για έξοδο από την κρίση. Το έργο της θα είναι ιδιαίτερα δυσχερές δεδομένου ότι απαιτούνται αποφασιστικά βήματα σε σύντομο χρόνο τόσο στα πλαίσια του τρίτου μνημονίου όσο και πέραν αυτού.

Κύριες προϋποθέσεις εθνικής επιτυχίας αποτελούν η σύγκλιση των κυριοτέρων πολιτικών κομμάτων σε στοιχειώδη θέματα εθνικού συμφέροντος και η εκπόνηση συναφούς διακομματικής εθνικής στρατηγικής, καθώς και η άμεση εφαρμογή αναπτυξιακών μεταρρυθμίσεων (π.χ. αξιοκρατία, φορολογικό σύστημα, γραφειοκρατία, αποκομματικοποίηση δημοσίου, φοροδιαφυγή/εισφοροδιαφυγή, ιδιωτικοποιήσεις, ταχεία απονομή δικαιοσύνης, κίνητρα έρευνας, καινοτομίας, επιχειρηματικότητος και ανταγωνιστικότητος κ.λπ), προκειμένου η αναμενόμενη σταθερότητα και εξωστρέφεια να προκαλέσει ξένες και εγχώριες επενδύσεις οι οποίες με την σειρά τους θα προσφέρουν λύσεις στην ανεργία και στα κρατικά έσοδα.

Παράλληλα η νέα κυβέρνηση καλείται να επιλύσει αποτελεσματικά, ζωτικά εθνικά θέματα στο εσωτερικό και το εξωτερικό όπως το τρίπτυχο δημογραφικό – μετανάστευση – Ισλάμ, η υγεία, η ενίσχυση των παραμεθορίων περιοχών, η ενέργεια και η ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, η δίκαιη και βιώσιμη επίλυση του Κυπριακού, το ζήτημα της ονομασίας των Σκοπίων, οι σχέσεις με τα όμορα κράτη καθώς και με κράτη και Διεθνείς Οργανισμούς εθνικού ενδιαφέροντος, ο απόδημος ελληνισμός, ο πολιτισμός και η εθνική μας ταυτότητα.

Η παιδεία θα πρέπει να απαλλαγεί από τα ευκαιριακά, ερασιτεχνικά και ιδεοληπτικά «οράματα» που την μαστίζουν επί δεκαετίες. Υπάρχουν δοκιμασμένες συνταγές που λειτουργούν στον επιτυχημένο Δυτικό κόσμο και το μόνο που απαιτείται είναι σχετικές προσαρμογές. Η αναμόρφωση της παιδείας μας θα πρέπει να συμπεριλάβει την αποκομματικοποίηση αυτής και την αξιολόγηση. Η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχουν γνώση και κριτική σκέψη και κυρίως να διαμορφώνουν ενσυνείδητους Έλληνες πολίτες. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση τα κρατικά πανεπιστήμια θα πρέπει να συνυπάρχουν με αντίστοιχα ιδιωτικά ενώ σε όλα θα πρέπει να λειτουργούν και ξενόγλωσσα τμήματα. Η έρευνα των πανεπιστημίων θετικής κατευθύνσεως θα πρέπει να συνδέεται με τον πραγματικό κόσμο της ανάπτυξης, των επιχειρήσεων και της βιομηχανίας, ενώ τα πανεπιστήμια ανθρωπιστικών σπουδών θα πρέπει να καταστούν διεθνής πόλος έλξεως λόγω της ιστορικής μοναδικότητος της χώρας μας.

Προϋπόθεση για οιανδήποτε οικονομική, αναπτυξιακή, επιχειρηματική και εμπορική δραστηριότητα αποτελεί το περιβάλλον σταθερότητος και ασφάλειας το οποίο διασφαλίζουν οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας και τα Σώματα Ασφαλείας. Η πολιτεία ορθώς αναγνωρίζει ότι η Τουρκία αποτελεί την μόνη πραγματική στρατιωτική απειλή. Η χώρα αυτή διαθέτει την πολιτική βούληση και τα μέσα να διεκδικεί κυριαρχικά μας δικαιώματα. Η μεγάλη ποσοτική υπεροχή των ΕΔ της Τουρκίας, με την τουλάχιστον εφάμιλλη τεχνολογία, καθώς και την σημαντική της υπεροχή σε αμυντικής φύσεως βιομηχανική υποδομή θα έπρεπε προ πολλού να κρούει τον κώδωνα κινδύνου. Σύμφωνα με τις αμυντικές δαπάνες και τα εξοπλιστικά προγράμματα των δύο χωρών, αναμένεται ότι περί το τέλος της δεκαετίας ο συσχετισμός ισχύος θα επιδεινωθεί μέχρι βαθμού ανατροπής της εθνικής αποτρεπτικής στρατηγικής που αποτελεί πυλώνα προασπίσεως των Εθνικών Συμφερόντων και της ειρήνης στην περιοχή. Η πολιτική ηγεσία θα πρέπει να συνειδητοποιήσει το ταχύτερο το γεγονός αυτό και αναπτύξει την ανάλογη βούληση για ενίσχυση των ΕΔ ανεξαρτήτως των περιορισμών του μνημονίου. Λύσεις υπάρχουν αρκεί οι πολιτικοί να ιεραρχούν ορθά τις προτεραιότητες.

Σεπτέμβριος 2015

Αντιναύαρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος Π.Ν.
Επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ., Πρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 016037
Εκδότης-Διευθυντής: Β. Μαρτζούκος
Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος
Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Π. Λάγγαρης
Συντακτική Ομάδα: Ε. Τέμπος, Σ. Σκλήρης, Π. Λεονάρδος
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος
Εκτύπωση: ΝΕΜΕΣΙΣ Α.Ε.

Διευθύνσεις

Γραφεία: Νίκης 11
ΤΚ 105 57 Αθήναι
Τηλέφωνο: 210 8211025
Fax: 210 8211056
E-mail: elesme@otenet.gr
Διαδίκτυο: www. elisme.gr

Η έννοια της Ασφάλειας σήμερα

Του Στρατηγού Δημητρίου Σκαρβέλη
Ακαδημαϊκού

Ομιλία που έλαβε χώρα στην Κομοτηνή στα πλαίσια Ημερίδας, το Νοέμβριο 2014.

Οι πάντες σήμερα ασχολούνται με την οικονομική κρίση. Η ασφάλεια που είναι το θέμα μας, πολύ λίγο και πολύ λίγους ενδιαφέρει. Και όμως, είναι η πιο σχετική με την επιβίωση της χώρας παράμετρος. Η λέξη, ή μάλλον ο όρος «άμυνα», προσδιόριζε ανέκαθεν επακριβώς ένα πεδίο και μία δραστηριότητα, κατά βάσιν στρατιωτική, που σκοπό είχε την εξασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητος του πατρίου εδάφους από ξένες (εξωτερικές) επιβουλές και την απρόσκοπτη άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας.

Στην εποχή μας ό όρος αυτός έχει κριθεί ανεπαρκής και έχει αντικατασταθεί από τον όρο «ασφάλεια» (security) και τούτο διότι - όπως θα αναφερθεί στη συνέχεια- έχουν κατά πολύ διαφοροποιηθεί οι εξωτερικές επιβουλές, ενώ έχουν προστεθεί και εσωτερικές προκλήσεις Η μονοδιάστατη απειλή της κατάκτησης εδάφους και η άμυνα για την αποτροπή της, όπως ίσχυσε στο παρελθόν, δεν παύει να ισχύει και σήμερα, όμως ισχύει παράλληλα με νέες μορφές προκλήσεων και απειλών, που υπαγορεύουν νέες στρατηγικές και τακτικές και νέα μέσα, στα πλαίσια μιάς πολιτικής ασφαλείας, μιας Στρατηγικής Εθνικής Ασφαλείας (ΣΕΑ), που σήμερα δεν υπάρχει.

Οι νέες προκλήσεις και απειλές πρέπει να προσδιορισθούν και αναλυθούν, διότι αυτό απαιτεί το θέμα μας, ώστε και ό όρος «ασφάλεια» να αποκτήσει το πραγματικό νόημά του. Με άλλα λόγια ασφάλεια από τί και από ποιόν; Για να απαντηθεί το ερώτημα, απαιτείται μία στρατηγική ανάλυση του περιβάλλοντος, τόσο του εξωτερικού (στενότερου και ευρύτερου) όσο και αυτού του εσωτερικού.

Η μακρά περίοδος ειρήνης στον ευρωπαϊκό χώρο, χάρις στην «ισορροπία του τρόμου» και μάλιστα του τρόμου από ένα πυρηνικό ολοκαύτωμα, μας είχε κάνει να πιστέψουμε –περισσότερο βέβαια τις μεταπολεμικές γενιές - ότι η ειρήνη είναι εξασφαλισμένη εσαεί, ένα διαρκές αγαθό η ακόμα κάτι σαν δικαίωμα. Εντούτοις σήμερα υπάρχουν άνω των 25 θερμών εστιών (εννοώ ενόπλων συγκρούσεων) ανά τον κόσμο και βέβαια οι πλησιέστερες προς εμάς είναι αυτές του χώρου της Μέσης Ανατολής και της Ουκρανίας. Μία γενικότερη σύγκρουση δεν φαίνεται, για την ώρα, πιθανή, λόγω της αυτοσυγκράτησης των ισχυρών δυνάμεων (αυτοσυγκράτησης για το ενδεχόμενο ανεξέλεγκτης διολίσθησης προς μία πυρηνική αναμέτρηση). Όμως, ουδείς είναι σε θέση να βεβαιώσει για τη μη επέκταση των εστιών σύγκρουσης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Το φάσμα ενός πολέμου δεν έχει παντελώς εκλείψει.Αλλά ανεξάρτητα από το φάσμα του πολέμου, οι τοπικές και περιφερειακές θερμές και μη εστίες έχουν συνήθως κάποιες δυσάρεστες συνέπειες σε άλλα επίπεδα, όπως την οικονομία, τον τουρισμό, το εμπόριο και αυτό το ζήσαμε πρόσφατα με την περίπτωση των αντιποίνων κατά της Ρωσίας, με αφορμή τα ουκρανικά. Ζημιώθηκαν οι εξαγωγές μας προς τη Ρωσία, αλλά και ο τουρισμός μας και οι συναφείς προς αυτόν δραστηριότητες.

Αλλά ας προχωρήσουμε στον προσδιορισμό των απειλών και προκλήσεων κατά της ασφαλείας. Περισσότερη ανησυχία σήμερα υπάρχει για τις λεγόμενες «ασύμμετρες απειλές». Λέγονται έτσι, από την ασυμμετρία που παρουσιάζουν τα αντίπαλα μέρη. Η παλιά συμμετρία των αντιπάλων παρατάξεων, που χρησιμοποιούσαν παρόμοια είδη στρατιωτικών δυνάμεων, με παρεμφερή δόγματα και τακτικές, αλλά και πολεμικά μέσα και υλικά, πάντα μέσα σε ένα σαφές πεδίο μάχης, τηρώντας κανόνες και το δίκαιον του πολέμου η τουλάχιστον ένα κώδικα πολέμου. Αυτά δεν ισχύουν για τις νέες απειλές και ήδη οι αντίπαλοι παρουσιάζουν μία σημαντική ασυμμετρία. Δεν υπάρχει καμία αναλογία στα είδη των δυνάμεων, οι δε τακτικές είναι ανορθόδοξες και καινοτόμες. Τα πολεμικά μέσα είναι αυτοσχέδια και δεν υπάρχουν σαφή πεδία μάχης, όπως δεν ισχύουν και τα «σύνορα». Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι η υποτίμηση της «ισχύος», διότι έναντι αυτής ορθώνεται το ανορθόδοξο, το απρόσμενο και η αδιαφορία για τη ζωή (κάτι σαν καμικάζι), ούτε και λαμβάνεται υπόψιν το δίκαιο του πολέμου, που είναι μέρος του Διεθνούς Δικαίου. Κυρίως, η υπερέχουσα «ισχύς», αυτό που λέγεται «κράτος-υπερδύναμη» έπαυσε να είναι απρόσβλητη.

Αντιλαμβάνεσθε ότι αναφέρομαι πρω τίστως στην «τρομοκρατία». Κλασσικό παράδειγμα είναι το κατ' εξοχήν τρομοκρατικό κτύπημα της 11ης Σεπτ. 2001 κατά των ΗΠΑ. Η πρώτη στρατιωτική δύναμη στον κόσμο υπέστη τότε ένα γερό πλήγμα , όχι από ένα κράτος, μία άλλη δύναμη, αλλά από μία οργάνωση, μία τρομοκρατική οργάνωση. Σας υπενθυμίζω τα δρακόντεια μέτρα που είχαμε λάβει –με υψηλό τίμημα μάλιστα- στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, για την εξασφάλιση περιβάλλοντος ασφαλείας, όρου απαράβατου για την συμμετοχή των κρατών και μάλιστα των μεγάλων κρατών, όπως οι ΗΠΑ, που είναι στόχος της διεθνούς τρομοκρατίας. Χωρίς περιβάλλον ασφαλείας ετίθετο εν αμφιβόλω η επιτυχία των αγώνων. Και βέβαια, πέραν της διεθνούς, υπάρχει από ετών και η εσωτερική , εγχώρια τρομοκρατία, άλλοτε σε ύφεση και άλλοτε σε έξαρση. Καθόλου αμελητέο το γεγονός ότι, στις ημέρες μας, η τζιχαντική τρομοκρατία, από την αρχική εμφάνισή της σε σχήμα τοπικών οργανώσεων, έχει σήμερα αποκτήσει και κρατική οντότητα, το «ισλαμικό κράτος Ιράκ-Συρίας», ίδρυσε δε και το από το 1923 καταργηθέν χαλιφάτο.

Ο βίαιος θρησκευτικός εξτρεμισμός που έχει εισχωρήσει στα τρομοκρατικά κινήματα προσδίδει στους τρομοκράτες επικίνδυνο φανατισμό, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι, τους καλύπτει συνειδησιακά, αφού αντιλαμβάνονται τις εγκληματικές πράξεις τους σαν θεία επιταγή η σαν θεία δίκη. Είναι μυστήριο πως άτομα που έζησαν σε δυτικό περιβάλλον, σε πλουραλιστικές, ελεύθερες δυτικές κοινωνίες, ασπάζονται τον τζιχαντισμό και οδεύουν στο στρατόπεδο των τζιχαντιστών στο Ιράκ και στη Συρία για να πολεμήσουν στο πλευρό τους.

Στις ασύμμετρες απειλές συγκαταλέγονται και άλλες μορφές δράσης, όπως είναι το οργανω μένο έγκλημα, η λαθρεμπορική διακίνηση όπλων, η βιοτρομοκρατία (έστω και μόνο σαν εκφοβισμός χρησιμοποίησης βιολογικών μέσων και ουσιών), ο κυβερνοπόλεμος. Αυτές οι δραστηριότητες διαθέτουν μεταξύ τους και με την τρομοκρατία, διαύλους συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης.

Και αυτή, η λαθρομετανάστευση -που μας αφορά ιδιαίτερα- σ΄αυτή την κατηγορία εντάσσεται, εξεταζομένη από πλευράς ασφαλείας. Θα σταθώ λίγο σ' αυτήν, διότι όπως είπα, μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Δεν παραβλέπουμε την ανθρωπιστική πλευρά της και το ιερό καθήκον της συνδρομής που οφείλουμε όλοι προς τον αγωνιζόμενο για επιβίωση συνάνθρωπο. Το πρόβλημα είναι σύνθετο και σε σχέση με την ασφάλεια –που είναι το θέμα μας- έχει τις παρενέργειές του, όπως η αύξηση της εγκληματικότητας, η διακίνηση απαγορευμένων ουσιών και όπλων, η διακίνηση επικίνδυνων ατόμων, η εκμετάλλευση ανθρώπινων υπάρξεων (μια μορφή νεοδουλεμπορίου), η κατασκοπεία, η διακίνηση μαύρου χρήματος και σωρεία άλλων ποινικά κολάσιμων πράξεων..Μετανάστευση γινόταν ανέκαθεν, μετά από διακρατική συμφωνία, οργανωμένα και μεθοδευμένα, προς αμοιβαίο όφελος των συμβαλλομένων κρατών, οργανωμένα και υπό έλεγχο. Αυτό το γνωρίζουμε καλά εμείς οι Έλληνες, διότι έτσι στο παρελθόν διοχετεύτηκε ελληνικό εργατικό δυναμικό στην Αυστραλία, στις ΗΠΑ, στη Γερμανία. Δεν αναφερόμεθα σ΄αυτή τη διακίνηση ανθρώπων, αλλά στην «λαθρομετανάστευση», που σημαίνει μη συμφωνημένη και προγραμ ματισμένη, αλλά λαθραία και εντελώς παράνομη είσοδο ανθρώπων στη χώρα. Για μία μικρή όμως χώρα , όπως η χώρα μας, με υψηλό ποσοστό λαθρομεταναστών (το υψηλότερο στην Ε.Ε.), μακροπρόθεσμα θα υπάρξουν δυσάρεστες συνέπειες, στη δημογραφία μας, στον κοινωνικό μας ιστό, στην ειρηνική διαβίωση …με τη δημιουργία μειονοτικών εστιών, που θα προβάλλουν αιτήματα και διεκδικήσεις. Με τα χρόνια συνέπειες θα υπάρξουν και στη λειτουργία και αυτού του πολιτικού συστήματος και της Πολιτείας, αν τώρα δεν υιοθετήσουμε σωστή πολιτική για τη λαθρομετανάστευση. Το θέμα αυτό αφορά και την Ε.Ε. και μαζί όλοι οι ευρωπαίοι πρέπει να συναποφασίσουμε. Έστω και τώρα, με την ευκαιρία που έχουμε δικό μας Επίτροπο για τη μετανάστευση. Υπάρχουν δύο λέξεις «κλειδιά» στο θέμα αυτό, η «ένταξη» στην κοινωνία η ενσωμάτωση και η «αφομοίωση». Με τα χρόνια έχει αποδειχθεί ότι, ούτε το πρώτο συμβαίνει επαρκώς, το δε δεύτερο καθόλου. Αγγλία, Ολλανδία, Γερμανία …έχουν εδώ και χρόνια πειραματισθεί πάνω στις δύο αυτές λέξεις, που απηχούν καταστάσεις κοινωνιολογικού περιεχομένου και έχουν τελικά αποφανθεί ότι το όραμα μιάς πολυπολιτισμικής κοινωνίας είναι ουτοπικό. Δεν επεκτείνομαι, διότι θα εκτραπούμε από το κύριο θέμα μας.. Το θέμα είναι μεγάλο και σοβαρό και φυσικά όχι μόνο ελληνικό και από μόνο του απαιτεί ξεχωριστή ανάλυση και παρουσίαση.

Τελευταία άφησα την απειλή από την διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής, κυρίως των πυρηνικών όπλων, αλλά και των βιολογικών και χημικών. Όσο πληθαίνουν οι χώρες με τέτοιου είδους όπλα , τόσο δυσχερέστερος καθίσταται ο έλεγχό στους και αυξάνεται το ενδεχόμενο χρησιμοποίησής τους. Θα ερωτήσετε, αν υπάρχουν χώρες που επιδιώκουν την απόκτηση τέτοιων όπλων. Βεβαίως, με πρώτο το Ιράν, αλλά και άλλες και πρόσφατα στον τύπο αναφέρθηκε και η γειτονική μας Τουρκία, που σε πρώτο στάδιο έχει υπογράψει συμβάσεις για την κατασκευή δύο πυρηνικών εργοστασίων παραγωγής ενέργειας. Αυτά τα εργοστάσια είναι το πρώτο βήμα. Αν και όταν τα αποκτήσει αντιλαμβάνεσθε τι θα σημαίνει αυτό για τη δική μας ασφάλεια. Η πρόοδος της τεχνολογίας της σχετικής με αυτά τα όπλα, διευκολύνει την εξεύρεση των υλικών και απλουστεύει την κατασκευή τους (αναφερόμεθα σε μικρού μεγέθους, φορητά όπλα), με αποτέλεσμα να τα κάνει προσβάσιμα ακόμα και από τρομοκρατικές και ανατρεπτικές οργανώσεις και αυτό θέτει σε μεγάλο κίνδυνο την ασφάλεια. Και αν τώρα,η αυτοσυγκράτηση που προαναφέρθηκε για τις πυρηνικές δυνάμεις ισχύει, υπάρχει υψηλή πιθανότητα να μην ισχύσει για τους τρομοκράτες, που δεν θα έχουν δισταγμό όσον αφορά στη χρησιμοποίηση τέτοιων όπλων. Αντιλαμβάνεσθε τις συνέπειες για την ασφάλεια.

Αυτό που πρέπει να επισημάνουμε είναι ότι η χώρα μας, τόσο γεωγραφικά όσο και πολιτισμικά ανήκει στη Δύση, η οποία όμως Δύση φαίνεται να έχει στοχοποιηθεί από τη διεθνή τρομοκρατία, θεωρουμένη ως ο άξονας του κακού. Έχουμε να κάνουμε με μία ιδεολογικής και ακόμα θεολογικής υφής διαφορετικότητα, που θέτει σε δυσχερή δοκιμασία την ασφάλεια. Απόδειξη είναι αυτό που προαναφέρθηκε, δηλ. η στρατολόγηση τζιχαντιστών μέσα στις δυτικές κοινωνίες. Τζιχαντιστές προσηλυτίζονται και επιστρατεύονται στον περίγυρό μας (Αλβανία, Βοσνία, Κόσοβο, Τουρκία) και στέλλονται να πολεμήσουν στη Μέση Ανατολή. Από τον τύπο γνωρίζουμε ότι ερευνάται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, αν μικρός αριθμός τέτοιων ατόμων έχει διέλθει και από τη χώρα μας η έχει στρατολογηθεί εδώ.

Έχοντας σκιαγραφήσει -βέβαια σε συντομία- τις προκλήσεις και απειλές κατά της ασφαλείας, νομίζουμε ότι ήλθε η στιγμή να αναφερθούμε στην κύρια σημασία της ασφαλείας. Ευθύς εξ αρχής την προσδιορίζουμε ως μέγιστο κοινό αγαθό, ατομικής, κοινωνικής και πολιτικής διάστασης. Δεί δη ασφαλείας- και ουχί μόνο χρημάτων, θα λέγαμε σήμερα- διότι άνευ αυτής ουδέν εστί γενέσθαι των δεόντων. Η ανάπτυξη που προσδοκούμε ως χώρα, για να ανακάμψουμε από την κρίση, μόνο σε περιβάλλον ασφαλείας μπορεί να επιτευχθεί. Οι επενδύσεις δεν απαιτούν μόνο σταθερό φορολογικό πλαίσιο, γρήγορη απονομή δικαιοσύνης, εργασιακή ειρήνη κλπ., πρωτίστως ενδιαφέρονται για περιβάλλον εγγυόμενο την ασφάλεια. Αλλά και άλλοι τομείς , όπως η παιδεία, ο τουρισμός, ο πολιτισμός, η αποτελεσματική κρατική διοίκηση, η πρόνοια, η άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας ως χώρα, λειτουργούν καλλίτερα μέσα σε περιβάλλον ασφαλείας. Οι πολίτες αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους καλλίτερα, όταν κυριαρχούνται από αίσθημα ασφαλείας. Η αναμενόμενη από όλους μας προώθηση των σχετικών με την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων θεμάτων, δεν θα επιτευχθεί, αν δεν εξασφαλισθεί περιβάλλον βέβαιης ασφαλείας στους σχετικούς χώρους. Βλέπετε την αναστάτωση που προκαλεί η προκλητική Τουρκία στο χώρο της Κύπρου. Τα ίδια θα πράξει και στη δική μας περίπτωση αν δεν αποκτήσουμε επαρκή ασφάλεια.

Το θέμα της ασφάλειας, θα μπορούσε να πεί κάποιος ότι είναι παρεξηγημένο. Επειδή είναι αγαθό άϋλο και μη ορατό η αντιληπτό γενικά, παρά μόνο εκ του αποτελέσματος, πολλοί είναι αυτοί που το θεωρούν δεδομένο και εγγυημένο για πάντα. Δεν αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα που υπάρχει για καθημερινή επιβεβαίωσή του, μέσα

σε ένα κόσμο ασταθή και με ροπή προς την αντιπαράθεση και σύγκρουση σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδα. Αυτό ισχύει περισσότερο για τις νέες γενιές που έχουν ζήσει εξ ολοκλήρου μέσα σε συνθήκες ασφάλειας.

Ενώ στην αρχή της ομιλίας είχαμε προσδιορίσει τον σκοπό της αμύνης πολύ γενικά, περιλαμβάνοντα την εξασφάλιση της ακεραιότητος του πατρίου εδάφους και την απρόσκοπτη ενάσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας ως κράτους, στη συνέχεια καταδείξαμε ότι στην εποχή μας τούτο δεν επαρκεί, αλλά υπάρχει ανάγκη για πλήρη ασφάλεια της πατρίδος από τις καινοφανείς προκλήσεις και απειλές. Και ενώ για την άμυνα υπάρχει πρόβλεψη οργανωτική και διαθέτουμε σήμερα σαν ανώτατο όργανο το ΚΥΣΕΑ και κάτω από αυτό το ΓΕΕΘΑ με τη γνωστή δομή των Ε.Δ., με σαφώς διατυπωμένη την αμυντική πολιτική και στρατηγική της χώρας, δεν έχουμε κάτι ανάλογο για την ασφάλεια, όπως έγκαιρα απέκτησαν άλλες χώρες. Ένα Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, όπως διαθέτουν οι ΗΠΑ, η Γαλλία, η Αγγλία και άλλες χώρες. Επίσης δεν διαθέτουμε διατυπωμένη μία Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας, με κατανομή αποστολών και έργου στα όργανα εφαρμογής και εκτέλεσης, όπως η ΕΥΠ, η ΕΛΑΣ, το Λιμενικό (θαλάσσια λαθρομετανάστευση), το Πυροσβεστικό Σώμα (ναι, το Πυροσβεστικό Σώμα, αφού γνωρίζουμε πλέον ότι οι μεγάλες πυρκαϊές του 2007 ήτο έργο προσχεδιασμένο και πολύ καλά εκτελεσμένο), αλλά και άλλες κρατικές υπηρεσίες. Θα μπορούσε ακόμα να μετεξελιχθεί το ΚΥΣΕΑ σε ανώτατο όργανο Εθνικής Ασφαλείας. Και βέβαια, με αυτή την ευκαιρία, πρέπει να αναφερθεί και το γεγονός ότι δεν έχουμε κάτι, που θα έπρεπε να το είχαμε από καιρό, σαν βασική πυξίδα πορείας κυρίως για τα εθνικά θέματά μας, μία Εθνική Στρατηγική. Θα αφορούσε όχι στην τακτική και τις μεθοδεύσεις πάνω στα εθνικά θέματα, που αυτές μπορεί να αλλάζουν από κυβέρνηση σε κυβέρνηση, αλλά σε μία διατυπωμένη και εγγεκριμένη Υψηλή Πολιτική η Εθνική Στρατηγική, που δεν θα επιδέχεται ευκαιριακές αλλαγές σκοπιμότητος. Και φέρνω το παράδειγμα της Απόφασης του 92 από όλο τον πολιτικό κόσμο, να μη γίνει χρήση του ονόματος Μακεδονία και των παραγώγων του στην ονοματοδοσία του κράτους των Σκοπίων, που σιγά σιγά ξεχάστηκε. Αντί να τους πείσουμε ότι είμεθα ανυποχώρητοι σ΄αυτό, τους στείλαμε -στους σκοπιανούς- το μήνυμα ότι είμεθα υποχωρητικοί. Σε μία τέτοια Εθνική Στρατηγική θα είχαν περιληφθεί οι εθνικοί μας στόχοι, οι διεκδικήσεις μας, τα όρια από τα οποία κανείς δεν θα είχε το δικαίωμα να υποχωρήσει, κάτι σαν τις κόκκινες γραμμές, για να χρησιμοποιήσω επίκαιρη ορολογία. Εμείς όμως είπαμε (εδώ και χρόνια και από επίσημα χείλη) ότι ….δεν διεκδικούμε τίποτα, ενώ διεκδικούμε πολλά. Πρωτίστως σεβασμό των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας ως κράτους, καταδίκη των προκλητικών ενεργειών και συμβίωση με τις όμορες χώρες σε συνθήκες καλής γειτονίας. Διεκδικούμε τα πλήρη δικαιώματα για τους εναπομείναντες Έλληνες στην Πόλη, τους Τενεδίους και Ιμβρίους, για τους Βορειοηπειρώτες αδελφούς μας που κατά καιρούς δοκιμάζονται από τους Αλβανούς. Διεκδικούμε την προστασία της ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς μας και τα μειονοτικά δικαιώματα των εις την ξένη ομογενών μας. Διεκδικούμε την ανεμπόδιστη εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών μας, ότι μας ανήκει κατά το Δ.Δ., χωρίς απειλές και προκλήσεις. Διεκδικούμε μία δίκαιη λύση για το Κυπριακό ζήτημα. Απαιτείται λοιπόν επεξεργασμένη και εγγεκριμένη Εθνική Στρατηγική, για την ασφαλή πορεία του Έθνους στο μέλλον. Έτσι θα εμφανιζόμεθα με μία φωνή, ενωμένοι όλοι οι Έλληνες στους ξένους (φίλους και εχθρούς).Εν τη ενώσει η ισχύς.

Ιδου λοιπόν και ο παράγων της ισχύος. Αντιλαμβάνεσθε όλοι ότι, η ασφάλεια που είναι το θέμα μας, είναι στενά συνδεδεμένη με την «ισχύ» της χώρας. Στη διεθνή σκακιέρα μάλιστα, η ισχύς του κάθε κράτους είναι ο πρώτιστος παράγοντας αξιολόγησής του και η πρώτη συνιστώσα για ανάπτυξη διεθνούς δράσης .Η ισχύς είναι σύνθετος παράγοντας και προ παντός δεν είναι μόνο η στρατιωτική ισχύς, όπως πολλοί νομίζουν. Η οικονομία της χώρας, η παιδεία, η δημογραφική συνιστώσα, το φρόνημα του λαού, η ικανότητα των ηγεσιών (πολιτικών και στρατιωτικών), η διπλωματική αποτελεσματικότητα, οι συμμαχίες, όλοι αυτοί είναι παράγοντες που συμβάλλουν στην ισχύ. Ασφαλώς για την άμυνα της χώρας, η αιχμή του δόρατος είναι η στρατιωτική ισχύς, όμως και αυτή είναι συνάρτηση των προαναφερθέντων παραγόντων και κυρίως του δημογραφικού και της οικονομίας. Δυστυχώς, πάσχουμε και στους δύο αυτούς παράγοντες, οι οποίοι αν δεν πορευθούν ανοδικά, θα υποσκάψουν στο μέλλον την ασφάλειά μας.

Ανέφερα προηγουμένως τη διπλωματική αποτελεσματικότητα, όπου συχνά παρουσιαζόμεθα συγκαταβατικοί η και υποχωρητικοί και τις συμμαχίες. Σ΄αυτές ανήκουν κυρίως η Νατοϊκή Συμμαχία και η Ε.Ε. Δεν θα ισχυρισθώ ότι το ΝΑΤΟ και μαζί μ΄αυτό η ΕΕ (η ΚΕΠΑ, κοινή εξωτερική πολιτική και ασφάλεια) μας καλύπτουν απόλυτα στον τομέα της άμυνας και των ασύμμετρων απειλών. Υπάρχουν προβλέψεις στα σχετικά καταστατικά, αλλά αυτό παραμένει θέμα προς απόδειξη .Θα ισχυρισθώ όμως ότι, σε μία εποχή διεθνούς ρευστότητος και ανακατατάξεων, σε ένα κόσμο διασυνδεδεμένο ποικιλοτρόπως, η «μοναξιά» για τη χώρα μας δεν είναι και ο καλλίτερος σύμβουλος, ιδίως όταν γεωγραφικά βρίσκεσαι στα αιωνίως ασταθή Βαλκάνια και γειτνιάζεις με την ανέκαθεν αναστατωμένη Μέση Ανατολή. Όταν είσαι μέσα στις συμμαχίες ως μέλος, παρακολουθείς, αντιλαμβάνεσαι τι γίνεται και προστατεύεις καλλίτερα τα συμφέροντά σου. Βγήκαμε από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ το 74 και έκτοτε στα θέματα ορίων διοίκησης και επιχειρησιακών σχεδίων οι Τούρκοι πήραν το πάνω χέρι και κάναμε σκληρό αγώνα για να συγκρατήσουμε τα πράγματα. Αυτό το γνωρίζω καλλίτερα από κάθε άλλον, λόγω θέσεων που κατείχα στο παρελθόν.

Πέραν των όσων ανεφέρθησαν και αυτή η πάταξη της παραβατικότητας, η αποτελεσματική λειτουργία της κρατικής μηχανής και ιδίως των φορέων κρατικής ασφαλείας, η αυστηρή τήρηση των νόμων, το σωστό σοφρωνιστικό σύστημα…. είναι υποστηρικτικοί παράμετροι της ασφαλείας, υπό τον όρο ότι λειτουργούν σωστά.

Να μου επιτρέψετε μία παρένθεση για τις Ε.Δ. της χώρας, διότι καίτοι παρήλθε 2Οετία από την αποχώρησή μου, το ενδιαφέρον μου γι΄αυτές παραμένει υψηλό. Δεν αμφιβάλλω ότι οι Ε.Δ. πράττουν παν το δυνατόν κάτω από τις παρούσες συνθήκες, για να διατηρήσουν το αξιόμαχό τους, όπως δεν αμφιβάλλω ότι αν παραστεί ανάγκη θα εκπληρώσουν το καθήκον τους εις το ακέραιον. Αυτά όμως δεν αρκούν, χρειάζεται και η υποστήριξη της Πολιτείας και του λαού. Ο στρατός μας δεν έχει χαρακτήρα επαγγελμα-

τικού η μισθοφορικού στρατού, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες (ΗΠΑ, Αγγλία …που μάχονται πάντα εκτός πατρίου εδάφους, για τα ανά τον κόσμο συμφέροντά τους).Ο στρατός μας είναι τέτοιος υποχρεωτικής στράτευσης, θητείας και αυτή η θητεία είναι ο ομφάλιος λώρος με τον ελληνικό λαό. Θα πολεμήσει δε όχι εις την ξένη, αλλά εδώ, υπέρ βωμών και εστιών. Γι΄αυτό και η άμυνα είναι υπόθεση όλων μας, όλου του ελληνικού λαού και έτσι πρέπει να παραμείνει.

Ευρισκόμενοι εις την Θράκη μας, την ακριτική αυτή περιφέρεια της χώρας και ομιλούντες για το σημαντικό αυτό θέμα, την ασφάλεια, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ο χώρος της, ο χώρος της θράκης, παρέχει την από βορρά και ανατολή αναγκαία και εξαιρετικά πολύτιμη κάλυψη της χώρας, τόσο της ηπειρωτικής όσο και της θαλάσσιας. Είναι χώρος ζωτικός για τα συμφέροντα της χώρας (πολιτικά, οικονομικά, σχέσεων με άλλες χώρες…), διότι έχει προνομιούχα γεωγραφική χωροθεσία, παρέχουσα τόσο πρόσβαση προς Βαλκανικές χώρες, όσο και προς αυτές του Ευξείνου Πόντου, περιλαμβανομένης της Τουρκίας. Όθεν, η εσωτερική ασφάλεια αυτού του χώρου πρέπει να είναι συνεχές μέλημα της Πολιτείας και να έχει την προτεραιότητα κάθε κυβέρνησης. Και τούτο, διότι ο αναγκαίος αυτός χώρος για την ακεραιότητα και βιωσιμότητα της χώρας μας, έχει κάποιες ιδιαιτερότητες. Σ' αυτές τις ιδιαιτερότητες τα πράγματα έχουν ήδη διολισθήσει επικίνδυνα. Πρό μηνών στην Ακαδημία Αθηνών πραγματοποιήσαμε μία ολόκληρη Ημερίδα για τις ιδιαιτερότητες και τα προβλήματα της Θράκης και τα πρακτικά που εξεδόθησαν διοχετεύτηκαν στα αρμόδια Υπουργεία και σε άλλους κρατικούς φορείς. Εθίγησαν θέματα παιδείας, θρησκεύματος, οικονομίας, δημογραφίας και προπαντός ξένου επεμβατισμού στο χώρο, κυρίως τουρκικού. Δεν θα αναφερθώ στα προβλήματα αυτά, δεν είναι το σημερινό θέμα μας, θα ειπώ όμως ότι η Τ. έχει μία βαλκανική πολιτική παρεμβατισμού και παροχής δήθεν προστασίας στους υπάρχοντες σε όλη την έκταση των Βαλκανίων μουσουλμανικούς θύλακες, σε μία νεοθωμανική έξαρση που την διακατέχει στις ημέρες μας. Ας μη ξεχνούμε τι είπε ο πολύς Ερντογάν προ μηνών *….«για μας η Θράκη έχει ιδιαίτερη σημασία, η Θράκη ταυτόχρονα είναι Θεσσαλονίκη, Κομοτηνή, Ξάνθη, Δοβρουτσά, Κίρτζαλι, Βαρδάρης, Σκόπια…».* Πολλές οι σημερινές τάσεις και δράσεις πολιτισμικής, η ιστορικής, μα κυρίως εθνολογικής προέλευσης, για αυτοπροσδιορισμό, αυτοδιάθεση, αυτοδιοίκηση, αυτονόμηση, απόσχιση ανεξαρτησία. Τα 6 ΑΛΦΑ μιάς βραδείας εξελικτικής διαδικασίας μέσα στο παγκόσμιο γίγνεσθαι, που ο μέσος όρος ζωής του ανθρώπου είναι μικρός για να τα παρακολουθήσει και συνειδητοποιήσει. Ας το έχουμε υπόψιν μας.

Πριν κλείσουμε τη σύντομη αυτή ομιλία, πρέπει να υπενθυμήσουμε σε πιο ακριβώς κόσμο ζούμε σήμερα. Ασφαλώς όχι σε ένα κόσμο αγγελικό. Τέτοιος δεν υπήρξε ποτέ ο κόσμος μας, αλλά σήμερα, έχει καταστεί όσο ποτέ άλλοτε ανταγωνιστικός, εριστικός και πρωτίστως έντονα συμφεροντολογικός, με την έννοια της κυνικής και ανελέητης επιδίωξης των συμφερόντων των ισχυρών και όχι μόνο, κρατικών οντοτήτων, χωρίς συναίσθημα και οίκτο ακόμα και για την ανθρώπινη ζωή (σκοτώνονται άμαχοι και παιδιά, βομβαρδίζονται σχολεία και νοσοκομεία, διότι είναι -και εφησυχάζουμε με αυτό- είναι …«αναπόφευκτες παράπλευρες απώλειες». Αυτό πού είπε κάποτε ο Ήντεν (Άγγλος πολιτικός) είναι όσο ποτέ επίκαιρο *..«δεν υπάρχουν μόνιμοι φίλοι η μόνιμοι εχθροί, υπάρχουν μόνιμα συμφέροντα».* Συγχρόνως έχει γίνει και εξαιρετικά επικίνδυνος, ο κόσμος μας, λόγω μεγάλης εξέλιξης της πολεμικής τεχνολογίας και αλόγιστης συσσώρευσης όπλων μεγάλης καταστρεπτικής αποτελεσματικότητας. Ερωτηθείς κάποτε ο Αϊνστάϊν, αν θα γίνει 3ος παγκ. πόλεμος, απάντησε ότι δεν το γνωρίζει, αλλά αν θα γίνει ένας 3ος, γνωρίζει καλά ότι ο επόμενος θα γίνει με ρόπαλα. Μέσα σε τέτοιο περιβάλλον, η επιδίωξη απόκτησης μιάς επαρκούς ασφάλειας πρέπει να είναι πρώτη προτεραιότητα του κράτους.

Αλλά δεν σκοπεύω να κλείσω την ομιλία μου αν δεν αναφερθώ και στον ελλοχεύοντα κίνδυνο που επιφυλάσσει ο ιστορικός χρόνος, σαφώς μεγαλύτερος του βιολογικού χρόνου. Ο μέσος όρος ζωής του ανθρώπου- όπως είπα προηγουμένως- είναι μικρός και πάντως όχι αρκετός, για να συνειδητοποιήσει τις πολιτικογεωγραφικές αλλαγές που ανεπαίσθητα συμβαίνουν, λόγω συμφερόντων, εθνικιστικών εξάρσεων, «μεγάλων ιδεών» (εντός παρενθέσεων), αυτονομιστικών τάσεων και μάλιστα τις περισσότερες φορές βιαίως, με πόλεμο. Στη Σκωτία επεδιώχθη η αυτονόμηση με δημοψήφισμα, αλλά στο Κόσοβο με πόλεμο. Στην Ουκρανία δεν γνωρίζουμε πότε θα ειρηνεύσουν και ποία θα είναι η τελική μορφή της χώρας. Φλαμανδοί, Καταλονοί, Βάσκοι, η Λίγκα του Βορρά στην Ιταλία και άλλα κινήματα καραδοκούν. Στη Μέση Ανατολή ο πολιτικός χάρτης της περιοχής φαίνεται να μεταβάλλεται και ίσως αύριο δούμε τριχοτομημένο το Ιράκ, αλλά και τη Συρία. Στη γειτονιά μας, στα Βαλκάνια, εθνικιστές αλβανοί κάθε τόσο δηλώνουν επεισοδιακά την παρουσία τους και τη «μεγάλη ιδέα» τους (αυτήν της Μεγάλης Αλβανίας), ενώ οι σλάβοι των Σκοπίων επιδιώκουν να κτίσουν έθνος πάνω σε ελληνικά ιστορικά και πολιτισμικά θεμέλια. Έχουμε γίνει στόχος αλυτρωτισμού και από τους δύο. Πολλοί μεγαλοϊδετισμοί κυκλοφορούν στα Βαλκάνια, μόνο που ο χώρος είναι λίγος και δεν τους χωράει όλους. Βέβαια εμείς από καιρό έχουμε απωλέσει τον δικό μας. Μπορεί να μη είμαι σύμφωνος για την αναβίωση ενός νέου επεκτατικού μεγαλοϊδεατισμού (είναι εκτός τόπου και χρόνου), αλλά δεν μπορώ να αρνηθώ έναν πολιτισμικό, πνευματικό μεγαλοϊδεατισμό, στα θέματα της φιλοσοφίας, της αρχιτεκτονικής, της ποίησης, της τραγωδίας, των εικαστικών τεχνών, που γεννήθηκαν σ΄αυτόν εδώ τον τόπο και που θα έπρεπε ο τόπος μας να είναι σήμερα το παγκόσμιο κέντρο τους. Σ΄έναν τέτοιοι μεγαλοϊδεατισμό πιστεύω.

Είπα προηγουμένως ότι, ο ανθρώπινος βίος είναι βραχύς για να αντιληφθεί τις γεωγραφικές και γεωπολιτικές αλλαγές που καθημερινά εξελίσσονται σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη και ακόμα η μνήμη η ανθρώπινη είναι βραχεία, σε τέτοια γεγονότα. Ανέφερα προηγουμένως τις μαγικές 6 λέξεις, που μαγνητίζουν και στη συνέχεια φανατίζουν ανθρώπους και ομάδες και λαούς. Είναι μία διαδικασία που δεν θα σταματήσει ποτέ. Ας το έχουμε υπόψη μας όσοι προσβλέπουμε στο μέλλον αυτού του τόπου, στην επιβίωσή μας ως κράτους και ως Έθνους, στον αιώνα τον άπαντα.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 30ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2015
ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ

«ΤΟ ΣΚΟΠΙΑΝΟ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ »

Την 30ην Απριλίου 2015, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία, Ημερίδα με θέμα «ΤΟ ΣΚΟΠΙΑΝΟ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», η οποία συνδιοργανώθηκε από το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ) και το Ίδρυμα Διεθνών και Νομικών Μελετών Καθηγητού Ηλία Κρίσπη & Δρ. Αναστασίας Σαμαρά-Κρίσπη στην αίθουσα «ΑΛΚΗΣ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ » του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Την Ημερίδα παρακολούθησαν Πρέσβεις ε.τ., ανώτατοι εκπρόσωποι των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, στελέχη του Υπουργείου Εξωτερικών, πανεπιστημιακοί καθηγητές, εκπρόσωποι Ενώσεων Αποστράτων και της ΣΕΘΑ, οικονομολόγοι, σπουδαστές ΑΣΕΙ και Σχολών της Ελληνικής Αστυνομίας, φοιτητές, δημοσιογράφοι κ.ά. Επισημαίνεται η απουσία του συνόλου των πολιτικών προσώπων που είχαν προσκληθεί στην Ημερίδα.

Μετά τους χαιρετισμούς της Δρ. Αναστασίας Σαμαρά-Κρίσπη, προέδρου του Ιδρύματος Διεθνών και Νομικών Μελετών Καθηγητού Ηλία Κρίσπη & Δρ. Αναστασίας Σαμαρά-Κρίσπη και του Προέδρου του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., Αντιναυάρχου ε.α. κ. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ, ακολούθησαν οι εισηγήσεις των ομιλητών καθώς και σύντομη παρέμβαση του Δρ. Εμμανουήλ Γούναρη, πρέσβεως ε.τ. και εμπειρογνώμονα του ΥΠΕΞ. Την ημερίδα έκλεισε με σύντομα συμπερασματικά σχόλια, ο συντονιστής της ημερίδας Συνταγματάρχης ε.α κ. Δημήτριος Στεργίου.

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., έχει ως αποστολή την αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου επί θεμάτων γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία), επί εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος καθώς και επί διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, με σκοπό την συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε εθνικών συμφερόντων. Το αντικείμενο της ημερίδας συνδέεται με τους σκοπούς και το έργο του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. καθόσον εντάσσεται στα θέματα εθνικού ενδιαφέροντος και συγκεκριμένα στους τομείς της προάσπισης των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας, της ασφάλειας, της οικονομίας και της διαφυλάξεως του πολιτισμού και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. υλοποιεί τους σκοπούς του με τα ακόλουθα κυρίως μέσα:

•Εκδίδει το περιοδικό «**Προβληματισμοί**»
•Διατηρεί την ιστοσελίδα www.elisme.gr
•Έχει παρουσία κοινωνικής δικτύωσης στο facebook
•Οργανώνει ομιλίες, ημερίδες, συνέδρια και ενημερωτικά σεμινάρια για θέματα εθνικού ενδιαφέροντος.
•Αναλαμβάνει την εκπόνηση μελετών σχετικών με τα αντικείμενα ενδιαφέροντός του, καθώς και την επικαιροποίηση παλαιοτέρων μελετών του Ινστιτούτου.

Σκοπός του Ιδρύματος Διεθνών και Νομικών Μελετών Καθηγητού Ηλία Κρίσπη & Δρ. Αναστασίας Σαμαρά-Κρίσπη, είναι η υλοποίηση έργου συναφούς με την επωνυμία του. Συγκεκριμένα, η διοργάνωση δημοσίων εκδηλώσεων, όπως είναι τα συνέδρια, οι ημερίδες, τα σεμινάρια, οι διαλέξεις και οι ομιλίες καθώς και εκδόσεις με θέματα σχετικά με έρευνες, μελέτες, επιμόρφωση, ενημέρωση και γενικότερα προβληματισμό και εμβάθυνση σε πάσης φύσεως νομικά ζητήματα και θέματα διεθνούς δικαίου, δημοσίου και ιδιωτικού, ως επίσης συγκριτικού δικαίου, ομοιομόρφου δικαίου, διεθνών σχέσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στις διπλωματικές σχέσεις και σπουδές καθώς και κανόνων εθνικών/εσωτερικών δικαίων, που ρυθμίζουν θέματα περιέχοντα «στοιχείο αλλοδαπότητας».

Ο σκοπός αυτός μπορεί να επιδιώκεται είτε αυτοτελώς, είτε σε συνεργασία με άλλα ιδρύματα ή, γενικώς, με άλλα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου ή και με απλούς ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα), είτε με την πραγματοποίηση ή υποβοήθηση κάθε πρωτοβουλίας, οθενδήποτε και αν προέρχεται, νόμιμα, που προάγει, διευρύνει ή γενικώς σχετίζεται με τον σκοπό του Ιδρύματος. Περαιτέρω, η ανάπτυξη καταλλήλων σχέσεων και συνεργασιών με ελληνικά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, επιδιώκοντα τον ίδιο σκοπό.

Οι δραστηριότητες του Ιδρύματος μπορούν να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό και σε συνεργασία με άλλους φορείς, νομικά ή φυσικά πρόσωπα.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του σκοπού του Ιδρύματος καθορίζονται και αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού.

Στοιχεία εισηγητών

Οι εισηγητές των θεμάτων που παρουσιάστηκαν κατά την ημερίδα, με την σειρά παρουσιάσεως αυτών, ήταν οι εξής:

•Ο Αναπληρωτής Καθηγητής Νεότερης & Σύγχρονης Βαλκανικής Ιστορίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης κ. Σπυρίδων Σφέτας.
•Ο Ομότιμος Καθηγητής Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Αντώνιος Μπρεδήμας.
•Ο Οικονομολόγος και Συγγραφέας κ. Γεώργιος Δουδούμης.
•Ο Υποστράτηγος ε.α. κ. Ιπποκράτης Δασκαλάκης.
•Ο Πρέσβης ε.τ. κ. Κωνσταντίνος Βάσσης.
•Ο Αντιναύαρχος ε.α. ΠΝ και Πρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ κ. Βασίλειος Μαρτζούκος
•Ο πρέσβης ε.τ. και εμπειρογνώμων του ΥΠΕΞ Δρ. Εμμανουήλ Γούναρης,

Εισαγωγή

Οι κύριες διαπιστώσεις και προβληματισμοί που αναπτύχθηκαν γύρω από τον άξονα των εισηγήσεων έχουν ως ακολούθως:

•Το ιδεολογικό κενό που άφησε η χρεωκοπία της κομμουνιστικής ιδεολογίας στα Βαλκάνια, υποκαταστάθηκε από την δύναμη του εθνικισμού.
•Οι ιστορικοί των Σκοπίων επιδίδονται σε αναζήτηση «στοιχείων», έωλων ιστορικά, τα οποία να θέτουν σε αμφισβήτηση την ελληνικότητα των αρχαίων Μακεδόνων, να επιβεβαιώνουν την συγχώνευση αρχαίων Μακεδόνων και Σλάβων, να διαχωρίζουν την Ελληνιστική Εποχή από την Ελληνική Ιστορία, να διαχωρίζουν τους «Σλάβους Μακεδόνες» από τους Βουλγάρους κατά τον Μεσαίωνα και να τονίζουν την ύπαρξη διακριτής «Μακεδονικής συνειδήσεως» και «Μακεδονικού Έθνους» κατά τους νεότερους χρόνους.
•Η σημερινή διένεξη Ελλάδος και Βουλγαρίας με την ΠΓΔΜ, είναι στην ουσία η διένεξη δύο ιστορικών εθνών (Ελλήνων και Βουλγάρων) με ένα πολιτικό μόρφωμα με αφετηρίες στον Μεσοπόλεμο, που δημιουρ- γήθηκε μετά το 1944, διεκδίκησε εδάφη της Ελλάδας και Βουλγαρίας στο όνομα του «μακεδονισμού» (1944-49) και μέχρι σήμερα διατηρεί αλυτρωτικές φιλοδοξίες θέτοντας μειονοτικά, πολιτισμικά, ιστορικά αλλά και εδαφικά ζητήματα, μέσω της ονομασίας του.
•Υφίστανται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ Ελλάδος και Σκοπίων ως προς την νομική προσέγγιση του θέματος της ονομασίας, καθώς και αμετακίνητη εμμονή των Σκοπίων στις θέσεις τους, γεγονός που θέτει εν αμφιβόλω την καλή πίστη των διαπραγματεύσεων, ενώ οι θέσεις του κράτους αυτού συνιστούν κατάχρηση δικαιώματος.
•Το θέμα του ονόματος των Σκοπίων δεν μπορεί να λυθεί αμιγώς σε νομική βάση αλλά η οποιαδήποτε λύση θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα κυρίως διπλωματικών διεργασιών.
•Πέραν της λίαν αμφιβόλου εφαρμογής του κράτους δικαίου στο εσωτερικό του και των υφισταμένων διακομματικών διενέξεων, το κράτος των Σκοπίων αντιμετωπίζει σημαντικά εσωτερικά εθνοτικά προβλήμα- τα λόγω του ισχυρού και διαρκώς αυξανομένου ποσοστού πολιτών Αλβανικής καταγωγής και συνειδήσεως.
•Το κράτος των Σκοπίων απειλείται από όλα σχεδόν τα γειτονικά του κράτη (πλην της Ελλάδος), ενώ η σημαντική τουρκική διείσδυση στο κράτος αυτό, ευνοεί περισσότερο τα σχέδια των μουσουλμάνων Αλβανών.
•Μεταξύ άλλων, το θέμα της ονομασίας των Σκοπίων επηρεάζεται και από τον γεωπολιτικό ανταγωνισμό των Μ. Δυνάμεων στην περιοχή. Οι ΗΠΑ, οι οποίες αποτελούν τον βασικότερο παράγοντα για επίλυση του ζητήματος, επιδιώκουν ευνοϊκή γι αυτές σταθεροποίηση των Βαλκανίων, μέσω της εισόδου των Βαλκανικών χωρών στους ευρωατλαντικούς θεσμούς.
•Οι ελληνικές παλινωδίες στρατηγικού επιπέδου στο θέμα της ονομασίας των Σκοπίων, σε συνδυασμό με την αδιάλλακτη και μαχητική διεκδίκηση των Σκοπίων, έχουν συμβάλει στην μέχρι στιγμής ανεπιτυχή αντιμετώπιση του όλου θέματος.
•Η τρέχουσα εθνική μας θέση περί ονομασίας με γεωγραφικό προσδιορισμό στον όρο «Μακεδονία», για όλες τις χρήσεις, αποτελεί λύση υψηλού ρίσκου και εγκυμονεί κινδύνους για το μέλλον.
•Οιαδήποτε μορφή λύσεως της ονομασίας των Σκοπίων, θα πρέπει να αντιμετωπίζει οριστικά το ζήτημα της δήθεν «μακεδονικής εθνότητος, γλώσσας και πολιτισμού», προκειμένου να μην θίγει μακροπρόθεσμα ζωτικά Εθνικά μας Συμφέροντα.
•Η Ελλάς θα πρέπει να επανεξετάσει την όλη στρατηγική της αξιοποιώντας το σύνολο του γεωπολιτικού δυναμικού της, προκειμένου η εν λόγω στρατηγική να είναι επαρκής, αξιόπιστη, αποτελεσματική, η δε εφαρμογή της συνεπής και ανεξάρτητη κυβερνητικών εναλλαγών.

Σύντομη περιγραφή των εισηγήσεων

α. **Ο Αναπληρωτής Καθηγητής Νεότερης & Σύγχρονης Βαλκανικής Ιστορίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης κ. Σφέτας Σπυρίδων** παρουσίασε το θέμα «Ιστορικά δεδομένα και εξέλιξη της διένεξης με το κράτος των Σκοπίων».

Ο καθηγητής κ. Σφέτας σημείωσε ότι γενικά ο σλαβομακεδονισμός καλλιεργήθηκε σε άμεση συνάρτηση με την ιδεολογία του «γιουγκοσλαβισμού». Οι ιστορικοί της γειτονικής χώρας επιδόθηκαν σε μια νευρική αναζήτηση «στοιχείων» για την αμφισβήτηση της ελληνικότητας των Αρχαίων Μακεδόνων και τη συγχώνευση Αρχαίων Μακεδόνων και Σλάβων, πράγμα που άγγιξε τα όρια ενός υστερικού φετιχισμού.
Βασική θέση της Ιστοριογραφίας των Σκοπίων σχετικά με την αρχαιότητα είναι η χάραξη μιας διαχωριστικής γραμμής μεταξύ Αρχαίων Μακεδόνων και Ελλήνων. Δύο είναι οι βασικές θέσεις που προβάλλονται: 1) ότι οι Αρχαίοι Μακεδόνες, διέφεραν από τους Έλληνες, οι οποίοι αποκαλούσαν τους Μακεδόνες βαρβάρους, 2) η Ελληνιστική Εποχή πρέπει να αποκαλείται «Αλεξανδρινή ή Μακεδονική». Η διεθνής βιβλιογραφία αγνοείται, οι πηγές δεν αναλύονται και δεν τίθεται κανένας προβληματισμός. Σύμφωνα μάλι-

στα με τον ιστορικό Πολύβιο, η Μακεδονία αποτέλεσε προπύργιο του Ελληνισμού κατά των βαρβάρων.
Αναφορικά με το Μεσαίωνα επισημαίνεται το χάσμα Μακεδόνων-Σλάβων και Βουλγάρων. Σύμφωνα με την Ιστοριογραφία των Σκοπίων, με τον Σαμουήλ (969-1018) ιδρύθηκε το πρώτο «μακεδονικό» μεσαιωνικό κράτος. Η γλώσσα στην οποία οι Κύριλλος και Μεθόδιος μετέφρασαν τα εκκλησιαστικά κείμενα ήταν η «παλαιομακεδονική», η γλώσσα των Μακεδόνων Σλάβων. Ο όρος «Μακεδονία» από τον 9ο αιώνα ήταν διοικητικός όρος, «Θέμα», και περιελάμβανε τη Θράκη, ενώ ο όρος «Μακεδών» ως αποκλειστικό σλαβικό εθνωνύμιο δεν υφίστατο.

Για την περίοδο της Τουρκοκρατίας ως παράγοντας διατήρησης «σλαβομακεδονικής» ταυτότητας θεωρείται η Αρχιεπισκοπή Αχρίδας, η οποία όμως δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως εθνική εκκλησία των Μακεδόνων Σλάβων. Ο όρος «Μακεδονία» ως διοικητικός όρος δεν χρησιμοποιήθηκε από τους Οθωμανούς, γεγονός που σημαίνει ότι οι Οθωμανοί δεν είχαν σαφή εικόνα του χώρου. Κατά τον 19ου αιώνα, οι Σλάβοι διανοούμενοι που προέρχονταν από το χώρο της Μακεδονίας, σε όλα τους τα κείμενα αυτοπροσδιορίζονταν ως Βούλγαροι. Ο μύθος της «σλαβικής» καταγωγής του Μεγάλου Αλεξάνδρου, δεν προσέφερε τίποτα περισσότερο από τη «νομιμοποίηση» της αυτόχθονης ιστορικής παρουσίας των Σλάβων στη Μακεδονία στην αντιπαράθεσή τους με τους Έλληνες.

Η VMRO η οποία ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη διεκδικείται ως αυτόχθονη «μακεδονική οργάνωση». Η εξέγερση του Ίλιντεν (1903) παρουσιάζεται ως εσωτερική εποποιΐα των «Μακεδόνων», μυθοποιείται ως εξέγερση για τη δημιουργία κράτους και την εφήμερη «Δημοκρατία του Κρουσόβου». Οι ένοπλες συγκρούσεις στη Μακεδονία 1904-1908, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι και η Συνθήκη του Βουκουρεστίου ερμηνεύονται σύμφωνα με την πάγια θέση ότι ο «μακεδονικός» λαός απέβη λεία των κατακτητικών σχεδίων των βαλκανικών κυβερνήσεων και η Μακεδονία διαμελίστηκε.

Η απόφαση της Κομμουνιστικής Διεθνούς το 1934 για την ύπαρξη μακεδονικού έθνους με αποκλειστική αναφορά στους Σλάβους ερμηνεύεται ακόμα ως η πρώτη επίσημη αναγνώριση μιας πραγματικότητας από έναν διεθνή φορέα. Ο εμφύλιος πόλεμος στην Ελλάδα (1946-1949) παρουσιάζεται ως μια προσπάθεια των Ελλήνων Κομμουνιστών να καταλάβουν την εξουσία και των «Μακεδόνων» να πετύχουν την εθνική τους αποκατάσταση. Εικάζεται επίσης ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να αποφύγει τον εμφύλιο πόλεμο, αν αναγνώριζε τους «Μακεδόνες» ως εθνική μειονότητα.

Τονίζεται από τον κ. Σφέτα ότι η ίδρυση μιας «Ενιαίας και Ανεξάρτητης Μακεδονίας» μετά το 1944 ήταν απλά ένας ουτοπικός μεγαλοϊδεατισμός, απότοκος της ετεροχρονισμένης σλαβομακεδονικής εθνικής αφύπνισης. Ακόμα και το δημοψήφισμα της 8ης Σεπτεμβρίου 1991 δεν ήταν μια λαϊκή ετυμηγορία για πλήρη ανεξαρτησία, αλλά περιείχε και την προοπτική της ένταξης σε μια μελλοντική ένωση των γιουγκοσλαβικών δημοκρατιών.

Ο κ. Σφέτας καταλήγει ότι η σημερινή διένεξη της Ελλάδας και της Βουλγαρίας με την ΠΓΔΜ είναι στην ουσία η διένεξη δύο ιστορικών εθνών (Ελλήνων και Βουλγάρων) με ένα νέο πολιτικό έθνος είχε αφετηρίες στο Μεσοπόλεμο, δημιουργήθηκε μετά το 1944, και διεκδίκησε εδάφη της Ελλάδας και Βουλγαρίας στο όνομα του «μακεδονισμού» (1944-49) ενώ μέχρι σήμερα θέτει μειονοτικά ζητήματα.

β. **Ο Ομότιμος Καθηγητής Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Μπρεδήμας Αντώνιος** παρουσίασε το θέμα «Νομική στήριξη αμοιβαίων πολιτικών θέσεων Ελλάδας-Σκοπίων και απήχηση αυτών στο διεθνές περιβάλλον»

Ο καθηγητής κ. Μπρεδήμας στην εισαγωγή του σημείωσε ότι το θέμα της ονομασίας των Σκοπίων δεν ανήκει στην κατηγορία της χρησιμοποιήσεως ονομασιών για διάφορες περιοχές, πόλεις κ.λπ.. αλλά παρουσιάζει ξεχωριστό ενδιαφέρον, δεδομένου ότι υφέρπουν διάφορα ζητήματα μειονοτικά, πολιτιστικά - ιστορικά, αλλά και εδαφικά. Η στάση της Ελλάδας υπήρξε ευέλικτη ή και ευμετάβλητη αφού κυμάνθηκε από την άρνηση αποδοχής ονομασίας με τον όρο «Μακεδονία» ή παραγώγων αυτής (1993), έως την αποδοχή μιας ονομασίας που θα περιλαμβάνει τον όρο «Μακεδονία», συνοδευόμενο από ένα επίθετο η οποία θα ίσχυε έναντι πάντων (erga omnes). Εν αντιθέσει, η αμετακίνητη ΠΓΔΜ στήριξαν και στηρίζουν το Συνταγματικό της όνομα (Δημοκρατία της Μακεδονίας), καθώς και την «διπλή ονομασία», δηλαδή μία ονομασία προς χρήση στις σχέσεις της με την Ελλάδα και μία για όλες τις άλλες χρήσεις.

Ο κ. καθηγητής περιέγραψε τις νομικές όψεις της ονομασίας και συγκεκριμένα: ποια είναι η ακριβής έννοια της ονομασίας «ΠΓΔΜ», σε ποιο βαθμό η στάση της ΠΓΔΜ στις διμερείς διαπραγματεύσεις συνάδει με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, εάν η ΠΓΔΜ έχει διακριτική ευχέρεια χρησιμοποίησης οποιασδήποτε ονομασίας και τέλος εάν αυτό συνιστά στο νομικό επίπεδο κατάχρηση δικαιώματος.

Ο εισηγητής επισημαίνει το αβάσιμο του ισχυρισμού της ΠΓΔΜ περί δικαιώματος τρέχουσας και μελλοντικής διπλής χρήσεως της ονομασίας, δεδομένου ότι ο εν λόγω ισχυρισμός θα αντετίθετο με τον «προσωρινό» χαρακτήρα της ονομασίας «FYROM» και θα καθιστούσε άχρηστες τις διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Επιπλέον ο εισηγητής τόνισε ότι η διεθνής νομολογία θεωρεί ότι «οι διαπραγματεύσεις πρέπει να έχουν ένα νόημα», δηλαδή ότι θα πρέπει να διεξάγονται με καλή πίστη. Η «καλή πίστη» παύει να υφίσταται όταν το ένα ή και τα δύο μέρη εμμένουν στις αρχικές τους θέσεις, αρνούμενα κάθε συμβιβασμό.

Ο κ. Μπρεδήμας θεωρεί ότι επί του θέματος της ονομασίας των Σκοπίων, δεν υπάρχει σταθερά διαμορφωμένη διεθνής πρακτική, ενώ το Διεθνές Δίκαιο δεν καλύπτει με διεθνές έθιμο ή οιονδήποτε απαγορευτικό κανόνα το όλο θέμα. της ονομασίας των Σκοπίων. Για το γειτονικό κράτος, εν τούτοις, στοιχειοθετείται η περιοριστική αρχή της κατάχρησης δικαιώματος, δηλαδή η άσκηση ενός δικαιώματος με κακή πρόθεση και με τρόπο που δεν ανταποκρίνεται στον σκοπό του δικαιώματος αυτού αλλά για

να επιτύχει ένα μη-δικαιούμενο όφελος και μάλιστα επιζήμιο για ένα τρίτο μέρος. Η κατάχρηση δικαιώματος διαθέτει μόνο κατ' επίφαση νομιμότητα αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποδειχθεί επαρκώς από τον αντίδικο. Στην περίπτωση της πρακτικής των Σκοπίων στο θέμα της ονομασίας, η κατάχρηση δικαιώματος δυνατόν να στηριχθεί στην σκοπιανή επιχειρηματολογία της εθνοφυλετικής βάσεως, της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Μακεδονίας, καθώς και της γεωγραφίας, δεδομένου ότι και στις τρεις περιπτώσεις πρόκειται για απόπειρα σφετερισμού, σύμφωνα με πληθώρα αποδείξεων.

Συμπερασματικά, ο καθηγητής κ. Μπρεδήμας υπογράμμισε ότι το θέμα του ονόματος των Σκοπίων δεν μπορεί να λυθεί σε μια νομική βάση και ότι η οποιαδήποτε λύση θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα διπλωματικών διεργασιών. Τα 137 κράτη μέλη που έχουν αναγνωρίσει την ΠΓΔΜ με το συνταγματικό της όνομα, αποτελούν τα 2/3 του συνόλου των μελών της Γενικής Συνελεύσεως των ΗΕ και είναι προφανές ότι αν διεξαγόταν σχετική ψηφοφορία, η γείτονα χώρα θα αναγνωριζόταν με το συνταγματικό της όνομα. Το θέμα εντούτοις δεν μπορεί να επιλυθεί σ' αυτή την κατεύθυνση, διότι αφενός μεν όσο διαρκούν οι διαπραγματεύσεις για το όνομα δεν μπορεί να τεθεί θέμα αλλαγής ονομασίας στη Γ.Σ. του ΟΗΕ και αφετέρου, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι οι διαπραγματεύσεις έχουν πλέον καταστεί άνευ αντικειμένου δεν αρκεί η απόφαση της Γ.Σ., αλλά και η έγκριση από το Συμβούλιο Ασφαλείας στο οποίο η Γαλλία και η Μ. Βρετανία με ενδεχόμενο βέτο θα μπλόκαραν το όλο θέμα της αλλαγής της ονομασίας.

γ. **Ο Οικονομολόγος και Συγγραφέας κ. Δουδούμης Γεώργιος** παρουσίασε το θέμα « Η γεωπολιτική κατάσταση των βαλκανικών κρατών και η διένεξη Ελλάδας-Σκοπίων»

Ο κ. Δουδούμης αναφέρθηκε στα κράτη, τα οποία διαδραματίζουν κατά την άποψή του σημαντικό γεωπολιτικό ρόλο για την ΠΓΔΜ: Την Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Σερβία και την Τουρκία.

Ο εισηγητής επεσήμανε, ότι την μεγαλύτερη απειλή για την ΠΓΔΜ αποτελεί το όραμα της «Μεγάλης Αλβανίας», σε συνδυασμό με το μεγάλο ποσοστό πολιτών αλβανικής καταγωγής και συνειδήσεως, το οποίο αυξάνεται διαρκώς δημογραφικά. Η διένεξη για το όνομα αφήνει αδιάφορη τόσο την Αλβανία όσο και τους Αλβανούς των Σκοπίων, των οποίων η ταυτότητα είναι δεδομένη. Ο κ. Δουδούμης αναφέρθηκε επίσης σε μία σειρά αποσχιστικών ενεργειών μέρους του αλβανικού πληθυσμού της ΠΓΔΜ, στην στάση αναμονής που τηρεί η Αλβανία, στις προβληματικές σχέσεις των Σλάβων των Σκοπίων με τους Αλβανούς του Κοσσόβου, στον ευνοϊκό για τον αλβανικό παράγοντα ρόλο τόσο των ΗΠΑ (στο πλαίσιο του ευρύτερου ελέγχου των Βαλκανίων), όσο και της Τουρκίας.

Αναφορικά με τη Βουλγαρία, ο κ. Δουδούμης αναφέρθηκε στην επεκτατική πολιτική της από το 1870 και έπειτα, με τη συνθήκη του Αγίου Στεφάνου. Σημείωσε ότι η ΠΓΔΜ εκτιμά, ότι οι Βούλγαροι επιθυμούν όχι μόνο βουλγαροποίηση του μεγαλύτερου τμήματος της χώρας τους, αλλά και εδαφική ενσωμάτωση στη Βουλγαρία. Οι Βούλγαροι δεν δέχονταν την ύπαρξη ούτε μακεδονικής γλώσσας ούτε μακεδονικού έθνους, αλλά τον Φεβρουάριο του 1999 ο νεοεκλεγείς πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ Λιούμπτσο Γκεωργίεφσκι, επισκέφθηκε τη Βουλγαρία και υπογράφηκε από τους δυο πρωθυπουργούς κοινή δήλωση, που έδινε λύση στο γλωσσικό πρόβλημα, γεγονός για το οποίο ο τότε Πρόεδρος Γκλιγκόροφ εξέφρασε αντιρρήσεις. Μέχρι σήμερα οι διαδοχικές κυβερνήσεις έχουν δώσει βουλγαρικά διαβατήρια σε χιλιάδες κατοίκους σλαβικής καταγωγής της ΠΓΔΜ. Οι Βούλγαροι, αν και αναγνωρίζουν ότι η ελληνική πλευρά υπερτερεί σε επιχειρήματα, έχουν αποφύγει να εμπλακούν στην ουσία της διένεξης Αθηνών-Σκοπίων.

Κατά τον εισηγητή, η ΠΓΔΜ κρίνει, ότι οι Σέρβοι, θα συμφωνούσαν να διαμελιστεί η χώρα τους και ένα τμήμα της στο Βορρά να γινόταν σερβικό. Παρόλα αυτά οι Σέρβοι θεωρούνται από τα Σκόπια ως οι λιγότερο επικίνδυνοι μεταξύ των γειτόνων τους. Οι Σέρβοι είχαν υποστηρίξει την Ελλάδα, όσον αφορά τη διένεξη για το όνομα, μόνο για μια μικρή περίοδο, επί Μιλόσεβιτς, όταν ήταν νωπή η πίκρα από την απόσχιση και την ανεξαρτητοποίηση της ΠΓΔΜ. Εν τούτοις, τον Απρίλιο του 1996 η τότε «μικρή Γιουγκο- σλαβία» (Σερβία και Μαυροβούνιο) την αναγνώρισε ως «Μακεδονία». Στο πλαίσιο μια πρόσφατης επαναπροσέγγισης του Βελιγραδίου με τα Σκόπια, έχει υπογραφεί συμφωνία Σερβίας, Μαυροβουνίου και ΠΓΔΜ για τη δημιουργία κοινών διπλωματικών αποστολών σε χώρες για τις οποίες υπάρχει κοινό ενδιαφέρον.

Η Τουρκία εμφανίζεται ως προστάτης των μουσουλμάνων της περιοχής και στη διένεξη Αθηνών – Σκοπίων τοποθετείται με κάθε ευκαιρία υπέρ της ΠΓΔΜ, ενώ βασικός παράγοντας για την προσέγγιση της ΠΓΔΜ εκ μέρους της Τουρκίας είναι η ύπαρξη κοινού εχθρού και η σύγκλιση των εθνικών συμφερόντων των δυο χωρών. Η Τουρκία αποτελεί τη μόνη βαλκανική χώρα που υποστηρίζει δραστήρια την ΠΓΔΜ.

Ο εισηγητής προβλέπει ότι η διένεξη θα παραμείνει εκτός απροόπτου στο ίδιο επίπεδο χωρίς ιδιαίτερες αλλαγές όσον αφορά τους εμπλεκόμενους βαλ- κανικούς παράγοντες, ενώ προτείνει τη χάραξη μιας ελληνικής στρατηγικής για τα Βαλκάνια προς εξασφάλιση συμμαχιών προκειμένου να εξυπηρετούνται καλύτερα τα ελληνικά συμφέροντα.

δ. **Ο Υποστράτηγος ε.α. κ. Δασκαλάκης Ιπποκράτης** παρουσίασε το θέμα «Ο γεωπολιτικός ρόλος των μεγάλων δυνάμεων και διεθνών οργανισμών στη διένεξη Ελλάδας-Σκοπίων»

Ο Υποστράτηγος ε.α κ. Δασκαλάκης Ιπποκράτης ανέλυσε τις επιδιώξεις, την πολιτική και την γενικότερη στάση που τήρησαν και τηρούν σήμερα οι κύριοι κρατικοί δρώντες και οι διεθνείς οργανισμοί στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων με έμφαση στη στάση τους έναντι της διαφοράς για το θέμα του ονόματος. Ως κύριοι κρατικοί δρώντες εξετάστηκαν οι ΗΠΑ, η Ρωσία, η Γερμανία, η Γαλλία, η Βρετανία, η Κίνα και η Τουρκία ενώ από πλευράς διεθνών οργανισμών εξετάστηκαν ο ΟΗΕ και το ΝΑΤΟ.

Οι ΗΠΑ έχουν αναγνωρίσει το κράτος των Σκοπίων με το συνταγματικό τους όνομα το 2004. Μέσω της πολιτικής τους επιδιώκουν την ανάσχεση της Ρωσίας και

τη σταθεροποίηση των κρατών των Βαλκανίων, κυρίως με τη μετατροπή τους σε δυτικού τύπου δημοκρατίες και την ένταξη τους στις ελεύθερες αγορές. Θεωρούν απαραίτητη τη σταθεροποίηση του γειτονικού κράτους, μέσω της ένταξης του στη Νατοϊκή Συμμαχία εκτιμώντας ως υπερβολικές τις ανησυχίες των Αθηνών.

Η Ρωσία αναγνώρισε αιφνιδιαστικά τη χώρα με το όνομα «Δημοκρατίας της Μακεδονίας» το 1992. Παρείχε επίσης στρατιωτική βοήθεια στο καθεστώς των Σκοπίων για την αντιμετώπιση της αλβανικής εξέγερσης το 2001. Επιδιώκει αργά αλλά σταθερά, να επαναπροσεγγίσει το σλαβικό στοιχείο της περιοχής (Σερβία, Μαυροβούνιο και ΠΓΔΜ), πολιτική η οποία διευκολύνεται από την απροθυμία της ΕΕ να συνεχίσει τη διεύρυνση της στα Δυτικά Βαλκάνια.

Οι γερμανικοί χειρισμοί το 1990-1 επιτάχυναν τη διαδικασία διάλυσης της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Η Γερμανία αποτελεί τον πρώτο εξαγωγικό πελάτη της ΠΓΔΜ (28% των εξαγωγών της) και τον δεύτερο εισαγωγέα (10% των εισαγωγών της). Ο κ. Δασκαλάκης εκτιμά ότι η συγκεκριμένη στασιμότητα εξυπηρετεί τη Γερμανία. Η Γαλλία αποτελεί τη μοναδική χώρα μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας που δεν έχει αναγνωρίσει την ΠΓΔΜ με το συνταγματικό της όνομα, ενώ το ενδιαφέρον των γαλλικών εταιρειών στην περιοχή παραμένει έντονο. Ο ρόλος της Μεγάλης Βρετανίας, στρατιωτικά και διπλωματικά, στην κρίση του 2001 υπήρξε αποφασιστικός, ενώ υποστηρίζει έντονα τις αμερικανικές θέσεις για ένταξη της ΠΓΔΜ στις ευρωατλαντικές δομές. Η Κίνα έχει αναγνωρίσει τη συνταγματική ονομασία της ΠΓΔΜ από το 1993, ενώ εντείνει την πολιτική οικονομικής διείσδυσης μέσω των Βαλκανίων.

Η Τουρκία εκμεταλλεύεται τους μουσουλμανικούς πληθυσμούς στην περιοχή, ενώ επιδεικτικά υποστηρίζει την ΠΓΔΜ. Έχει επιβάλει επίσης στα έγγραφα της Ατλαντικής Συμμαχίας την υποσημείωση «Η Τουρκία αναγνωρίζει την ΠΓΔΜ με το συνταγματικό της όνομα».

Η ΠΓΔΜ διαθέτει επίσημο καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας στην ΕΕ από το 2005. Δεκαέξι από τα εικοσιοκτώ κράτη μέλη της ΕΕ στις διακρατικές σχέσεις τους χρησιμοποιούν το όνομα «Δημοκρατία της Μακεδονίας», ενώ η εκκρεμότητα της ονομασίας αποτελεί μια δικαιολογία για την ΕΕ για να απορρίπτει την εκκίνηση των ενταξιακών συνομιλιών, παρά την θετική θέση την οποία έχουν πάρει το Ευρωκοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Από πλευράς ΝΑΤΟ, 16 από τα 28 κράτη μέλη του στις διακρατικές σχέσεις τους σχέσεις χρησιμοποιούν το όνομα «Δημοκρατία της Μακεδονίας». Αναφορικά με τον ΟΗΕ, 4 εκ των 5 μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και 135 κράτη από τα 193 έχουν αναγνωρίσει την ΠΓΔΜ με το συνταγματικό της όνομα.

Ο κ. Δασκαλάκης καταλήγει ότι οι ΗΠΑ αποτελούν βασικό παράγοντα για επίλυση του ζητήματος. Μία αμοιβαία αποδεκτή λύση θα οδηγήσει στην ένταξη της χώρας στο ΝΑΤΟ και στη σταθεροποίηση του κράτους των Σκοπίων και της ευρύτερης περιοχή. Το ερώτημα δεν είναι αν έχουν δίκαιο αλλά αν εμείς μπορούμε να τους πείσουμε ότι υπάρχει μια καλύτερη ρεαλιστική λύση. Αλλά για να έχουμε ελπίδες πρέπει πρώτα να αποκτήσουμε φερεγγυότητα και εν συνεχεία ισχύ.

ε. **Ο Πρέσβης ε.τ. κ. Βάσσης Κωνσταντίνος** παρουσίασε το θέμα «Τα ελληνικά εθνικά θέματα και η σιωπή της Ελλάδος: Η ανάγκη ενός νέου φιλελληνισμού»

Ο κ. Βάσσης αναφέρθηκε στην ιστορική πορεία του φιλελληνισμού και στο ρόλο που αυτός διαδραμάτισε στην υποστήριξη των Εθνικών μας θέσεων.

Η Ελλάδα είχε πάντα από της ανακηρύξεως της ως ανεξάρτητου κράτους προβλήματα με άλλες χώρες, το οποία είχαν ως αντικείμενο την ανάκτηση της εδαφικής και πληθυσμιακής ακεραιότητας της χώρας και την άμυνα κατά εξωτερικών απειλών. Κατά το 19ο αιώνα το μείζον εθνικό θέμα της Ελλάδος ήταν η απελευθέρωση του ελληνισμού από τον τουρκικό ζυγό. Ως προς το εθνικό αυτό θέμα, άλλου το επέτυχε (Μακεδονία, Νησιά Αιγαίου) και αλλού όχι (Βόρειο Ήπειρο, Μικρά Ασία). Σήμερα σημαντικά εθνικά θέματα αποτελούν το Κυπριακό και το θέμα της ονομασίας των Σκοπίων. Όταν η Ελλάδα χρειάσθηκε να πολεμήσει εναντίον χωρών όπως η Τουρκία και η Βουλγαρία, η υποστήριξη την οποία εξασφάλισε από ισχυρές χώρες οφείλετο σε σύγκλιση συμφερόντων.

Κατά τον 19ο αιώνα η εξωτερική πολιτική των χωρών καθορίζονταν ανεξάρτητα από τη κοινή γνώμη των λαών, εκτός από την περίπτωση του φιλελληνισμού. Όμως την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν οι μηχανισμοί προβολής των ελληνικών θέσεων (μέσα μαζικής ενημέρωσης, εταιρείες προβολής κ.α). Ο φιλελληνισμός δημιουργήθηκε από τους ίδιους τους Ευρωπαίους ως αποτέλεσμα ευνοϊκής για τους Έλληνες συγκυρία των δεινών των Ελλήνων από τους Τούρκους και του αισθήματος περί δικαιοσύνης των Ευρωπαίων πολιτών. Η αναγέννηση στην Ευρώπη, η οποία είχε οδηγήσει στη γνωριμία της Ευρώπης με την αρχαία Ελλάδα και ο χριστιανισμός, ενεθάρρυναν την αλληλεγγύη και την ευσπλαχνία της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Τον φιλελληνισμό δημιούργησαν επιφανείς άνδρες της εποχής όπως ο Delacroix, ο Goethe και άλλοι, οι οποίο κινήθηκαν εκ θαυμασμού και εκ συμπόνιας προς τα παθήματα των λαών.

Ο κ. Βάσσης επεσήμανε ιδιαίτερα το γεγονός της αναλογίας του θέματος του ονόματος του κράτους των Σκοπίων με το Κυπριακό και υποστήριξε ότι η διαδικασία επίλυσής τους πρέπει να στηρίζεται σε καινό παρανομαστή.

στ. **Ο Αντιναύαρχος ε.α. ΠΝ και Πρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ κ. Βασίλειος Μαρτζούκος** παρουσίασε το θέμα «Τρέχουσες επιλογές Ελλάδος στο θέμα του Σκοπιανού»

Ο Αντιναύαρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος ΠΝ, περιέγραψε το γεωπολιτικά ανταγωνιστικό και ασταθές περιβάλλον των Δυτικών Βαλκανίων, εντός του οποίου εξελίσσεται και η διένεξη Ελλάδος και Σκοπίων. Επισημάνθηκε το οξύμωρο φαινόμενο των ελληνικών παλινωδιών και υπαναχωρήσεων από τις αρχικές θέσεις σχετικά με την ονομασία των Σκοπίων, παρά το γεγονός ότι η Ελλάς υπερτερεί σαφώς στον συσχετισμό ισχύος με το κράτος αυτό (ΕΔ, συμμαχίες, γεωπολιτική θέση, πληθυσμός, εσωτερική συνοχή κ.λπ.) και ταυτόχρονα διαθέτει σημαντικά νομικά,

ιστορικά και πολιτισμικά ερείσματα. Το φαινόμενο αυτό αποδόθηκε κυρίως στην έλλειψη διαχρονικών Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών και Εθνικής Στρατηγικής.

Ο εισηγητής ανέφερε ότι η Δύση πιέζει κυρίως την ελληνική πλευρά για εξεύρεση λύσεως, καθ' όσον ο ανταγωνισμός με την Ρωσία για την επιρροή στα Βαλκάνια καθιστά επείγουσα την ένταξη των Δυτικών Βαλκανίων στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό θα αποτελέσει δυσμενή εθνική εξέλιξη τυχόν έναρξη «παραλλήλων συνομιλιών» (δηλαδή συνέχιση των συνομιλιών Ελλάδος και Σκοπίων για το όνομα και παράλληλη έναρξη συνομιλιών εντάξεως αυτών στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ).

Ο Αντιναύρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος ΠΝ περιέγραψε τα εσωτερικά και εξωτερικά σημαντικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει το κράτος των Σκοπίων, την τουρκική διείσδυση στο κράτος αυτό και τόνισε ότι η Ελλάς αποτελεί την μόνη γειτονική χώρα η οποία δεν απειλεί την κυριαρχία του. Επιπλέον αναφέρθηκαν οι αλυτρωτικές διεκδικήσεις καθώς και οι θέσεις των Σκοπίων σχετικά με το θέμα της ονομασίας και επισημάνθηκε η στρατηγική υλοποιήσεως των θέσεων αυτών.

Η εισήγηση περιέγραψε τις ελληνικές θέσεις και πρακτικές για την ονομασία των Σκοπίων στο παρελθόν και το παρόν και προέβη σε σειρά προτάσεων για το μέλλον. Συγκεκριμένα ο εισηγητής τόνισε ότι τα ελληνικά επιχειρήματα, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν τα συμφέροντα των εμπλεκομένων δυνάμεων στην περιοχή και η χώρα θα πρέπει να είναι αποφασισμένη, να έχει την πρωτοβουλία και να μην φαίνεται ενδοτική. Επιπλέον ο εισηγητής θεωρεί ως ζωτικής σημασίας την παραμονή της Ελλάδος εντός του σκληρού πυρήνα των ευρωατλαντικών θεσμών και την αποκατάσταση του εθνικού κύρους έναντι των εταίρων μας. Προτείνεται επιπλέον η ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων και η επένδυση στην υψηλή τεχνολογία, προκειμένου η διπλωματία μας να καταστεί πειστική.

Ο Αντιναύαρχος ε. α. Β. Μαρτζούκος ΠΝ, απορρίπτει την λύση που προτείνουν έτερα εγχώρια Ινστιτούτα περί χρήσεως του σλαβικού όρου «Μακεντόντσι» και «Μακεντόνσκι» και θεωρεί ως βέλτιστη λύση την μη χρήση του ονόματος «Μακεδονία» και των παραγώγων της από τα Σκόπια. Επιπλέον επισημαίνει τους κινδύνους της τρέχουσας ελληνικής θέσεως περί μίας ονομασίας με γεωγραφικό προσδιορισμό στον όρο «Μακεδονία» και καταλήγει ότι εάν για λόγους διπλωματικής σκοπιμότητος/πραγματικότητος επιβάλλεται πλέον στην ονομασία ο όρος «Μακεδονία», τότε η ονομασία με τον επιθετικό προσδιορισμό της θα πρέπει να απαρτίζει μία λέξη και όχι δύο διακριτές λέξεις. Η τελική ονομασία ασφαλώς θα πρέπει να χρησιμοποιείται έναντι όλων (erga omnes) ενώ η λύση θα πρέπει να αντιμετωπίζει το ζήτημα της δήθεν «μακεδονικής εθνότητος, γλώσσας και πολιτισμού».

Ο εισηγητής καταλήγει με σειρά πρακτικών επισημάνσεων και προτάσεων που αφορούν τις σχετικές διαδικασίες, τα επικείμενα ΜΟΕ, ένα διαβαλκανικό επιστημονικό διάλογο, σχετικές συνεργασίες με Βουλγαρία και Αλβανία, πρωτοβουλίες έναντι της Δυτικής κοινής γνώμης, την ενεργοποίηση του ελληνισμού, την εξέταση και αξιοποίηση της ελληνικής μειονότητος στα Σκόπια, την ενδεχόμενη καταγγελία της Ενδιάμεσης Συμφωνίας και τέλος την διενέργεια δημοψηφίσματος για οιανδήποτε Συμφωνία με τα Σκόπια.

ζ. Κατά την σύντομη παρέμβασή του **ο Πρέσβης ε.τ. Δρ. Ε. Γούναρης** παρέθεσε ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία τα οποία στηρίζουν την ελληνικότητα (εθνολογική, γλωσσική, πολιτισμική) του όρου «Μακεδονία», προέτρεψε τα κράτη τα οποία αναγνωρίζουν τα Σκόπια με την Συνταγματική τους ονομασία να αναθεωρήσουν τις απόψεις τους και τόνισε ότι αποτελεί εθνική επιλογή η μη αποδοχή του όρου «Μακεδονία» ή παραγώγων αυτού, ως συστατικό της ονομασίας των Σκοπίων.

Επίλογος Συντονιστού

Η Ελλάδα μεταξύ άλλων έχει ταυτόχρονα ένα μεγάλο πλεονέκτημα και ένα μεγάλο μειονέκτημα. Τη γεωγραφική της θέση. Βρισκόμαστε στη δυσκολότερη γειτονιά της Ευρώπης. Η ΝΑ Ευρώπη ήταν και θα παραμείνει πρόκληση για την Διεθνή Διπλωματία. Οι σχέσεις της Ελλάδος με τα όμορα κράτη ανέκαθεν υπήρξαν, το λιγότερο που μπορεί να πεί κανείς, πολύπλοκες. Δεν είχαμε και ούτε θα έχουμε την πολυτέλεια του εφησυχασμού και της περαιτέρω μετάθεσης της διευθέτησης των κυρίων Εθνικών μας θεμάτων σε ένα αόριστο μέλλον.

Γενικό συμπέρασμα

Το διεθνές νομικό και διπλωματικό πλαίσιο εντός του οποίου εξελίσσεται το ζήτημα της ονομασίας των Σκοπίων είναι ιδιαίτερα σύνθετο και απρόβλεπτο. Οι εν λόγω περιστάσεις επιβάλλουν την χάραξη Εθνικής Στρατηγικής επί του θέματος αυτού και συνεπή εφαρμογή της ανεξαρτήτως κυβερνητικών εναλλαγών. Στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής επιβάλλονται κατάλληλες συμμαχίες, απαιτείται μέγιστη εκμετάλλευση του γεωπολιτικού εθνικού δυναμικού και θεωρείται αυτονόητη και μοναδική επιλογή, η λύση που θα διασφαλίζει τα Συμφέροντα και των επερχομένων γενεών Ελλήνων.

Χαιρετισμός της Προέδρου του Ιδρύματος Διεθνών Νομικών Μελετών Δρ. Αναστασία Σαμαρά – Κρίσπη και σύντομη ενημέρωση επί των προσφάτων θέσεων της Ε.Ε. και εξελίξεων

Το Ίδρυμα Διεθνών Νομικών Μελετών Καθηγητού Ηλία Κρίσπη και Δρ. Αναστασίας Σαμαρά-Κρίσπη, θερμότατα ευχαριστεί τον κ. Β. Μαρτζούκο, Αντιναύαρχο ε.τ., Πρόεδρο του ΕΛΙΣΜΕ και τους συνεργάτες του, για τη διοργάνωση της σημερινής Εκδηλώσεως, στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με θέμα «Το Σκοπιανό Ζήτημα και οι Ελληνικές Θέσεις».

Θερμότατες ευχαριστίες απευθύνει σε όλους τους κ.κ. Εισηγητές, οι οποίοι ευχαρίστως αποδέχθηκαν την πρόταση των Συνδιοργανωτών να συμμετάσχουν στην Ημερίδα, καθώς και σε όλους εσάς, εκλεκτοί ακροατές.

Θα αναφερθώ συνοπτικά και πληροφοριακά στη σημερινή κατάσταση πραγμάτων, γιατί είναι αναπόφευκτο,

η όποια βελτιωτική λύση να αναζητηθεί σήμερα, διά της πολιτικής και διπλωματικής οδού, μέσα στο δημιουργηθέν και υπάρχον, επί του θέματος, πλαίσιο.

Κυρίες και Κύριοι,

Τον τελευταίο καιρό εμφανίζονται πολλά και δυσεξήγητα φαινόμενα στο χώρο των Βαλκανίων, εκ των οποίων μερικά, όπως προσφυώς παρατηρήθηκε, αποτελούν και φαινόμενα «σωβινιστικών παραισθήσεων».

Ειδικώτερα, στην περίπτωση της ΠΓΔΜ, η οποία αποτελούσε ένα από τα έξι ομόσπονδα κρατίδια της Σοσιαλιστικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας, πριν από τη διάλυσή της το 1991, όπως και στην περίπτωση του Κοσσυφοπεδίου, οι ΗΠΑ, όπως και η Ευρώπη, στέλνουν ασαφή και συγκεχυμένα μηνύματα προς την ηγεσία των Σκοπίων.

Μετά από διπλωματικές διαμεσολαβητικές διεργασίες και την παραπομπή της Ελλάδος στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Υπόθεση C-120/94), καταβλήθηκε προσπάθεια από τα δύο Κράτη, να αμβλύνουν τις αντιπαραθέσεις τους και να συνάψουν διπλωματικές σχέσεις. Συνέπεια αυτού, υπήρξε η Ενδιάμεση Συμφωνία, η οποία καταχωρήθηκε στα Ηνωμένα Έθνη, δεν κυρώθηκε όμως ποτέ από την Ελλάδα.

Βάσει της Συμφωνίας αυτής, η ΠΓΔΜ έγινε μέλος διαφόρων Διεθνών Οργανισμών, υποχρεώθηκε να αποσύρει την σημαία με τον ήλιο της Βεργίνας και ανέλαβε την υποχρέωση να απέχει από εχθρικές δραστηριότητες. Παράλληλα, προβλεπόταν η δεσμευτική υποχρέωση, τα δύο μέρη, να συνεχίσουν καλοπίστως τις διαπραγματεύσεις τους.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι βάσει του άρθρου 21 παρ. 2 της Ενδιάμεσης Συμφωνίας, τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν κάθε διαφορά σχετικά με την εφαρμογή ή ερμηνεία της Συμφωνίας, στο Διεθνές Δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών. Εξαίρεση, όμως, αποτελούσε η διαφορά για το ζήτημα της ονομασίας.

Έτσι, η ΠΓΔΜ, με την προσφυγή της στο Διεθνές Δικαστήριο, καταλόγισε στην Ελλάδα ότι με τη συμπεριφορά της, παραβίασε το άρθρο 11 παρ. 1 της Ενδιάμεσης Συμφωνίας και αιτήθηκε να υποχρεωθεί η Ελλάδα να απόσχει από κάθε είδους ενστάσεις σε βάρος της ΠΓΔΜ, όσον αφορά την είσοδο της ΠΓΔΜ, με την προσωρινή ονομασία της, στο ΝΑΤΟ ή σε άλλους Διεθνείς Οργανισμούς.

Όσον αφορά την Ε.Ε., έχει δηλώσει ότι προτίθεται να την αναγνωρίσει, εφόσον η Δημοκρατία αυτή τηρήσει ορισμένες προϋποθέσεις. Επιφυλακτικότητα ως προς την αναγνώριση της νεόκοπης αυτής Δημοκρατίας, με θετική όμως κατεύθυνση, έχει επιδειχθεί και διεθνώς. Ιστορικά, οι βασικές προϋποθέσεις που έθεσε απ' αρχής η Ε.Ε., αφορούσαν κυρίως στην παροχή εκ μέρους των Σκοπίων των αναγκαίων νομικών και πολιτικών εγγυήσεων, ότι δεν διατηρούν καμία εδαφική διεκδίκηση εναντίον Κράτους της Ε.Ε. (συνεπώς και της Ελλάδος), ότι θα απέχουν από κάθε εχθρική προπαγάνδα εναντίον αυτού του μέλους και ότι δεν θα χρησιμοποιούν ονομασία, που να υποδηλώνει εδαφικές διεκδικήσεις (σχετική και η Διακήρυξη του Συμβουλίου των Υπουργών Εξωτερικών, για τη Γιουγκοσλαβία, στις 11 Δεκεμβρίου 1991).

Οι ηγέτες των Σκοπίων δεν πείσθηκαν, συνέχισαν να υποστηρίζουν τις ανεδαφικές γνωστές θέσεις τους και οι ηγέτες των κρατών-μελών της Ε.Ε., στη Σύνοδο της Λισσαβώνας της 27.6.1992, εξέδωσαν εκ νέου Διακήρυξη, επαναλαμβάνοντας εμφατικά την θετική θέση της Ε.Ε. για αναγνώριση της νέας αυτής Δημοκρατίας, υπό την βασική προϋπόθεση να μην χρησιμοποιεί τον όρο «Μακεδονία» στην ονομασία του Κράτους της.

Τα Σκόπια, όμως, δεν συμμορφώθηκαν και πάλι, με συνέπεια την καθυστέρηση της αναγνωρίσεώς τους.

Παρ' όλη την Συνταγματική Τροποποίηση, βάσει της οποίας η Δημοκρατία δεν πρόκειται να εγείρει εδαφικές διεκδικήσεις κατά ομόρων Κρατών, βασικά, σχετικά σημεία του Συντάγματος, που ενέχουν εδαφικές βλέψεις (Προοίμιο, Άρθρα 3 και 49), έχουν παραμείνει αναλλοίωτα. Περαιτέρω, η Κυβέρνηση των Σκοπίων, δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια, που να υποδηλώνει πρόθεση εγκατάλειψης των διεκδικητικών θέσεών της κατά της Ελλάδας.

Έτσι, ακόμα και σήμερα, με μεγαλύτερη ένταση, συνεχίζεται ο σφετερισμός της ελληνικής ιστορίας, η ιδιοποίηση ελληνικών πολιτισμικών αντικειμένων, η μονοπώληση του ονόματος της Μακεδονίας και η διασπορά σε διεθνές επίπεδο, ισχυρισμών για δήθεν παραβίαση από την Ελλάδα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ακόμα και η στρέβλωση της Ιστορίας του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου (1946-1949), με σκοπό να παρουσιασθεί η Ελλάδα (θύμα των επεκτατικών σχεδίων του Τίτο), ως ένοχη αδικοπραγιών κατά των Μακεδόνων. Αν και ο Πρόεδρος Γκλιγκόροφ δήλωσε κατ' επανάληψη, ότι οι Σλάβοι των Σκοπίων προέρχονται από τα πρώτα σλαβικά φύλα που μετανάστευσαν στην Βαλκανική τον 7ο μ.Χ. αιώνα και ότι δεν διεκδικούν την κληρονομιά των αρχαίων Μακεδόνων που ήσαν Έλληνες, η Βουλή των Σκοπίων εξέδωσε ψήφισμα (8/1992) που υιοθετήθηκε από την Κυβέρνηση των Σκοπίων, βάσει του οποίου, καθιερώνονται ως σημαία της Δημοκρατίας το έμβλημα της Αρχαίας Μακεδονικής Δυναστείας.

Τελείως πρόσφατα, η Γερμανία προσκάλεσε τις πολιτικές ηγεσίες των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, να συμμετάσχουν σε μία Σύνοδο Κορυφής, με θέμα την "Οικονομική και Πολιτική" κατάσταση της περιοχής, αλλά κυρίως την πορεία της ένταξής τους στην Ε.Ε., στο πλαίσιο της προσπάθειας να γίνει εποικοδομητική συζήτηση για το πώς είναι δυνατή η υπέρβαση των υφιστάμενων εμποδίων, ώστε η Ευρωπαϊκή Προοπτική της περιοχής να καταστεί πραγματικότητα. Η συμπεριφορά αυτή της Γερμανίας, ως προς την ώθηση της ενταξιακής πορείας των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, προξενεί βάσιμα ερωτηματικά.

Αυτό, αν σκεφθεί κανείς ότι η διεύρυνση της Ε.Ε., στο σχετικά πρόσφατο παρελθόν, ήταν σχεδόν απαγορευμένη λέξη στο Βερολίνο, αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, για αρκετά χρόνια.

Αν και η αρνητική θέση της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης απέναντι σε διεύρυνση κάθε μορφής, δεν έχει μεταβληθεί, φαίνεται βάσιμα, ότι ο σημαντικότερος παράγοντας για την μεταστροφή της γερμανικής εξωτερικής πολιτικής, είναι η εντεινόμενη αντιπαλότητα με τη Ρωσία, η οποία παραδοσιακά, ασκεί επιρροή στα Βαλκάνια και με τις ενεργειακές συμφωνίες διαθέτει ένα σημαντικό μοχλό

πίεσης.

Οι συζητήσεις της 28ης Αυγούστου 2014 για το θέμα της ΠΓΔΜ και για την περαιτέρω ενταξιακή πορεία της στην Ε.Ε., έχουν πρόσφατα εντατικοποιηθεί. Για την Ελλάδα, είναι ενδιαφέρον, ότι όλη αυτή η κινητικότητα στο χώρο των Δυτικών Βαλκανίων, αποτελεί το ευρύτερο πλαίσιο, εντός του οποίου έγιναν οι δηλώσεις της για το θέμα του ονόματος της Μακεδονίας.

Η Γερμανική πλευρά, ο ρόλος της οποίας είναι καθοριστικός, θεωρεί ότι η διαμάχη για το θέμα του ονόματος έχει διαρκέσει πολύ περισσότερο απ' ότι θα έπρεπε και ότι για γεωστρατηγικούς λόγους, η ΠΓΔΜ θα έπρεπε να ενταχθεί και στην Ε.Ε. και στο ΝΑΤΟ. Αλλά και ότι η λύση που θα δοθεί στη διαμάχη αυτή, θα πρέπει να είναι, αμοιβαία επώδυνα αποδεκτή, όπως το έθεσε η Γερμανίδα Καγκελάριος.

Είναι όμως και σε γερμανικό επίπεδο προφανές, ότι για την ελληνική κυβέρνηση και την Ελλάδα γενικώς, οι συνθήκες δεν είναι σήμερα οι καταλληλότερες, για κινήσεις αμφίβολης δημοτικότητας στην εξωτερική πολιτική, με δεδομένη κυρίως την πίεση που ασκούν στην Κυβέρνηση οι δυσχερείς αποφάσεις στο οικονομικό μέτωπο. Το θέμα όμως, συζητείται ευρέως και πάλι, μετά δε τη Σύνοδο του Ντουμπρόβνικ, διαφαίνεται ότι η ενταξιακή διαδικασία συμπεριλαμβάνει πρώτιστα την προσπάθεια εναρμόνισης της εξωτερικής πολιτικής των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, με τις κοινές ευρωπαϊκές θέσεις.

Όμως, στην σχετικά πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής στην Ουαλία, στις 4 και 5 Σεπτεμβρίου 2014, η Ελλάδα δεν βρέθηκε αντιμέτωπη με το μείζον πρόβλημα της ένταξης της ΠΓΔΜ, δεδομένου ότι τελικά αποφασίσθηκε να μη συζητηθεί στη φάση αυτή το θέμα της διευρύνσεως της Συμμαχίας. Ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ, Άντερς Φογκ Ράσμουσεν, κατέστησε σαφές, στο πλαίσιο της Συνόδου της Ουαλίας, ότι επί του παρόντος η Συμμαχία, δεν θα αποστείλει πρόσκληση σε καμμία υποψήφια χώρα για ένταξη.

Ως προς την Ελλάδα, σημαντική ήταν η δήλωση του κ. Ράσμουσεν, ότι «κάθε υποψηφιότητα αξιολογείται χωριστά». Η απόφαση αυτή, ενόχλησε την ΠΓΔΜ, με τον Υπουργό Εξωτερικών της χώρας, Νίκολα Ποπόσκι, να καταγγέλει, «κατάχρηση του δικαιώματος του βέτο, ως πολιτικού μέσου εκ μέρους μιας χώρας-μέλους του ΝΑΤΟ».

Τα Σκόπια, προφανώς, παραγνώρισαν εσκεμμένα, ότι στη Σύνοδο του Βουκουρεστίου του 2008, είχε ληφθεί ομόφωνη απόφαση των ηγετών, χωρίς η Ελλάδα να προβάλλει βέτο, ότι μεταξύ των προϋποθέσεων που οφείλει να πληροί μια υποψήφια χώρα, είναι να έχει λύσει τις όποιες διαφορές τους με τα γειτονικά κράτη-μέλη της Συμμαχίας. Ένα μέρος των Δυτικών Κυβερνήσεων, τάσσονται πρόσφατα υπέρ της ένταξης της ΠΓΔΜ, στους ευρωατλαντικούς θεσμούς.

Στο πλαίσιο όμως πρόσφατων συντονισμένων προσπαθειών, με στόχο να υποβαθμιστεί η διαπραγμάτευση σχετικά με το ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ στο επίπεδο του διμερούς προβλήματος και να αποκοπεί από το διεθνές πλαίσιο του ΟΗΕ, καταβάλλουν αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, προωθώντας μάλιστα κοινή δήλωση, με την οποία θα απαιτούν την άμεση έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων των Σκοπίων με την Ε.Ε.

Τα μηνύματα και οι πληροφορίες από πρεσβείες της χώρας μας σε ευρωπαϊκές χώρες προς το υπουργείο Εξωτερικών έχουν ως κοινό παρανομαστή την εκδήλωση έντονης κινητικότητας τον τελευταίο καιρό, με επίκεντρο την στήριξη της ΠΓΔΜ, στο πλαίσιο του προσφάτως λαβόντος χώρα Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της Ε.Ε. στις 20-21 Απριλίου.

Σύμφωνα με πληροφορίες, στο Συμβούλιο επιδιώχθηκε να εκφραστεί η διαφωνία πολλών χωρών στην καθήλωση της ευρωπαϊκής προοπτικής των Σκοπίων, με πρόσχημα την εκκρεμότητα της ονομασίας, παρά το γεγονός ότι η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει την ύπαρξη σοβαρών προβλημάτων στην εφαρμογή βασικών κριτηρίων της Ε.Ε. από την ΠΓΔΜ, όπως η δυσλειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, η παραβίαση ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων, τα προβλήματα στη λειτουργία της Δικαιοσύνης, κ.ά.

Πρόκειται για σημαντικό πρόβλημα που θα οξύνεται συνεχώς για την ελληνική διπλωματία τους επόμενους μήνες, καθώς σύμφωνα με έγκυρες διπλωματικές πηγές αξιοποιείται στο έπακρον η κρίση στην ΠΓΔΜ για να υπογραμμιστεί η ανάγκη να αποφευχθεί η αποσταθεροποίησή της και στο πλαίσιο αυτό προβάλλεται και η εκκρεμότητα της ονομασίας ως επείγον ζήτημα προς διευθέτηση. Τον χαρακτηρισμό «επείγον» τον επικαλούνται χρόνια τώρα αρκετές χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, αλλά η ΠΓΔΜ κινείται μεταξύ σταθερότητας και αποσταθεροποίησης σχεδόν μόνιμα, για εσωτερικούς όμως λόγους, ανεξάρτητους από την ονομασία.

Καλά ενημερωμένες διπλωματικές πηγές επισημαίνουν τη διαρκή στήριξη της Ομάδας του Βίζεγκραντ, που συγκροτούν η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Σλοβακία και η Τσεχία, που επιδιώκουν την ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε. χωρίς να ληφθεί υπόψη το θέμα της ονομασίας, το οποίο θεωρούν διμερές πρόβλημα που δεν πρέπει να εμποδίζει την ευρωατλαντική προοπτική της χώρας. Παράλληλα, η Κροατία, η Σερβία, η Αλβανία, το Μαυροβούνιο και η Σλοβενία έχουν ουσιαστικά την ίδια άποψη και την εκφράζουν συχνά σε συναντήσεις που πραγματοποιούν με τη Γερμανία και την Αυστρία, ενώ οι ΗΠΑ, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, άλλοτε δείχνουν ενδιαφέρον, άλλοτε απουσιάζουν εντελώς από τις διπλωματικές διεργασίες όχι μόνο στο θέμα της ΠΓΔΜ, αλλά στα Βαλκάνια γενικότερα.

Το υπουργείο Εξωτερικών θα εργαστεί άμεσα στο μέλλον για την αποτροπή αυτών των σχεδίων, αλλά είναι προφανές ότι είναι δύσκολο να επιτύχει κάποια αποτελέσματα. Η κατάσταση στο εσωτερικό της ΠΓΔΜ είναι σχεδόν εκτός ελέγχου, γεγονός που προβληματίζει την Επιτροπή, αλλά οι πολιτικές παρεμβάσεις της είναι εντελώς αναιμικές και περιορίζονται σε υπόγειες διεργασίες με στόχο τον σχηματισμό νέας μεταβατικής κυβέρνησης χωρίς τον Γκρούεφσκι, πράγμα αρκετά δυσχερές.

Ενόψει αυτών των σαφών τάσεων και εξελίξεων, η Ελλάδα θα πρέπει το ταχύτερο, συνεχίζοντας εντατικά τις διαπραγματεύσεις και αποστασιοποιούμενη από την δυσμενή γι' αυτήν απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου, να

αποσαφηνίσει πλέον τις θέσεις της, αναπροσαρμόζοντάς τες μερικώς, στην ήδη δημιουργηθείσα και εμπεδωθείσα νέα τάξη πολιτικών πραγμάτων, επί του σοβαρώτατου αυτού θέματος, του οποίου οι προοπτικές θετικής ρύθμισης, λόγω των αδοκίμων κατά καιρούς πράξεων και παραλείψεων της Ελληνικής Πολιτείας, είναι πλέον εξαιρετικά ισχνές, αν όχι ανύπαρκτες. Πάντως, θα πρέπει το ταχύτερο, προτάσσοντας το ζήτημα της επίλυσης της ονομασίας, να εξευρεθεί, στο πλαίσιο μιας κοινά αποδεκτής ρύθμισης, μία λύση για το Σκοπιανό Ζήτημα, που να ισχύει «erga omnes».

Χαιρετισμός Προέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.
Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου Π.Ν.
Επιτίμου Διοικητού Σ.Ν.Δ.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών για το γεγονός ότι έθεσε υπό την αιγίδα του την σημερινή εκδήλωση και διέθεσε την ωραία αυτή αίθουσα για την πραγματοποίησή της.

Ευχαριστώ το Ίδρυμα Διεθνών Νομικών Μελετών Καθηγητού Ηλία Κρίσπη και Δρ Αναστασίας Σαμαρά – Κρίσπη για την αγαστή συνεργασία τους ως συνδιοργανωτές της σημερινής εκδηλώσεως.

Ευχαριστώ τους σημερινούς εισηγητές για την πρόθυμη συμμετοχή τους και ιδιαίτερα τον καθηγητή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Σπυρίδωνα Σφέτα, ο οποίος ταξίδευσε σήμερα πρωί από την Μακεδονία για να παρευρίσκεται στην ημερίδα αυτή.

Ευχαριστώ τέλος τους παρευρισκομένους, οι οποίοι διέθεσαν το απόγευμά τους προκειμένου να ενημερωθούν για το εν εξελίξει εθνικό ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ.

Σκοπός της σημερινής εκδηλώσεως είναι να αναδειχθούν οι κυριότερες παράμετροι, οι οποίες επενεργούν στο χρονίζον ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ, το οποίο αποτελεί ένα από τα μείζονα θέματα της εξωτερικής μας πολιτικής με σημαντικές γεωπολιτικές προεκτάσεις. Οι εθνικές επιλογές και τυχόν οριστικές συμφωνίες θα δεσμεύσουν την χώρα μας για το ορατό μέλλον και θα θέσουν τις βάσεις για τις περαιτέρω εξελίξεις (δυσμενείς ή ευμενείς) στις σχέσεις των δύο χωρών, οι οποίες θα επηρεάσουν τις επερχόμενες γενεές Ελλήνων.

Αποτελεί οξύμωρο φαινόμενο η επί μακρόν ισχυρή Ελλάς σε εθνικό και συμμαχικό επίπεδο, στον χώρο των Βαλκανίων και διαθέτοντας αδιαμφισβήτητα νομικά, ιστορικά, πολιτισμικά και πολιτικά ερείσματα, στην διένεξή της με το αδύναμο κράτος των Σκοπίων, να ευρίσκεται σήμερα σε θέση άμυνας εξετάζοντας εναλλακτικές λύσεις με φιλοσοφία διαπνεόμενη από το ρητό «το μη χείρον βέλτιστον». Ενδεχομένως το φαινόμενο αυτό να εντάσσεται στην ευρύτερη πολιτική ελληνική παθογένεια, η οποία συνοψίζεται στην διαπίστωση ότι στο νεότερο ελληνικό κράτος ουδέποτε οι πολιτικές δυνάμεις κατόρθωσαν να διατυπώσουν Εθνικούς Σκοπούς και Εθνική Στρατηγική τα οποία να τηρούν διακομματικά και με συνέπεια ανεξαρτήτως εναλλαγής κυβερνήσεων.

Το ζητούμενο σήμερα στην διένεξη με τα Σκόπια είναι η βέλτιστη λύση για τα Εθνικά μας Συμφέροντα. Στον τομέα αυτό εκτιμώ, ότι οι εισηγητές διατυπώνοντας τις προσωπικές τους θέσεις, θα διαφωτίσουν και θα προβληματίσουν το κοινό ανεξάρτητα από την συμφωνία ή μη με τις απόψεις των εισηγήσεών τους.

Απευθυνόμενος προς τους μη γνωρίζοντες το Ινστιτούτο μας και δεδομένου ότι αρκετά φημολογούνται και όχι αβάσιμα, σχετικά με τα Ινστιτούτα παραγωγής σκέψεως και στρατηγικής (think tanks), οφείλω να διευκρινίσω ότι το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. δεν έχει σπόνσορες και χρηματοδότες στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ούτε κομματικές εξαρτήσεις αλλά βασίζεται στις πάγιες συνδρομές των μελών του και σε ευκαιριακούς μικρούς χορηγούς. Στην ιστοσελίδα μας (www.elisme.gr) δύνασθε να πληροφορηθείτε περισσότερα για τις δραστηριότητές μας.

Σε κάθε περίπτωση το Ινστιτούτο μας, επιχειρεί να προσεγγίσει κάθε θέμα που επηρεάζει την κυριαρχία, ευημερία και ασφάλεια της χώρας μας με αντικειμενικό και επιστημονικό τρόπο προκειμένου αυτό να αναλυθεί και να γίνει κατανοητό στις πραγματικές του διαστάσεις. Εν συνεχεία όμως οι σχετικές εισηγήσεις του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. για τα εκάστοτε υφιστάμενα εθνικά μας θέματα γίνονται με όρους Εθνικού Συμφέροντος το οποίο αποτελεί και το μόνο κριτήριο για το Ινστιτούτο μας.

Εκφράζω την ευχή η σημερινή εκδήλωση να εκπληρώσει τον σκοπό της και να αποβεί επωφελής τόσο για τους παρευρισκομένους όσο και για τα αρμόδια θεσμικά όργανα και φορείς οι οποίοι θα λάβουν αντίγραφα των πρακτικών της ημερίδος αυτής.

Ευχαριστώ.

Ευχαριστήριον Σημείωμα

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του ΔΣ/ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

1. Ευχαριστούν το ΓΕΕΘΑ, την ΕΑΑΝ, την ΕΑΑΑ, την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κ.α. για την ηθική και έμπρακτο στήριξη του Ινστιτούτου μας αναγνωρίζοντες συναφώς το σοβαρό έργο του, το οποίον είναι προσανατολισμένο στην κατεύθυνση της υποστήριξης των εθνικών μας συμφερόντων.

2. Ευχαριστούν τα Μέλη του Ινστιτούτου για την καταβολή της ετησίας οικονομικής συνδρομής των και όχι μόνον, αποδεικνύοντας έτσι το πόσο σημαντική είναι η συμβολή μας στην γενική προσπάθεια στηρίξεως της πατρίδος μας.

3. Επίσης ευχαριστούν προκαταβολικά εκείνα τα Μέλη του Ινστιτούτου, τα οποία για διαφόρους δικαιολογημένους λόγους δεν κατέβαλαν την συνδρομή τους και τα οποία Μέλη σε πρώτη ευκαιρία θα ανταποκριθούν, έτσι ώστε το Ινστιτούτο μας να μην διατελεί σε κατάσταση ληξιπροθέσμου και μη αναγκαιούσης στο Ελληνικό πορεύεσθαι οντότητος.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Του Ανδρέα Κατσίφα
Επίτιμου Αρεοπαγίτη

Η Δημοκρατία μας αυτοκαταστρέφεται, διότι κατεχράσθη το δικαίωμα της ελευθερίας και της ισότητας, διότι έμαθε τους πολίτες της να θεωρούν την αυθάδεια ως δικαίωμα, την παρανομία ως ελευθερία, την αναίδεια του λόγου ως ισότητα και την αναρχία ως ευτυχία.

Τις διαπιστώσεις αυτές θα έλεγε κανείς ότι έκαμε κάποιος σχολιαστής της σύγχρονης κατάστασης της χώρας μας. Και όμως τα λόγια αυτά τα είπε κάποιος πριν από δύο χιλιάδες τετρακόσια χρόνια. Πρόκειται για τον φερόμενο ως ρήτορα Ισοκράτη, αλλά ουσιαστικά για τον πλέον διορατικό Έλληνα διανοητή της αρχαιότητας. Είναι αυτός, που όπως είχα την ευκαιρία να διατυπώσω παλαιότερα στο φιλόξενο αυτό περιοδικό, είπε : «Αλλοίμονο στην Πολιτεία που πολιτογραφεί απερίσκεπτα τους ξένους». Είναι ο ίδιος που ΔΕΝ ΕΙΠΕ : «Έλληνες είναι όσοι μετέχουν της ελληνικής παιδείας», φράση με την οποία, διαστρεβλώνοντας τα γραπτά, ηθελημένως ή από ημιμάθεια, Έλληνες πολιτικοί προωθούν την ιδέα της ισοπέδωσης των πάντων.

Ύστερα απ΄αυτά που περί Δημοκρατίας διακήρυξε στον Αρεοπαγιτικό Λόγο του ο Ισοκράτης θα μπορούσε να θεωρηθεί ως χωρίς ιδιαίτερη σημασία η περαιτέρω ενασχόληση με το θέμα αυτό, αφού ο καθένας είναι σε θέση, με τους αναγκαίους συνειρμούς, να εκτιμήσει και τη σημερινή κατάσταση, αν τα πράγματα δεν είχαν επιδεινωθεί τόσο ώστε η λέξη «δημοκρατία» να έχει χάσει τη σημασία της.

Ως δημοκρατία νοείται το πολιτειακό σύστημα που πρεσβεύει την αρχή της κυριαρχίας των πολιτών (του Δήμου) και ρυθμίζει τα της λειτουργίας του Κράτους με βάση την βούληση της πλειοψηφίας. Ως Κράτος νοείται ορισμένη κοινωνία, οργανωμένη, αυτόνομη και ανεξάρτητη μέσα σε ορισμένη εδαφική έκταση (περιλαμβανομένων και των θαλασσίων ορίων της). Κύριο στοιχείο είναι οι σ΄αυτή οικούντες πολίτες που έχουν τα προσόντα ν' αποφασίσουν για τα κοινά. Την αρχή αυτή ασπάζεται και το ισχύον Σύνταγμα της Ελλάδας στο πρώτο άρθρο του, που ορίζει ότι το πολίτευμά μας είναι Προεδρευομένη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία με θεμέλιο τη λαϊκή κυριαρχία και πηγή κάθε εξουσίας το Λαό. Κατά το Θουκυδίδη «άνδρες πόλεις, ου τείχη, ουδέ νήες ανδρών κεναί» (κατ΄ελεύθερη μετάφραση : οι άνδρες, δηλ. οι πολίτες, συγκρατούν το κράτος και όχι τα τείχη ούτε τα πλοία που δεν έχουν μέσα τους άνδρες). Η λέξη «κράτος» είναι ταυτόσημη με τη λέξη «δύναμη», ενέχει δε την έννοια ότι η θέληση της πλειοψηφίας στο δημοκρατικό πολίτευμα επιβάλλεται, έστω και δια της βίας, επί της μειοψηφίας. Για τους εξωτερικούς κινδύνους οι αρχαίοι Έλληνες είχαν δύο ταυτόσημες ρήσεις : «Πάσσαλος πασσάλω εκκρούεται» και «βία την βία εξωθείν και όπλα όπλοις». Προϋπόθεση η ύπαρξη αξιόμαχου στρατού. Εννοείται ότι το ίδιο ισχύει και δια τους εσωτερικούς εχθρούς.

Βασικός όρος της εύρρυθμης λειτουργίας της Δημοκρατίας είναι η διάκριση των εξουσιών σε Νομοθετική, Εκτελεστική και Δικαστική, που πρώτος δίδαξε ο Αριστοτέλης και έγινε κανόνας με τις διακηρύξεις του Διαφωτισμού. Όμως σήμερα στη χώρα μας και οι τρεις αυτές εξουσίες έχουν περιέλθει σε μεγάλο βαθμό στην κυρίαρχη μια: την Εκτελεστική, αφού το κόμμα που κυβερνά ή συνασπισμός κομμάτων που συγκυβερνούν αποτελούν και τη Νομοθετική, εμμέσως δε «καπελώνουν» και τη Δικαστική, με την επιλογή της ηγεσίας του Δικαστικού Σώματος, όχι πάντοτε μεταξύ των αρίστων, αλλά των κομματικώς αρεστών. Το ίδιο ισχύει και στις ένοπλες δυνάμεις. Έτσι έχουμε μια κολόβωση της Δημοκρατίας όπως την εννοεί ο Ισοκράτης, που προφανώς έχει υπ΄όψη του τη Δημοκρατία των Αθηνών στην εποχή του Περικλέους.

Από την αρχαιότητα (Πλάτων, Αριστοτέλης, Ισοκράτης) έχουν προταθεί διάφορες μορφές δημοκρατικής διακυβέρνησης, για πιο αποδοτική λειτουργία μιας Πολιτείας. Η αναφορά στις μορφές αυτές θα καθιστούσε το παρόν άρθρο μακροσκελές και το αποφεύγω. Θα επισημάνω μόνον ότι η Δημοκρατία, ως πιο δημοφιλής έννοια, έναντι της ολιγαρχίας, της αναρχίας και πάσης άλλης μορφής εξουσίας, έχει υιοθετηθεί και από αμιγώς δικτατορικούς τρόπους διακυβέρνησης. Έτσι όλες περίπου οι χώρες που ηγεμονικώς, από μεμονωμένα άτομα ή συλλογικά όργανα, διακυβερνώνται, εμφανίζονται ως Λαϊκές ή Σοσιαλιστικές Δημοκρατίες. Δηλαδή το πικρό χάπι που δίδεται στους δυναστευομένους λαούς τους, καταπίνεται ευκολότερα με χρυσό περιτύλιγμα. Είναι ωραίο να μιλάμε για δημοκρατία και να βαυκαλιζόμαστε ότι η δημοκρατία δεν έχει αδιέξοδα. Όμως οι συχνές δικτατορίες και τα στασιαστικά κινήματα στην Ελλάδα μας δείχνουν το αντίθετο. Αλλά και η προϋπόθεση της δημοκρατίας, η ύπαρξη δηλαδή κράτους που μπορεί να αντιμετωπίσει εχθρούς, εξωτερικούς ή εσωτερικούς, είναι προβληματική από την καταφανή στις πλείστες των περιπτώσεων διαστρέβλωση του Συντάγματος και την ερμηνεία του και την εφαρμογή του από τους εκάστοτε κρατούντες και τους πολιτευομένους ή πολιτικολογούντες συνταγματολόγους σύμφωνα με τις πολιτικές πεποιθήσεις τους και τις προσωπικές τους φιλοδοξίες. Η λιτότητα και η λεκτική ακρίβεια των πρώτων Ελληνικών Συνταγμάτων έχει αντικατασταθεί από ένα ακατάσχετο βερμπαλισμό που μετέβαλε το Σύνταγμα σε πολλά σημεία του σε απλό ευχολόγιο. Αλλά, όπως έχει ήδη επισημανθεί, και το ίδιο το Σύνταγμα περιέχει αντισυνταγματικές διατάξεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η ευνοϊκή μεταχείριση των βουλευτών (άρθρα 59 και επ.), κατά παράβαση της γενικής συνταγματικής αρχής ότι οι Έλληνες (χωρίς εξαίρεση) είναι ίσοι ενώπιον του νόμου (άρθρο 1). Συμπερασματικά, και χωρίς τις παραπάνω επιφυλάξεις είναι προφανές ότι δεν μπορούμε πλέον να αναφερόμαστε σε Ελληνικό Σύνταγμα και κατ΄επέκταση σε Ελληνική Δημοκρατία, όταν νόμοι του Ελληνικού Κράτους ψηφίζονται από το Ελληνικό Κοινοβούλιο με το φόβο διαγραφής από το κόμμα των διαφωνούντων και με βάση νομοσχέδια που έρχονται από εξωτερικά κέντρα σε ξένη γλώσσα και, το χειρότερο, μεταφράζονται κακώς από τους εδώ «ειδήμονες».

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Του Δημητρίου Ζακοντίνου
Οικονομολόγου Α' Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (Bank for International Settlements – BIS *) προειδοποίησε εδώ και καιρό, ότι στην επόμενη οικονομική κρίση οι Κεντρικές Τράπεζες θα αδυνατούν να επέμβουν αποτελεσματικά για την αντιμετώπισή της, αποδίδοντας την αδυναμία αυτή, στην μέχρι σήμερα πολιτική διάθεσης του χρήματος που χαρακτηρίζεται από υπερβολικά χαμηλά επιτόκια.

Εξάλλου είναι διαπιστωμένο ότι η οικονομική κρίση δεν έχει ξεπεραστεί κα αυτό γιατί οι επενδύσεις στη πραγματική οικονομία κινούνται σε χαμηλά επίπεδα ενώ οι μακροοικονομικές και γεωπολιτικές προοπτικές χαρακτηρίζονται από υψηλή ανασφάλεια

Αναλύοντας αυτές τις επισημάνσεις, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι σε κάθε πολιτική οικονομία τα χαμηλά επιτόκια, τροφοδοτούν την ανάληψη υψηλών κινδύνων, (παρατηρούνται στρεβλώσεις τόσο στον χρηματοπιστωτικό κλάδο όσο και στην αγορά ακινήτων) που στη συνέχεια κατά τεκμήριο μετατρέπονται σε ομόλογα και τελικά διατίθενται στις πλείστες των περιπτώσεων σε πολύ χαμηλότερες τιμές.

Το τελικό αποτέλεσμα είναι να αυξάνεται το χρέος παρά τα χαμηλά επιτόκια, η δε ανάπτυξη της οικονομίας να είναι ελαχίστη έως ανύπαρκτη.

Συμπερασματικά και με βάση την διαπίστωση ότι οι περισσότερες οικονομίες βρίσκονται σε φάση ύφεσης η έχουν ελάχιστη πραγματική ανάπτυξη, η ανεργία είναι υψηλή με κορυφή την ανεργία των νέων, ο δε πλούτος συνεχώς να συγκεντρώνεται σε λιγότερα χέρια, είναι σχεδόν βέβαιο, με κριτήριο την μέχρι σήμερα εμπειρία, ότι το πρόβλημα του παγκόσμιου χρέους συνεχώς θα επιδεινώνεται χωρίς καμμία προοπτική μείωσής του..

Άρα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το παγκόσμιο σύστημα είναι επισφαλές.

Κατά συνέπεια με την επισήμανσή της η Τ.Δ.Δ. ότι, οι Κεντρικές Τράπεζες δεν θα έχουν την δυνατότητα παρέμβασης στην περίπτωση νέας κρίσης χρέους λόγω των ήδη υπερβολικά χαμηλών επιτοκίων, μάλλον προτείνει ως αντίδοτο για την αντιμετώπιση της κατάστασης, την επιβολή μιάς πολιτικής αύξησης των επιτοκίων που σε συνδυασμό με τις χαμηλές τιμές του πετρελαίου και την αύξηση των εισοδημάτων που θα προκύψουν, θα απομακρύνουν τις αποπληθωριστικές τάσεις της οικονομίας.

Αναμφίβολα στην προοπτική εφαρμογής μιάς τέτοιας πολιτικής υπάρχει σκεπτικισμός, τόσο ως προς τον τρόπο και χρόνο εφαρμογής, οσο και ως προς το κόστος των ανατροπών και παρενεργειών που μπορεί να επιφέρει.

Άλλωστε δεν είναι τυχαία η επί σχεδόν ένα χρόνο καθυστέρηση της απόφασης για αύξηση επιτοκίων από το Ομοσπονδιακό κεντρικό Τραπεζικό σύστημα των ΗΠΑ (Federal Reserve System -FED)το οποίο μόλις χθές διά της προέδρου του κας Τζανετ Γέλεν επανέφερε το σενάριο αύξησης των επιτοκίων μέχρι το τέλος του έτους..

Όσον αφορά την χώρα μας, σε μία μελλοντική αύξηση των επιτοκίων που δανείζεται ο μηχανισμός στήριξης ESM, θα προκαλούσε ενδεχομένως σημαντική επιβάρυνση στις δαπάνες του Ελληνικού Κράτους για την πληρωμή των τόκων.

Κατα συνέπεια θα πρέπει να επαναξιολογηθεί και επανασχεδιασθεί ο τρόπος αντιμετώπισης του χρέους, και η προσπάθεια, να επικεντρωθεί σε μακροπρόθεσμη προοπτική δίνοντας περισσότερη βαρύτητα στην εξυγίανση του ισολογισμού (π.χ. περιορισμό του χρηματοοικονομικού κόστους, εξυγίανση δεικτών, βελτίωση ρευστότητος.) και στις δομικές μεταρρυθμίσεις και λιγότερη σε δημοσιονομικές παραμέτρους..

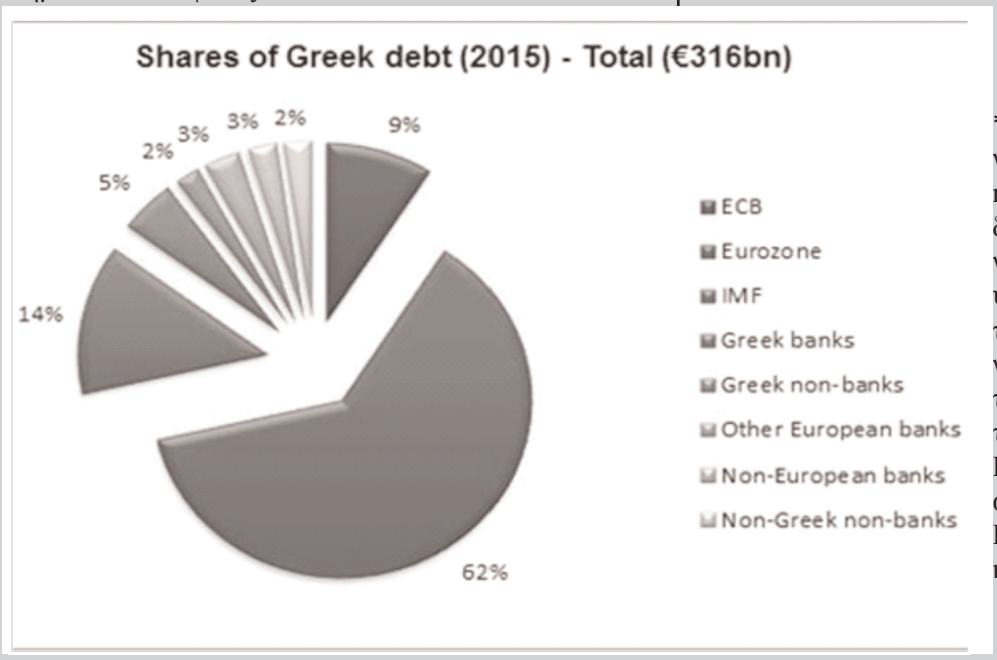

*Τ.Δ.Δ. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS-Bank for International Settlements) είναι διεθνής οργανισμός αποτελούμενος από κεντρικές τράπεζες που υποβοηθά την διεθνή νομισματική και χρηματοοικονομική συνεργασία . Στην ουσία αποτελεί την κεντρική τράπεζα των κεντρικών τραπεζών. Εδρεύει στην Βασιλεία της Ελβετίας και έχει αντιπροσωπείες στο Χονγκ Κονγκ και στην πόλη του Μεξικού.

Τουρκικοί σχεδιασμοί για Συρία και Ελλάδα

Του Ταξιάρχου ε.α. Χρήστου Μηνάγια
www.geostrategy.gr 15 Ιουλίου 2015

Αμέσως μετά τις εκλογές της 7ης Ιουνίου 2015 στην Τουρκία, ξεκίνησαν ανεπίσημες διερευνητικές επαφές μεταξύ των κομμάτων για το ενδεχόμενο σχηματισμού κυβέρνησης συνεργασίας, ενώ παράλληλα στις 23 Ιουνίου ορκίσθηκαν οι νέοι βουλευτές. Στη συνέχεια, στις 30 Ιουνίου ξεκίνησε η διαδικασία εκλογής προέδρου της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης, η οποία ολοκληρώθηκε στις 01 Ιουλίου ύστερα από τέσσερεις ψηφοφορίες. Οι υποψήφιοι των κομμάτων ήταν ο İsmet Yılmaz του κυβερνόντος κόμματος AKP που τελικά εκλέχθηκε πρόεδρος με 259 ψήφους στον τέταρτο γύρο, ο Deniz Baykal του ρεπουμπλικανικού κόμματος CHP, ο Ekmeleddin İhsanoğlu του εθνικιστικού κόμματος MHP και ο Dengir Mir Mehmet Fırat του κουρδικού HDP.

Κατόπιν, στις 10 Ιουλίου ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Recep Tayyip Erdoğan επέδωσε στον Ahmet Davutoğlu την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης. Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με τα πιθανά σενάρια που εξετάζουν οι Τούρκοι αναλυτές, θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής το ενδεχόμενο σχηματισμού κυβέρνησης μειοψηφίας, η οποία θα οδηγήσει τη χώρα σε επαναληπτικές εκλογές μετά το 2ο δεκαήμερο του Νοεμβρίου 2015. Μάλιστα η εν λόγω εκτίμηση, επιβεβαιώνεται από αντίστοιχη δήλωση του πρώην υπουργού Μεταφορών Binali Yıldırım λίγες ημέρες πριν τις εκλογές. Βάσει του σεναρίου αυτού, η κυβέρνηση του Davutoğlu θα στηριχθεί από το εθνικιστικό κόμμα MHP με το αιτιολογικό ότι, αυτή θα κληθεί να αντιμετωπίσει μια σοβαρή κρίση που θα οφείλεται σε «θερμές» εξελίξεις στα τουρκο-συριακά και ελληνο-τουρκικά σύνορα. Εκτός τούτου, στην περίπτωση που η Τουρκία αντιμετωπίσει με επιτυχία μια ενδεχόμενη κρίση, θα επιδιωχθεί η ανάδειξη του Erdoğan σε εθνικό ηγέτη και η διατήρηση της ισχύος του στο τουρκικό πολιτικό σύστημα.

Οι εξελίξεις στη Συρία και η στρατηγική της Τουρκίας

Η πολιτική της Τουρκίας για τη Συρία στηρίχθηκε σε δύο παραδοχές. Πρώτον, το καθεστώς Άσαντ θα ανατρεπόταν σε λίγους μήνες, όπως έγινε στη Λιβύη, και την εξουσία της χώρας θα αναλάμβαναν οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι. Και δεύτερον, οι ριζοσπαστικές ισλαμιστικές οργανώσεις (Τζιχαντιστές και El Nusra) θα εντατικοποιούσαν τις στρατιωτικές τους επιχειρήσεις με επικέντρωση στη Rojava (Δυτικό Κουρδιστάν), επιφέροντας πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό χάος, παρεμποδίζοντας τους Κούρδους της Συρίας να ανακηρύξουν την ανεξαρτησία τους.

Υπόψη ότι, η στρατηγική των Τζιχαντιστών στηρίχθηκε σε τρεις Φάσεις: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΜΥΝΑ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ και ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ. Η στρατηγική άμυνα εφαρμόσθηκε μέχρι το 2014, οπότε το ισλαμικό κράτος επεδίωξε και πέτυχε την απόκτηση της αναγκαίας στρατιωτικής ισχύος και τον έλεγχο συγκεκριμένων περιοχών του Ιράκ και της Συρίας. Στη συνέχεια, ακολούθησε η στρατηγική ισορροπία που είχε ως στόχο τη διεύρυνση των περιοχών ελέγχου του. Και τέλος, πριν ακόμη ολοκληρωθεί η δεύτερη Φάση, οι Τζιχαντιστές έθεσαν σε εφαρμογή τη στρατηγική επίθεση, η οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνει επιθετικές επιχειρήσεις ευρείας κλίμακας σε συνδυασμό με πρόκληση φόβου μέσω σφαγών και βανδαλισμών.

Ειδικότερα σε ό,τι έχει να κάνει με την τουρκική κυβέρνηση, αυτή εξασφάλισε το συντονισμό των εν λόγω ισλαμιστικών οργανώσεων και παρείχε σε αυτές στρατιωτική, οικονομική, υγειονομική και λογιστική υποστήριξη. Παράλληλα, μέσω των συνοριακών πυλών διευκόλυνε την διέλευση ισλαμιστών μαχητών, ενώ ανέλαβε να προμηθεύσει το ισλαμικό κράτος με οπλισμό και πυρομαχικά που προερχόταν από τη Σαουδική Αραβία, το Κατάρ και τη Λιβύη. Ας σημειωθεί ακόμη ότι, όταν το δυτικό Κουρδιστάν κατά μήκος των τουρκο-συριακών συνόρων, τελούσε υπό τον έλεγχο των Τζιχαντιστών (βλ. Χάρτη 1), η Τουρκία δεν προέβαλε κανένα πρόβλημα ασφάλειας.

Ωστόσο, οι πρόσφατες στρατιωτικές επιτυχίες των Κουρδικών Δυνάμεων PYD με την υποστήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών, ανέτρεψαν τις τουρκικές επιδιώξεις, δεδομένου ότι, αφενός άλλαξαν οι στρατιωτικές ισορροπίες στην περιοχή, αφετέρου το καθεστώς Erdoğan υποχρεώθηκε να αποκόψει τη στρατιωτική και λογιστική υποστήριξη που παρείχε στους Τζιχαντιστές. Στο Χάρτη 1 φαίνεται η κατά-

Χάρτης καταστάσεως στη Συρία και το Ιράκ τον Απρίλιο 2015

σταση στη Συρία και το Ιράκ τον Απρίλιο του 2015, ενώ στο Χάρτη 2 φαίνεται η κατάσταση που διαμορφώθηκε στη Συρία τον Ιούλιο του 2015.

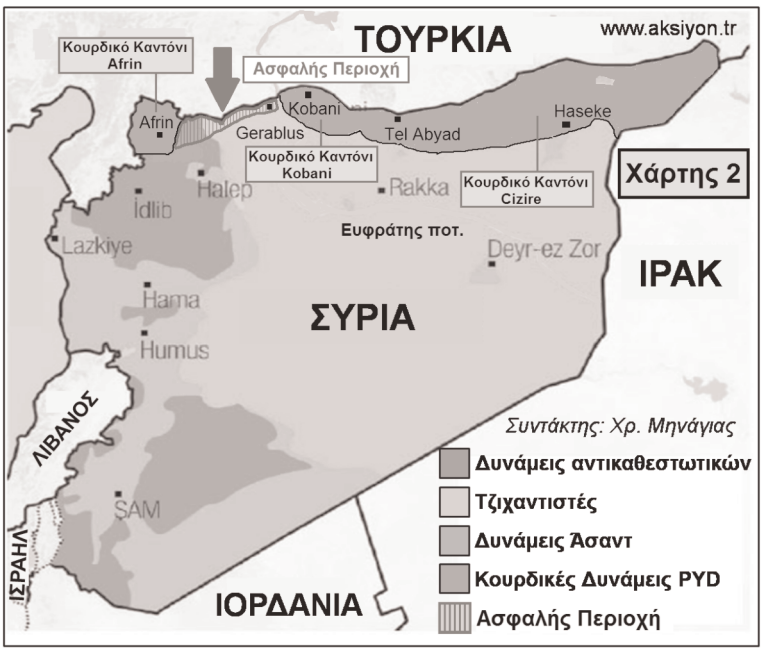

Χάρτης καταστάσεως στη Συρία τον Ιούλιο 2015

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι, το PYD όχι μόνο δεν θεωρείται ως τρομοκρατική οργάνωση από τις Ηνωμένες Πολιτείες, απεναντίας αυτό αποτελεί ένα στρατηγικό σύμμαχο των Αμερικανών και ένα σημαντικό πολιτικό παράγοντα της Συρίας. Άλλωστε, το ενισχυμένο πλέον PYD ελέγχει το μεγαλύτερο μέρος της βόρειας Συρίας και έθεσε έμμεσα τις βάσεις για τη δημιουργία ενός κουρδικού κράτους. Ήδη συνενώθηκε το καντόνι Cizire με το καντόνι Kobani.

Με την ίδια διαδικασία σκέψης, το ενδεχόμενο συνένωσης του κουρδικού καντονιού Kobani με το καντόνι Afrin, προκάλεσε σοβαρές ανησυχίες στην Άγκυρα, η οποία θεωρεί ότι, η νέα διαφοροποίηση των χαρτών στη Συρία και το Ιράκ θα έχει ως συνέπεια την απώλεια τουρκικού εδάφους και την αλλαγή συνόρων στην περιοχή. Για το λόγο αυτό, αφενός ο Tayyip Erdoğan απείλησε τους Κούρδους ότι δεν θα επιτρέψει τη δημιουργία κουρδικού κράτους στη βόρεια Συρία, αφετέρου άρχισαν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη δημιουργία μιας Ασφαλούς Περιοχής (Güvenli Bölgesi) εντός του συριακού εδάφους από τις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις.

Αναλυτικότερα, το σχέδιο επιχειρήσεων των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων περιλαμβάνει τα εξής: πρώτον, η Ασφαλής Περιοχή θα έχει βάθος 5-40 χλμ., μήκος περίπου 110 χλμ. και θα ορίζεται μεταξύ της δυτικής όχθης του ποταμού Ευφράτη και το ανατολικό όριο του καντονιού Afrin (βλ. Χάρτη 2). Δεύτερον, μεταστάθμευσαν στην περιοχή μηχανοκίνητες και τεθωρακισμένες μονάδες, μονάδες της 1ης Ταξιαρχίας Καταδρομών (Kayseri), της 2ης Ταξιαρχίας Καταδρομών (Bolu), της 4ης Ταξιαρχίας Καταδρομών (Tunceli), πυραυλικά συστήματα της 58 Ταξιαρχίας Πυροβολικού (Polatlı/Άγκυρα), πυροβολαρχίες με πυροβόλα Fırtına της 1ης Στρατιάς, μονάδες της Διοίκησης Ειδικών Δυνάμεων Bordo Bereli, μη επανδρωμένα αεροσκάφη, καθώς επίσης επιθετικά και μεταφορικά ελικόπτερα. Στη συνέχεια και με δεδομένο ότι, οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις κατά την ειρηνική περίοδο εκτελούν τα καθήκοντα τους με την προβολή της στρατιωτικής ισχύος και κατά συνέπεια της αποτρεπτικής ισχύος τους, οι τουρκικές αρχές ασφαλείας ενημέρωσαν τόσο το PYD, όσο και τους Τζιχαντιστές να μην πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε επιχείρηση για διεύρυνση των περιοχών που ελέγχουν στον τομέα μεταξύ Ευφράτη και Afrin. Σε αντίθετη περίπτωση, η τουρκική αντίδραση θα εστιάζεται, αρχικά στον έλεγχο της περιοχής με πυρά πυροβολικού (Fırtına) και κατόπιν θα ακολουθήσει αεροπορική επιχείρηση εφόσον απαιτηθεί. Τέλος, εφόσον δεν επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος σκοπός και οι εχθρικές δυνάμεις εξακολουθούν να παραμένουν στην περιοχή, θα διεξαχθεί επιχείρηση εισχώρησης στο συριακό έδαφος με ειδικές δυνάμεις και μηχανοκίνητες-τεθωρακισμένες μονάδες, οι οποίες μετά την εξουδετέρωση των απειλών θα επιστρέψουν στο τουρκικό έδαφος.

Όπως γίνεται κατανοητό, το σχέδιο αυτό στηρίζεται στα αποτρεπτικά του χαρακτηριστικά, έχει μικρό οικονομικό κόστος, περιορίζει σημαντικά τις απώλειες στρατιωτικού προσωπικού, δίδει το άλλοθι στο δίδυμο Erdoğan-Davutoğlu να ζητήσουν τη συγκρότηση κυβέρνησης μειοψηφίας με τη στήριξη των εθνικιστών και περνάει δύο μηνύματα: α. Δεν πρόκειται για επιχείρηση δημιουργίας Παρεμβαλ-

λόμενης Ζώνης (Tampon Bölgesi), ήτοι εισβολή και κατοχή συριακού εδάφους, η οποία προϋποθέτει έγκριση του Συμβουλίου Ασφαλείας, έχει μεγάλο οικονομικό κόστος, απαιτεί πολλές στρατιωτικές δυνάμεις και υπάρχει ο κίνδυνος φθοράς αυτών σε μια σύγκρουση πέραν των συνόρων με αβέβαιη έκβαση. β. Αφού οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία και το Ιράν παρεμβαίνουν επιχειρησιακά στην περιοχή, γιατί να μην επέμβει και η Τουρκία η οποία αντιμετωπίζει σοβαρούς κινδύνους, όπως η δημιουργία κουρδικού κράτους μέσω της υποτιθέμενης δημογραφικής αλλαγής της περιοχής και η πρόκληση μεγάλου κύματος προσφύγων σε περίπτωση που η περιοχή που ελέγχεται από τους αντικαθεστωτικούς ανατολικά του Afrin καταληφθεί από τους Τζιχαντιστές.

Υπό το πρίσμα των παραπάνω εξελίξεων είναι δυνατόν η Τουρκία να πραγματοποιήσει μια επιχείρηση της μορφής αυτής εντός του συριακού εδάφους; Η απάντηση είναι ΟΧΙ. Φυσικά η εκτίμηση αυτή δεν έχει σχέση με τις επιχειρησιακές δυνατότητες των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, αλλά με τις παγκόσμιες και περιφερειακές ισορροπίες που έχουν διαμορφωθεί στην περιοχή και αφορούν στην αρνητική στάση που θα τηρήσουν οι Ηνωμένες Πολιτείες, το Ισραήλ, η Ρωσία, το Ιράν, η Κίνα, καθώς επίσης οι Κούρδοι της Τουρκίας, του Ιράκ και το PKK. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι, στις 08 Ιουλίου 2015, στο πλαίσιο διήμερων αμερικανο-τουρκικών επαφών και της τακτικής «kazan-kazan» (win-win), συζητήθηκαν τα εξής: α. Ζητήθηκε από τους Αμερικανούς και εγκρίθηκε η μεταστάθμευση δύο μη επανδρωμένων αεροσκαφών Predator στην αεροπορική βάση İncirlik και η επιχειρησιακή τους χρησιμοποίηση στο συριακό έδαφος εναντίον των Τζιχαντιστών και του καθεστώτος Άσαντ. β. Οι Αμερικανοί διαβεβαίωσαν τους Τούρκους ότι, οι κουρδικές δυνάμεις του PYD δεν θα διευρύνουν την περιοχή επιχειρήσεων τους δυτικά του Ευφράτη ποτ. και δεν θα αναπτυχθούν στην περιοχή Cerablus (βλ. Χάρτη 2). γ. Οι Τούρκοι ζήτησαν την επιστροφή των Τουρκμένων και Αράβων στις περιοχές τους στο Tel Abyad μετά τις διώξεις που υπέστησαν από τους Τζιχαντιστές, καθώς επίσης τη συγκρότηση τοπικών διοικήσεων με βάσει την εθνική πλειοψηφία. Επίσης, επισημάνθηκε στους Αμερικανούς ο κίνδυνος μιας αραβοκουρδικής σύγκρουσης σε περίπτωση που οι Κούρδοι συνεχίσουν την υποτιθέμενη εθνοκάθαρση εναντίον των Αράβων. Φυσικά, εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς ότι, το αίτημα των Τούρκων έχει ως στόχο τη διάσπαση της ενότητας μεταξύ των κουρδικών καντονιών Kobani και Cizire (βλ. Χάρτη 2). Εξάλλου, η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνεται έμμεσα, αλλά με αρκετή σαφήνεια από το γεγονός ότι, οι Τούρκοι ζήτησαν παράλληλα την υποστολή των σημαιών του PYD στην περιοχή Tel Abyad.

Κλιμάκωση της τουρκικής προκλητικότητας εναντίον της Ελλάδος και της Κύπρου

Στρατηγικός αντικειμενικός σκοπός της Τουρκίας είναι η παραίτηση της ελληνικής πλευράς από τα κυριαρχικά δικαιώματα της στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο. Αν κρίνουμε δε, από τις έως τώρα συμπεριφορές της Άγκυρας, καθίσταται σαφές ότι όλες οι ενέργειες της Άγκυρας είναι συντονισμένες και καθοδηγούμενες από την πολιτική ηγεσία της χώρας, ενώ οποιαδήποτε σκέψη για δήθεν πιέσεις των Τούρκων στρατιωτικών προς τους πολιτικούς δεν στηρίζεται σε καμία λογική βάση.

Επίσης, με βάση τη διαφαινόμενη πρόθεση της Ελλάδος και της Κύπρου **να διασφαλίσουν τα θαλάσσια κυριαρχικά δικαιώματα τους, η τουρκική στρατηγική εστιάζεται σε τέσσερεις άξονες. Ο πρώτος άξονας έχει σχέση με την ανατροπή της ισορροπίας δυνάμεων και τη δημιουργία φοβικών συνδρόμων στην ελληνική πλευρά. Ο δεύτερος άξονας αφορά στη μη επίλυση του κυπριακού προβλήματος πριν την εξεύρεση λύσης στο θέμα της οριοθέτησης των θαλασσίων ζωνών, προκειμένου η Άγκυρα να έχει την Κύπρο rehin (ενέχυρο). Ο τρίτος άξονας προβλέπει την εμμονή στο casus belli, για να χρησιμοποιηθεί αυτό ως επιχείρημα νομιμοποιήσεως μιας ενδεχόμενης τουρκικής επιθετικής ενέργειας. Και τέλος, ο τέταρτος άξονας επικεντρώνεται σε μια κλιμακούμενη ένταση στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο προκειμένου η Τουρκία να εξασφαλίσει είτε τη σύμφωνη γνώμη, είτε το συμβιβασμό της διεθνούς κοινότητας, στην οποία θα δοθεί η εντύπωση του νομίμου των διεκδικήσεων της στην περιοχή**. Αναλυτικότερα η ένταση αυτή εστιάζεται στα εξής:

• **Αμφισβήτηση των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων** με πλοία επιστημονικών ερευνών. Υπόψη ότι, η Τουρκία διαθέτει 23 αντίστοιχα πλοία, ενώ στις 28-03-2015 καθελκύσθηκε το πλοίο MTA TURKUAZ, το οποίο είναι το πρώτο πλοίο σεισμολογικών ερευνών που ναυπηγήθηκε αποκλειστικά από την Τουρκία. Ας σημειωθεί ακόμη ότι, το τουρκικό πλοίο επιστημονικών ερευνών R/V Barbaros Hayreddin Paşa θα πραγματοποιεί σεισμολογικές έρευνες εκτός των τουρκικών χωρικών υδάτων βορειοδυτικά της Κύπρου μέχρι τις 08-08-2015 και η έκδοση νέας NAVTEX από την Άγκυρα για έρευνες θα δείξει τις προθέσεις των Τούρκων για τις επόμενες κινήσεις τους.

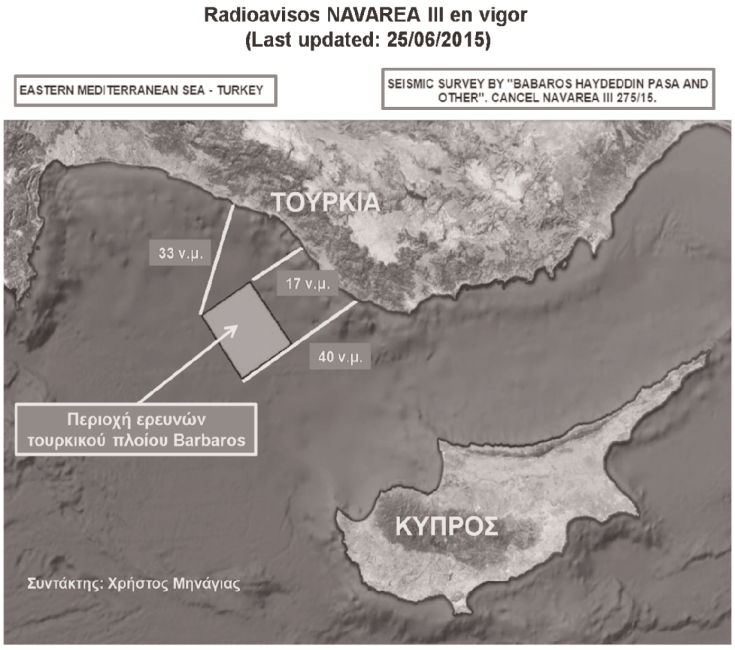

• Διεξαγωγή ασκήσεων και **επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης εντός των αντίστοιχων περιοχών της Ελλάδος και της Κύπρου,** διευρύνοντας, σταδιακά, προς δυσμάς τις περιοχές διεξαγωγής των εν λόγω δραστηριοτήτων. Η τελευταία διεύρυνση πραγματοποιήθηκε στις 20 και 21-04-2015, δώδεκα ναυτικά μίλια ανατολικά της Σκύρου, καλύπτοντας μια περιοχή 20Χ38 ναυτικά μίλια. Επιπρόσθετα, παρόμοια άσκηση πραγματοποιήθηκε στις 11 και 13-05-2015 επτά ναυτικά μίλια νότια του Καστελόριζου καλύπτοντας μια περιοχή 15Χ20 ναυτικά μίλια, καταδεικνύοντας ότι η Άγκυρα δεν υπολογίζει και αμφισβητεί τη συμφωνία Ελλάδος-Κύπρου για έρευνα και διάσωση που υπογράφηκε στις 13 Οκτωβρίου 2014.

• **Παράνομη προώθηση μεταναστών-προσφύγων στην Ελλάδα** και μεθόδευση πρόκλησης αντίστοιχου θερμού επεισοδίου. Επισημαίνεται ιδιαίτερα το σενάριο της διακλαδικής ασκήσεως Anadolu Yıldızı-2015 που πραγματοποιήθηκε από τις 05 έως 08 Μαΐου 2015, βάσει του οποίου οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις διεξήγαγαν επιχείρηση έρευνας και διάσωσης σε εμπορικό πλοίο που μετέφερε πρόσφυγες και βυθίσθηκε στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Λέσβου και Χίου. Αξιοσημείωτο είναι ότι, σε πρώτη φάση η περιοχή του ναυαγίου περιφρουρήθηκε από ένοπλο τμήμα, το οποίο μαζί με την λέμβο τους ρίφθηκε με αλεξίπτωτα. Φυσικά αυτό θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής από την ελληνική πλευρά, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι, στην επίσημη ιστοσελίδα του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών, αναγράφονται τα εξής: «Η διαφωνία που υπάρχει μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας αναφορικά με τις περιοχές έρευνας και διάσωσης οφείλεται στο γεγονός ότι, η Ελλάδα προσεγγίζει το θέμα των περιοχών αυτών ως πρόβλημα κυριαρχίας. Όμως, επειδή οι περιοχές έρευνας και διάσωσης έχουν ως στόχο τη διάσωση της ανθρώπινης ζωής δεν θα πρέπει να αποτελούν πεδία ηγεμονίας αλλά χώρους παροχής υπηρεσιών.»

Επιπρόσθετα, κρίνεται σκόπιμο να τονισθεί ιδιαίτερα το ενδεχόμενο διεξαγωγής ψυχολογικού πολέμου τύπου προπαγάνδας, ο οποίος διακρίνεται για τα επιθετικά του χαρακτηριστικά, πραγματοποιείται μόλις υπάρξουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις και επιδιώκει τον επηρεασμό της συμπεριφοράς των κοινωνικών ομάδων που είναι αμόρφωτες, άπορες και διακατέχονται από το συναίσθημα της αβεβαιότητας για το μέλλον, της απογοήτευσης, της αδικίας και του φόβου. Συγκεκριμένα, θα επιχειρηθεί η **διείσδυση ταραχοποιών στοιχείων στα κύματα των μεταναστών-προσφύγων** που προωθούνται στην Ελλάδα, τα οποία θα επιδιώξουν την πρόκληση επεισοδίων που πιθανόν να λάβουν τη μορφή ασύμμετρης απειλής τόσο στα νησιά, όπου αυτοί φιλοξενούνται, όσο και στα πλοία που τους μεταφέρουν στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας μας.

• **Δέσμευση περιοχών του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου** για εκτέλεση πυρών και διεξαγωγή αεροναυτικών, αποβατικών και αεραποβατικών ασκήσεων. Υπόψη ότι τα σενάρια όλων των ασκήσεων και εκπαιδεύσεων αναφέρονται σε κατάληψη ελληνικού εδάφους, επιδεικνύοντας τη δυνατότητα της Τουρκίας να επιχειρεί ταυτόχρονα στο Αιγαίο, την Ανατολική Μεσόγειο και τη Θράκη. Πέραν των παραπάνω, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι οι Τούρκοι από τις 31-12-2014 μέχρι σήμερα διεύρυναν έτι περαιτέρω την κάλυψη του Αιγαίου με περιοχές διεξαγωγής ασκήσεων και εκτέλεσης πυρών. Αν βέβαια μαζί με όλα αυτά, συνυπολογισθεί ότι, στις 25-02-

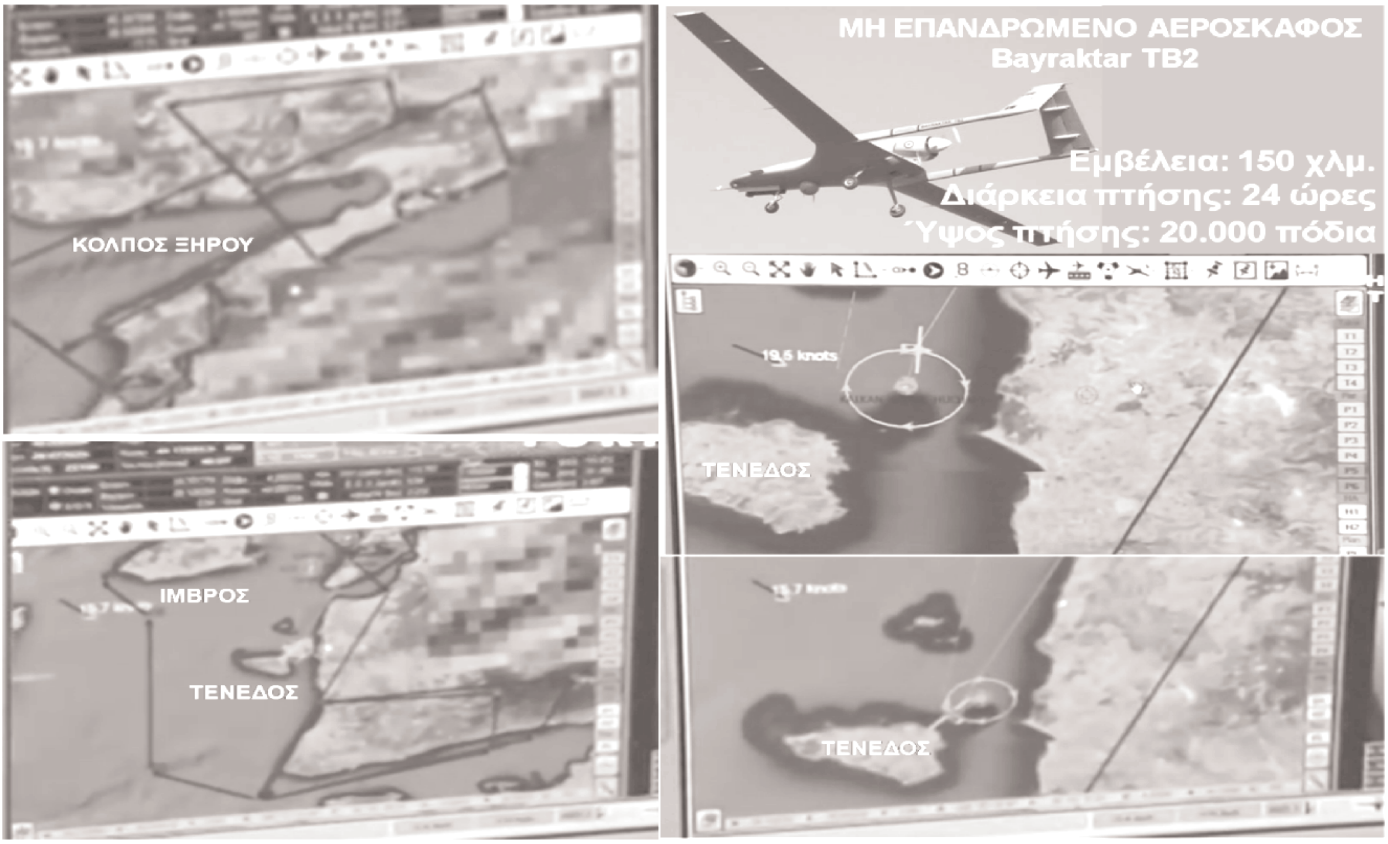

2015 οι Τούρκοι δημοσιοποίησαν την ολοκλήρωση των ελέγχων αποδοχής πυραύλων με βεληνεκές 300 χλμ. και την έναρξη παράδοσης αυτών στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας τους, τότε η τουρκική επίδειξη ισχύος προσλαμβάνει ιδιαίτερες διαστάσεις. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται ακόμη τρεις ενέργειες της Άγκυρας. Η πρώτη αφορά στη χρησιμοποίηση των μη επανδρωμένων αεροσκαφών Bayraktar TB2 στην άσκηση Denizkurdu-2015 με πτήσεις στο βόρειο Αιγαίο πέριξ της Ίμβρου, Τενέδου και στον κόλπο τους Ξηρού. Υπόψη ότι, τα πρώτα 6 αεροσκάφη παραδόθηκαν το Νοέμβριο του 2014 και εντός των ημερών αναμένεται η παράδοση άλλων έξη. Επίσης, οι Τούρκοι ανακοίνωσαν ότι τα Bayraktar θα επιχειρούν στο Αιγαίο για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης.

Η δεύτερη ενέργεια, αφορά στην **άσκηση κατάληψης μικρονήσου** στα πλαίσια της Denizkurdu-2015 που πραγματοποιήθηκε στη νήσο Yılancık (Φιδάκι) βορειοανατολικά της Ρόδου.

Τέλος, η τρίτη ενέργεια αφορά στην απόφαση της Άγκυρας να **εγκαταστήσει στα Μικρασιατικά Παράλια το σύστημα KORAL**, με το οποίο οι τουρκικές ένοπλες αποκτούν ένα **στρατηγικό πλεονέκτημα** έναντι των ελληνικών ραντάρ των χερσαίων, ναυτικών και αεροπορικών μέσων. Ειδικότερα, στις 14-04-2015 ολοκληρώθηκαν οι έλεγχοι αποδοχής του συστήματος αυτού που αφορά στο εξοπλιστικό πρόγραμμα Απόκτησης Δυνατότητας Ηλεκτρονικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Επίθεσης εξ Αποστάσεως με Χερσαία Μέσα. Συγκεκριμένα πρόκειται για ένα Ραντάρ Ηλεκτρονικής Υποστήριξης (KORAL ED) και τέσσερα Ραντάρ Ηλεκτρονικής Επίθεσης (KORAL ET) που ενεργούν ως ακολούθως: αρχικά, το KORAL ED πραγματοποιεί εντοπισμό, αναγνώριση και ταυτοποίηση των εχθρικών ραντάρ και στη συνέχεια, τα KORAL ET παρεμβάλουν, παραπλανούν και καθιστούν ανενεργά τα εχθρικά ραντάρ.

ΣΥΣΤΗΜΑ KORAL

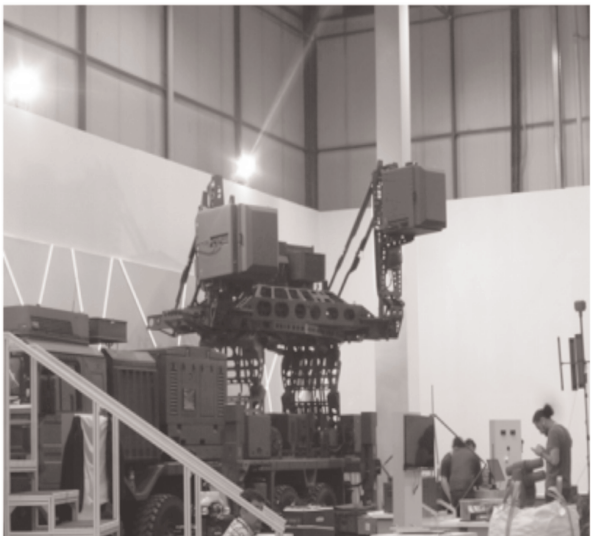

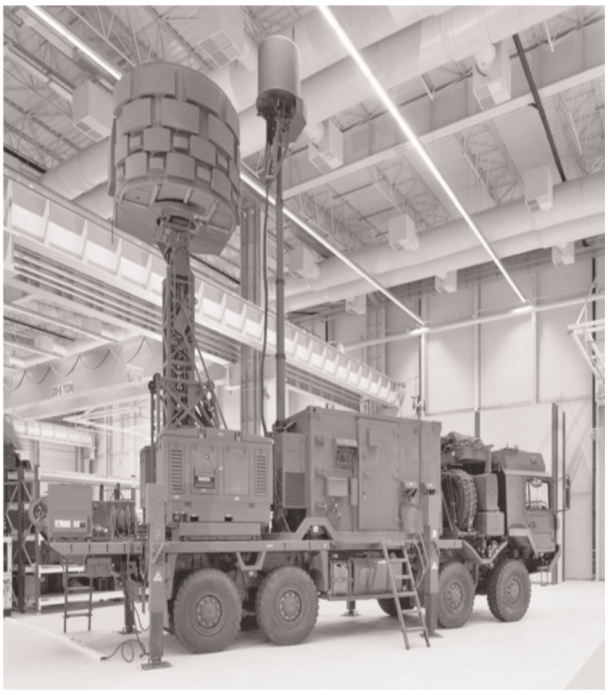

Επισημαίνεται ότι, η εμβέλεια τους συστήματος KORAL ανέρχεται σε 100 χλμ και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την επαύξηση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των τουρκικών αεροπορικών δυνάμεων. Πέραν των παραπάνω, βρίσκεται σε εξέλιξη η λειτουργία Κέντρου Υποστήριξης Ηλεκτρονικού Πολέμου, το οποίο θα προβαίνει στη λεπτομερή ανάλυση και στον ειδικό σχεδιασμό των αντίστοιχων παραμέτρων πριν από κάθε αποστολή που θα διεξαχθεί στην περιοχή επιχειρήσεων.

• **Παραβάσεις και παραβιάσεις του εθνικού εναερίου χώρου** με ελικόπτερα, πολεμικά αεροσκάφη και μη επανδρωμένα αεροσκάφη τα οποία πολλές φορές πραγματοποιούν υπερπτήσεις πάνω από νησιά και νησίδες του Αιγαίου. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι η τουρκική πολεμική αεροπορία διαθέτει ένα σμήνος ειδικής σύνθεσης, του οποίου οι πιλότοι πραγματοποιούν συνήθεις πτήσεις και εφόσον απαιτηθεί, κατόπιν διαταγής, θα εκτελέσουν την αποστολή κατάρριψης αεροσκάφους τουρκικού ή ελληνικού. Διαπιστώνεται δηλαδή ότι ένα αεροπορικό θερμό επεισόδιο πρόκειται να πραγματοποιηθεί ανά πάσα στιγμή, ακόμη και αμέσως μετά από κάποιο τυχαίο συμβάν.

• **Μεθόδευση πρόκλησης θερμού επεισοδίου** με αλιείς, «αβλαβείς» διελεύσεις πολεμικών πλοίων, καθώς επίσης συλλογή πληροφοριών με τη διεξαγωγή επιχειρήσεων αναγνώρισης και επιτήρησης στον Έβρο, το Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο.

• **Διεξαγωγή ψυχολογικών επιχειρήσεων,** προκειμένου αφενός να συσπειρώσουν τους Έλληνες μουσουλμάνους, αφετέρου να υποβαθμίσουν τις επιτυχίες των προβεβλημένων ηγετικών στελεχών της Ελλάδος και της Κύπρου και να σκιάσουν τη φήμη τους με σκοπό ο λαός να τους απαξιώνει και να μην τους υπολογίζει.

Αν κρίνουμε από τις έως τώρα συμπεριφορές της Τουρκίας, καθίσταται σαφές ότι, η πολιτική αστάθεια για την οποία ευθύνεται ο Tayyip Erdoğan και τα ιδεολογικο-πολιτικά πρότυπα που αυτός προέβαλε, θα έχει ως συνέπεια την έντονη προβολή των επεκτατικών, αυταρχικών και ηγεμονικών στοιχείων που διακρίνουν την τουρκική εξωτερική πολιτική. Συνεπώς, το γεγονός αυτό θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής από την ελληνική πλευρά και ειδικότερα σε ό,τι έχει να κάνει με τα στοιχεία που παρατέθηκαν αναφορικά με την κλιμακούμενη ένταση που δημιουργεί η Άγκυρα στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο.

Επισκεφθείτε μας στο: www. elisme.gr
Επικοινωνείστε μαζί μας στα:
Τηλέφωνο: 210 8211025
Fax: 210 8211056
E-mail: elesme@otenet.gr

Τουρκικές συγκεντρώσεις δυνάμεων σε περιοχές εξαίρεσης από τη CFE

Του Δημοσιογράφου– Αμυντικού αναλυτή Ιωάννη Σ. Θεοδωράτου

Το κείμενο εγράφη την 20/07/2015 αλλά διατηρεί επίκαιρη την σημασία του, όχι τόσο ως προς το γεγονός αλλά ως υποδήλωση μιας στρατηγικής προλήψεως

Ου στρατηγικόν το ουκ ώμην Δεν είναι καλή στρατηγική, (να λες) δεν το περίμενα, Ιφικράτης

Τουρκική κυβέρνηση μπορεί να μην έχει σχηματιστεί ακόμη – ξεκίνησε από τις 10 Ιουλίου η διαδικασία διερευνητικών εντολών διάρκειας 45 ημερών – αλλά αυτό δεν εμποδίζει ουδόλως την ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων υπό την αυστηρή καθοδήγηση των εντολών του Συμβούλιου Εθνικής Ασφάλειας και του προέδρου Ερντογάν, να συγκεντρώνει στρατεύματα απέναντι από την Συρία, σε μια περιοχή η οποία εξαιρείται από τις πρόνοιες της Συνθήκης CFE, τα οποία μπορεί να μην προορίζονται αποκλειστικώς για εκεί…

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουν γνωστοποιηθεί στη νοτιοδυτική Τουρκία έχουν αναπτυχθεί: «Μηχανοκίνητες και τεθωρακισμένες μονάδες, της 1ης Ταξιαρχίας Καταδρομών (Kayseri), της 2ης Ταξιαρχίας Καταδρομών (Bolu), της 4ης Ταξιαρχίας Καταδρομών (Tunceli), πυραυλικά συστήματα της 58ης Ταξιαρχίας Πυροβολικού (Polatli/Άγκυρα), πυροβολαρχίας με πυροβόλα Firtina της 1ης Στρατιάς, μονάδες της Διοίκησης Ειδικών Δυνάμεων Bordo Bereli, μη επανδρωμένα αεροσκάφη, καθώς επίσης επιθετικά και μεταφορικά ελικόπτερα» (σ.σ. Τα στοιχεία προήλθαν από το άρθρο του Χρ. Μηνάγια Τουρκικοί σχεδιασμοί για Συρία και Ελλάδα).
Οι δυνάμεις αυτές συγκεντρώθηκαν για την προβολή στρατιωτικής ισχύος προς την πλευρά της Συρίας. Ωστόσο στο σημείο αυτό οφείλουμε να προβούμε και σε μια άλλη «ανάγνωση», η οποία πάντοτε θα πρέπει να απασχολεί τον κάθε επιτελή που δεν επιθυμεί να αιφνιδιαστεί από έναν τολμηρό, έξυπνο και αποφασιστικό αντίπαλο.

Η Συνθήκη CFE εξαίρεσε μια ευρύτατη γεωγραφική ζώνη ανατολικά της Αττάλειας, η οποία δεν εποπτεύεται και δεν ελέγχεται από κανένα διεθνή πολιτικό ή στρατιωτικό οργανισμό, παρέχοντας στις τουρκικές ΕΔ ένα μοναδικό όσο και εξαιρετικά χρήσιμο στρατηγικό πλεονέκτημα. Σε αυτήν την εκτεταμένη και πολύμορφη εδαφική επιφάνεια, η Άγκυρα έχει «κρύψει» όλα τα πυραυλικά συστήματα τύπου Yildirim I,II,III καθώς και κάθε τακτικό πυραυλικό σύστημα που δεν επιθυμεί να γνωστοποιήσει την ύπαρξή του. Επίσης στην ίδια περιοχή διατηρεί ισχυρές και άλλες δυνάμεις, τις οποίες δεν προσμετρά στις οροφές της CFE, όπως συμβαίνει με την Ελλάδα π.χ.

Η συγκέντρωση των διαφόρων μονάδων στα νοτιοδυτικά παρέχει και ένα άλλο πλεονέκτημα στο τουρκικό επιτελείο. Οι μονάδες των καταδρομών, των Bordo Bereli, συνεκπαιδεύονται μαζί με τις πυραυλικές δυνάμεις τόσο της εντός CFE 58ης Ταξιαρχίας Πυροβολικού, όσο και με τις εκτός CFE μονάδες των Yildirim, μαζί με UAV και άλλα εναέρια μέσα. Όλες αυτές οι δυνάμεις υπό το κάλυμμα της προβολής ισχύος προς την Συρία έχουν την υποστήριξη και των αυτοκινούμενων πυροβόλων των 155 mm Firtina τα οποία μεταφέρθηκαν από την 1η Στρατιά. Συμπερασματικά έχουμε για πρώτη φορά μια ασυνήθιστη συγκρότηση δύναμης πυρός, η οποία αναπτύσσεται και συνεκπαιδεύεται μαζικά «στοχοποιώντας» την Συρία. Η μήπως όχι;

Είναι σαφές ότι οποιαδήποτε μεταφορά δυνάμεων εντός της τουρκικής επικράτειας, πάντα δημιουργεί συναγερμό στις ελληνικές υπηρεσίες (σ.σ. και όχι μόνον σε αυτές). Επίσης είναι αποδεκτό ότι ουδείς δεν μπορεί να απαγορεύσει στην Άγκυρα ή να υποδείξει τρόπους μεταφοράς και ανάπτυξης των ΕΔ της και των μονάδων αυτών. Ωστόσο θα πρέπει να προκαλέσουμε μια σειρά ερωτηματικών σκέψεων, χωρίς – το τονίζουμε – να υποστηρίξουμε ότι υπάρχει σχέδιο ή ότι όλα αυτά αποτελούν τμήμα μιας παραπλανητικής κίνησης, με στόχο τον αιφνιδιασμό της χώρας μας.

Όμως από την αρχή του έτους έχουν πραγματοποιηθεί μια σειρά εξελίξεων τις οποίες αξίζει να δούμε συνολικά ως εικόνα:

Στις 25 Φεβρουαρίου οι τουρκικές αρχές ανακοίνωσαν την ολοκλήρωση ελέγχων αποδοχής πυραυλικών συστημάτων εμβέλειας 300 Km, ενώ δεν είναι γνωστό αν πρόκειται περί αληθούς ή ημια-

ληθούς δημοσιοποίησης στοιχείων – για ευνόητους λόγους – που αφορούν την πρόοδο του τουρκικού εξοπλιστικού προγράμματος ανάπτυξης και παραγωγής πυραύλων εμβέλειας έως 2.500 Km.
Στις 14 Απριλίου ολοκληρώθηκαν οι έλεγχοι αποδοχής του συστήματος Koral, το οποίο αφορά στο εξοπλιστικό πρόγραμμα απόκτησης δυνατότητας ηλεκτρονικής υποστήριξης και ηλεκτρονικής επίθεσης εξ αποστάσεως με χερσαία μέσα. Πρόκειται για την ανάπτυξη ενός συστήματος ηλεκτρονικής υποστήριξης/κέντρου ακρόασης Koral ED και τεσσάρων συστημάτων ηλεκτρονικής επίθεσης/παρεμβολής Koral ET, εμβέλειας της τάξης των 100 Km, προς όφελος της επαύξησης των επιχειρησιακών δυνατοτήτων της Τουρκικής Πολεμικής Αεροπορίας.

Τον Μάιο στο πλαίσιο της διακλαδικής άσκησης Denizkurdu 2015 χρησιμοποιήθηκαν τα UAV Karayel και ιδιαιτέρως τα τύπου Bayraktar TB2 (σ.σ. περί τα 12 συνολικά UAV TB2 έχουν παραδοθεί στις Τουρκικές Ένοπλες Δυνάμεις). Το UAV Bayraktar θα επιχειρεί και σε ρόλους επιτήρησης κατά της λαθρομετανάστευσης…
Κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης άσκησης πραγματοποιήθηκε άσκηση κατάληψης της μικρονήσου Φιδάκι, η οποία βρίσκεται βορειοανατολικά της Ρόδου. (σ.σ. Τα στοιχεία προήλθαν και από το άρθρο του Χρ. Μηνάγια Τουρκικοί σχεδιασμοί για Συρία και Ελλάδα).

Εάν στα ανωτέρω προσθέσουμε και την περίεργη άσκηση Έρευνας και Διάσωσης Anadolu-Yildizi 2015 (Μάιος) κατά την οποίαν χρησιμοποιήθηκαν αλεξιπτωτιστές ελευθέρας οι οποίοι ρίφθηκαν από CN235 μαζί με λέμβους και ένοπλοι προσνηώθηκαν στην περιοχή έτοιμοι να…. προστατεύσουν λαθρομετανάστες, γεγονός που παραπέμπει σε συγκαλυμμένη επιχείρηση CSAR, υπάρχουν όντως αρκετά νέα δεδομένα που πρέπει να αναλυθούν εκτενέστερα.

Η Αθήνα βρίσκεται σε μεγάλη κρίση και η κοινή γνώμη έχει εξουθενωθεί από τις τρέχουσες αποφάσεις και τις πολιτικές αντεγκλήσεις, οι οποίες συνταράσσουν το εσωτερικό μέτωπο. Προ ολίγων ημερών συνέβη ένα περιστατικό ευθείας καταπάτησης της εθνικής κυριαρχίας στα Δωδεκάνησα στον τομέα έρευνας και διάσωσης με αφορμή τουρκικές ενέργειες, οι οποίες πλαισιώθηκαν από μαζικές παραβιάσεις και υπερπτήσεις.

Η Τουρκία βρίσκεται επίσης σε μια περίοδο έντασης, με τη διαφορά ότι τόσο οι ΕΔ όσο και η κεντρική εξουσία ευθέως χειραγωγίσιμη από τον Ερντογάν βρίσκεται σε πολύ πιο ευέλικτη θέση – και επικίνδυνη – να προχωρήσει σε κινήσεις εκτόνωσης, αν και εμείς πρέπει να είμαστε πάντα προετοιμασμένοι (βλ. σχετικό άρθρο http://www.defence-point.gr/news/?p=131912).

Ολοκληρώνοντας, θα θέσουμε στα υπόψη και ένα απλό πρόβλημα Εφοδιασμού-Μεταφορών: Ο Τουρκικός Στρατός διαθέτει πλέον τη δυνατότητα μεταφοράς οδικώς μιας μηχανοκίνητης ταξιαρχίας εντός εικοσιτετραώρου. Έχει υπολογισθεί – στο πλαίσιο άσκησης επί χάρτου – πόσος χρόνος χρειάζεται για την μεταφορά των δυνάμεων από τη ΝΔ Συρία στα παράλια πλησίον της Δωδεκανήσου (κεντρικός στόχος της Νταβουτόγλειας αναθεωρητικής στρατηγικής σχεδίασης);

Γνωρίζουμε για πόσο διάστημα θα βρίσκονται στην περιοχή οι προαναφερόμενες τουρκικές δυνάμεις, καθώς όπως γνωστοποιήθηκε οι ΗΠΑ αρνήθηκαν κάθε «ιδέα» εισβολής στην Συρία, καθησυχάζοντας τους Τούρκους περί μη ενοποίησης των κουρδικών καντονίων;

Μήπως είναι μια καλή ευκαιρία να ξανασυζητηθεί το ζήτημα της εξαίρεσης της Τουρκίας από την CFE και με αφορμή τα συμβάντα στην Συρία και το Ιράκ σε συνδυασμό με τις δράσεις του Ισλαμικού Κράτους υπό την ανοχή της Άγκυρας; Όπως επίσης, έχουν ενημερωθεί και άλλες ενδιαφερόμενες δυνάμεις που ανησυχούν για τα τεκταινόμενα στην ευρύτερη περιοχή για την αποφυγή κάθε πιθανού ή απίθανου ενδεχομένου;

Συνθήκη μείωσης εξοπλισμών (CFE)

Η Συνθήκη Μείωσης Συμβατικών Εξοπλισμών στην Ευρώπη (Conventional Armed Forces in Europe - CFE) τέθηκε υπό διαπραγμάτευση και υπογράφτηκε κατά τα τελευταία χρόνια του Ψυχρού Πολέμου. Η τελική επικύρωσή της έγινε στις 19 Νοεμβρίου 1990, εξουδετερώνοντας την μέχρι τότε συντριπτική ποσοτική υπεροπλία της Σοβιετικής Ένωσης σε συμβατικά όπλα στην Ευρώπη, θέτοντας όρια στον αριθμό αρμάτων μάχης, τεθωρακισμένων, πυροβολικού, μαχητικών αεροσκαφών και επιθετικών ελικοπτέρων του ΝΑΤΟ και των χωρών του πρώην Συμφώνου της Βαρσοβίας.

Διακυβεύονται ζωτικά συμφέροντα της Ρωσίας στη Συρία; Γιατί η Ρωσία συνεχίζει να υποστηρίζει το καθεστώς Ασαντ;

Του Ανδρέα Ματζάκου*

Παρά του ότι ο εμφύλιος πόλεμος στη Συρία μαίνεται για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά, το καθεστώς Ασαντ παραμένει στην εξουσία με την στήριξη βασικώς της Ρωσίας και του Ιράν. Ο πόλεμος αυτός έχει στοιχίσει τη ζωή σε πάνω από 220.000 ανθρώπους, ενώ δοκιμάζει σε διπλωματικό επίπεδο τις σχέσεις της Ρωσίας με τις ΗΠΑ και τα δυτικά κράτη που συμπλέουν με την εκπεφρασμένη στάση των ΗΠΑ στο θέμα. Το άρθρο εξετάζει τους λόγους για τους οποίους η Ρωσία, επιλέγει να στηρίζει το καθεστώς Ασαντ, ανοίγοντας ένα ακόμη πεδίο αντιπαραθέσεως με τα δυτικά κράτη, των οποίων οι διπλωματικές υπηρεσίες και η κοινή γνώμη ασκούν κριτική για την επιλογή αυτή της Ρωσίας. Οι δε λόγοι αυτοί, δεν μπορούν να αναζητηθούν σε άλλο πεδίο στις Διεθνείς Σχέσεις, εκτός αυτού των κοινών συμφερόντων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η θέση που εκφράζει το άρθρο είναι ότι στην Συρία δεν διακυβεύονται ζωτικά συμφέροντα της Ρωσίας, δηλαδή συμφέροντα για τα οποία η Ρωσία θα μπορούσε να ασκήσει βία προκειμένου να τα υπερασπίσει, αλλά δευτερεύοντα συμφέροντα, τα οποία όμως μπορεί και υποστηρίζει με διπλωματικά κυρίως μέσα. Η διαφορά είναι εμφανής με τη στάση που κράτησε η Ρωσία στο θέμα της Κριμαίας, την οποία ο ίδιος ο Πούτιν όπως θα αναφερθεί παρακάτω περιέλαβε στα ζωτικά συμφέροντα της Ρωσίας. Είναι γεγονός, ότι το καθεστώς Ασαντ δεν θα μπορούσε να αντέξει τέσσερα χρόνια εμφυλίου πολέμου, χωρίς την στήριξη του Ιράν σε περιφερειακό και της Ρωσίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η υποστήριξη της Ρωσίας γίνεται ιδιαιτέρως αισθητή σε διπλωματικό επίπεδο, τόσο με δηλώσεις του προέδρου Πούτιν και του προσωπικού του ΥΠΕΞ της, όσο και με άσκηση βέτο σε τέσσερα ψηφίσματα του ΟΗΕ από τον Οκτώβριο του 2011 μέχρι σήμερα, τα οποία επιζητούσαν καταδίκη του καθεστώτος και επιβολή κυρώσεων στη Συρία. Στο άρθρο αναλύονται αρχικά οι ρίζες των σχέσεων Ρωσίας-Συρίας, προσδιορίζεται το είδος των συμφερόντων που οδήγησαν στην διαμόρφωση αυτών των σχέσεων και τέλος αναλύεται γιατί η Ρωσία συνεχίζει να στηρίζει τη Συρία, εκτιθέμενη σε κριτική από την δυτική κοινή γνώμη.

ΑΡΧΗ ΔΕΣΜΩΝ ΣΥΡΙΑΣ-ΕΣΣΔ

Η Ρωσία είχε λόγο στην Συρία από δημιουργίας του κράτους της. Όπως είναι γνωστό, η Συρία με την μορφή που υπάρχει σήμερα, δημιουργήθηκε με την αυτοκρατορικής αντίληψης συμφωνία των πρεσβευτών Sykes-Picot το 1916, μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και της Γαλλίας, με τη συναίνεση της Ρωσίας. Οι ουσιαστικοί δεσμοί της Συρίας με την τότε Σοβιετική Ένωση, ξεκινούν όμως την δεκαετία του 1950, όταν η Συρία πιέστηκε για να συμμετάσχει στο Σύμφωνο της Βαγδάτης, μια αμυντική συμμαχία που ιδρύθηκε από την Τουρκία το 1955 . Η Συρία όντας απομονωμένη από τα άλλα αραβικά κράτη, προσέφυγε στην αναζήτηση εξοπλισμών από την ΕΣΣΔ προκειμένου να αντιμετωπίσει πιθανή σύγκρουση με το Ισραήλ . Η σύναψη συμβολαίων για αγορά όπλων από την ΕΣΣΔ, δημιούργησε τη βάση για εξάρτηση της Συρίας από την ΕΣΣΔ σε στρατιωτικό-οικονομικό επίπεδο, αλλά και την ανάγκη στην ΕΣΣΔ να την υποστηρίζει διπλωματικά. Πλέον αυτού, η ΕΣΣΔ, ανέλαβε την ανάπτυξη των συριακών δυνατοτήτων για εξόρυξη πετρελαίου, την παραγωγή ηλεκτρικής ενεργείας, την εγκατάσταση αρδευτικών συστημάτων και την δημιουργία έργων υποδομής. Το 1971, συμφώνησαν η τότε ΕΣΣΔ, να εγκαταστήσει ναυτική βάση στην Ταρσό, η οποία και από τότε υπήρξε συνεχώς βάση της ΕΣΣΔ και της Ρωσίας στη συνέχεια, στη Μεσόγειο.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΡΙΜΑΙΑΣ-ΣΥΡΙΑΣ

Η θέση που εκφράζει το άρθρο είναι ότι στην Συρία δεν διακυβεύονται ζωτικά συμφέροντα της Ρωσίας, με την έννοια που απαντάται στη διεθνή βιβλιογραφία και εκφράζει χαρακτηριστικά ο Morgenthau, αυτά δηλαδή από τα οποία εξαρτάται η ασφάλεια και η επιβίωση ενός κράτους, για την υπεράσπιση των οποίων το κράτος αυτό δεν θα είχε κανένα ενδοιασμό να προσφύγει σε πόλεμο''. Ο ίδιος ο Πρόεδρος Πούτιν, ακολουθώντας το πνεύμα των δηλώσεων του προέδρου Ομπάμα, αλλά και ηγετών δυτικών κρατών, δήλωνε σε συνέντευξη του στην τηλεόραση Russia Today στις 11 Ιουνίου 2012 για την Συρία, όταν το θέμα ήταν ακόμη νωπό: ''Δεν είμαστε δικηγόροι της παρούσας κυβερνήσεως ή του Προέδρου Μπασάρ αλ Ασαντ. Δεν θέλουμε εμπλοκή σε μια διαμάχη μεταξύ διαφορετικών κλάδων του Ισλάμ, μεταξύ Σιιτών και Σουνιτών'' . Η αναταραχή στη Συρία ξεκίνησε το 2011 και συνεχίζεται για πέμπτο χρόνο.

Αντιθέτως, όταν είχε ξεσπάσει η αναταραχή στην Κριμαία το 2014, αυτή λύθηκε πολύ γρήγορα, εντός του ιδίου έτους, με την προσάρτηση της Κριμαίας στην Ρωσία. Τότε ο Πρόεδρος Πούτιν δήλωνε για το ζήτημα απευθυνόμενος στην Ρωσική Δούμα και σε άλλες προσωπικότητες της Ρωσίας, στο Κρεμλίνο, στις 18 Μαρτίου 2014: ''Η Κριμαία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της Ρωσίας, η δε Σεβαστούπολη, είναι η γενέτειρα του ρωσικού στόλου της Μαύρης Θάλασσας''.

Ας μην ξεχνάμε ότι σε εκείνη την περίπτωση, το ρωσικό κοινοβούλιο είχε εξουσιοδοτήσει τον Ρώσο Πρόεδρο για χρήση βίας εντός της Ουκρανίας. Στη συνέχεια αναλύονται τα συμφέροντα της Ρωσίας στη Συρία, σε οικονομικό, στρατιωτικό και διπλωματικό επίπεδο.

ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΣΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ-ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Στον οικονομικό τομέα, τα τρέχοντα προγράμματα για την ανάπτυξη των υποδομών και της οικονομίας της Συρίας αλλά και αυτά των στρατιωτικών εξοπλισμών, ανήλθαν σε 10 δις δολάρια στην μετά σοβιετική εποχή, ποσό που χρωστούσε η Δαμασκός στην Μόσχα. Ο Πούτιν διέγραψε τα δυο τρίτα αυτού του χρέους το 2005, αλλά παραμένει ένα χρέος ύψους 3,6 δις δολαρίων που πρέπει να αποπληρωθεί εντός του 2015.

Πλέον αυτού του χρέους, υπάρχει ένα τρέχον συμβόλαιο για αγορά φορητού οπλισμού, αρμάτων μάχης, αντιαεροπορικών πυραύλων κλπ, ύψους 4 δις δολαρίων. Σε αυτό πρέπει να προστεθεί και ένα συμβόλαιο ύψους 550 εκατ δολαρίων για την πώληση 36 εκπαιδευτικών αεροσκαφών YAK-130, που υπεγράφη το 2012.

Εάν η Ρωσία εγκαταλείψει την Συρία, τότε το χρέος αυτό ενδεχομένως να μην αναγνωριστεί από κάποια άλλη μεταβατική εξουσία, να τεθεί δε σε κίνδυνο η συνέχιση πώλησης όπλων στη χώρα και συνεπώς να περιοριστεί η επιρροή της Ρωσίας σ' ένα κράτος του οποίου η γεωγραφική θέση είναι κομβική στην Μέση Ανατολή.

Στον καθαρά στρατιωτικό τομέα, η ναυτική βάση στην Ταρσό, έχει ιδιαίτερη σημασία. Μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, στην ουσία διαλύθηκε ο σοβιετικός στόλος της Μεσογείου και η σημασία της βάσεως υποβαθμίστηκε. Πάντως η Ρωσία ανακαίνισε αυτή τη βάση το 2009, η οποία στην παρούσα φάση διαθέτει τρεις πλωτές προβλήτες, από τις οποίες μια μόνο είναι ενεργή, αποθήκες και μικρές εγκαταστάσεις στρατωνισμού. Το προσωπικό που σήμερα υπηρετεί στη βάση ανέρχεται σε 50 άτομα.

Η βάση στην Ταρσό, αποτελεί την μοναδική βάση της Ρωσίας εκτός του εδάφους της πρώην ΕΣΣΔ και δεν είναι εύκολο να υποστηριχτεί με τις υπάρχουσες στρατιωτικές της δυνατότητες. Στην παρούσα φάση, η βάση χρησιμοποιείται μόνο για ανεφοδιασμό του ρωσικού ναυτικού, το οποίο δεν έχει συνέλθει από την έλλειψη ανανεώσεως και αναβαθμίσεως των μονάδων και του οπλοστασίου του που υπέστη τα τελευταία 30 χρόνια. Η Ρωσία δεν θα εμπλεκόταν σε πόλεμο για μια βάση ανεφοδιασμού του στόλου της, αλλά δεν έχει και λόγο να εγκαταλείψει τόσο εύκολα τη μοναδική της βάση στην Μεσόγειο.

Πέρα από τους εξοπλισμούς, ρωσικές εταιρείες έχουν επενδύσει πάνω από 20 δις δολάρια σε διαφόρους τομείς με κυριότερο αυτόν της ενέργειας.

ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΣΕ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η στάση της Ρωσίας σε διπλωματικό επίπεδο για λύση του θέματος χωρίς να υπάρχει η προϋπόθεση για εκδίωξη του Ασαντ από την εξουσία, οδηγείται από την τραυματική εμπειρία της Ρωσίας στο θέμα της Λιβύης, στο οποίο επέλεξε να απέχει από το ψήφισμα του ΣΑ του ΟΗΕ 1973 του 2011, το οποίο άνοιξε τον δρόμο για την επέμβαση ξένων στρατιωτικών δυνάμεων στη χώρα, με αποτέλεσμα τη βιαία ανατροπή του Καντάφι. Ο Πούτιν μιλώντας τον Μάρτιο του 2011 σε εργάτες σε μια επίσκεψη του σε ρωσικό εργοστάσιο κατασκευής βαλλιστικών πυραύλων, είχε παρομοιάσει την στρατιωτική επέμβαση των δυτικών δυνάμεων στη Λιβύη, σαν μια νέα σταυροφορία.

Κατά συνέπεια, η υποστήριξη της Συρίας σε διπλωματικό επίπεδο γίνεται σε δυο επίπεδα: στον ΟΗΕ όπου η Ρωσία έχει ασκήσει τέσσερεις φορές βέτο σε ψηφίσματα για καταδίκη του καθεστώτος Ασαντ και σε διεθνείς συσκέψεις για το θέμα όπου με τον πρωταγωνιστικό της ρόλο, εξασφαλίζει τη συμμετοχή της συριακής κυβερνήσεως σε αυτές.

Έτσι, ήταν πρωταγωνιστής στην πραγματοποίηση συναντήσεων:

α. Στην Γενεύη τον Δεκέμβριο του 2012, γνωστής και ως Geneva I, μεταξύ αντιπροσώπων της συριακής κυβερνήσεως, της συριακής αντιπολίτευσης, των ΗΠΑ της Ρωσίας και του ΟΗΕ, από την οποία προέκυψε και κοινό ανακοινωθέν το οποίο και οδηγεί τις διπλωματικές προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας για πολιτική λύση στο θέμα.

β. Και πάλι στην Γενεύη τον Ιανουάριο του 2014.

γ. Δυο συναντήσεων στη Μόσχα εντός του 2015, από την πρώτη εκ των οποίων τον Ιανουάριο, προέκυψε το Moscow I Communiqué, το οποίο και αυτό καλεί για λύση του θέματος χωρίς μνεία για την τύχη του Ασαντ και με σεβασμό στην εδαφική ακεραιότητα της Συρίας.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η Ρωσία είναι κυρίαρχος στο διπλωματικό πεδίο συνολικά, αφού δεν αντέδρασε όταν οι ΗΠΑ αποφάσισαν να εμπλακούν ενεργότερα στην Συρία με την εκπαίδευση προσωπικού της μετριοπαθούς αντιπολίτευσης, θέμα για το οποίο ο Λευκός Οίκος, τον Ιούνιο του 2014 ζήτησε από το Κογκρέσο την έγκριση διαθέσεως 500 εκατ δολαρίων και στον έλεγχο και καταστροφή του χημικού οπλοστασίου του Ασαντ από την διεθνή κοινότητα.

Τι επιτυγχάνει όμως η Ρωσία με την άκαμπτη στάση σε επίπεδο ΟΗΕ; Πρώτον αποκλείει λύση του θέματος με διπλωματικά μέσα χωρίς τη συναίνεση της, δεύτερον αναγκάζει τις ΗΠΑ να ενεργήσουν μονομερώς αν θέλουν την ανατροπή του Ασαντ, πράγμα που θα επιφέρει διεθνή κατακραυγή μετά τα όσα έγιναν στην Λιβύη και τρίτον αναδεικνύει τον ρόλο της ως παγκόσμιας δύναμης που μπορεί και επηρεάζει θελήσεις κρατών, εκεί που οι ΗΠΑ δεν μπορούν.

Βεβαίως η υποστήριξη του Ασαντ και των αλαουϊτών από την κοινότητα των οποίων προέρχεται, δυσκολεύει την συνέχιση της ρωσικής επιρροής στη Συρία, στην μετά Ασαντ εποχή, αφού η Ρωσία για χρόνια τώρα, δεν έχει κάνει ανοίγματα και σε άλλες κοινότητες.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το γενικότερο όφελος της Ρωσίας με την υποστήριξη αυτών των δευτερευόντων συμφερόντων της στη Συρία είναι η αναμόρφωση του γοήτρου της ως παγκόσμιας δύναμης.

Νομίζω ότι η Συρία έδωσε στην Ρωσία μια μοναδικής τάξεως ευκαιρία να αναβαθμίσει το κύρος της σε επίπεδο διεθνούς συστήματος για τους εξής λόγους:

Πρώτον, επωφελείται από την επιρροή που μπορεί να εξασκεί στο καθεστώς Ασαντ λόγω ακριβώς των παραδοσιακών της σχέσεων με την Συρία, στις σχέσεις της με τις ΗΠΑ, όχι μόνο στα θέματα της Μέσης Ανατολής. Η επιρροή αυτή, με την πάροδο του χρόνου και αναλόγως των εξελίξεων, μπορεί να ανταλλαγεί με την τηρητέα στάση της Ρωσίας σε άλλα διεθνή προβλήματα, όπως αυτό του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν. Δεύτερον, με το να είναι απαραίτητη στο θέμα της Συρίας για την διεθνή κοινότητα, αναβαθμίζει το διεθνές της κύρος, το οποίο έχει πληγεί με την αναπόφευκτη εμπλοκή της στο θέμα της Ουκρανίας.

Η Ρωσία εφαρμόζει τη συγκεκριμένη εξωτερική πολιτική στο θέμα της Συρίας, προκειμένου να αυξήσει το κύρος της, το γόητρο της σε διεθνές επίπεδο, σε μια περιοχή που είναι στο επίκεντρο του παγκοσμίου ενδιαφέροντος λόγω των φυσικών πηγών ενεργείας. Γιατί είναι σημαντικό το γόητρο για ένα κράτος; Διότι έχει να κάνει με την αξιοπιστία της ισχύος του, είναι δε αυτό το γόητρο, παρά η ισχύς, το καθημερινό νόμισμα των διεθνών σχέσεων. Και η ευκαιρία της Ρωσίας ήταν τώρα με τον Ασαντ. Στην μετά Ασαντ εποχή, εκτιμάται ότι θα χρειαστεί νέα προσπάθεια για να συνεχίσει να έχει σημαίνοντα λόγο στη χώρα.

ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ

Hans Morgenthau, ‘The Impasse of American Foreign Policy’’, University of Chicago Press, 1962.

Hans Morgenthau, ‘’Politics Among Nations’’, Brief Edition Revised by Kenneth Thompson, McGraw Hill, 1993.

Robert Gilpin, ‘’Πόλεμος και Αλλαγή στη Διεθνή Πολιτική Σκηνή’’, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2004. (Μεταφρασμένο στα ελληνικά)

ΑΡΘΡΑ

Roy Allison, ‘’Russia and Syria: Explaining the alignment with a regime in crisis’’, International Affairs 89:4, 2013, σελ 807.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Peter Mangold, ‘’The Soviet-Syrian Military Relationship 1955-77’’, The RUSI Journal, Διαθέσιμο στο http://www.trandfonline.com/loi/rusi20 (Πρόσβαση 22 Φεβρουαρίου 2015)

http://uk.sputniknews.com/voiceofrussia/2013_06_12/Democracy-branding-will-not-solve-Syrian-issue-Putin (Πρόσβαση 9 Ιανουαρίου 2015)

http://en.kremlin.ru/events/president/news/20603, (Πρόσβαση 20 Αυγ 2015)

Matthew Rojansky, ‘’The method to Putin’s Syria Madness’’, Διαθέσιμο στο http://globalpublicsquare.blogs.cnn.com/2012/03/23/the-method-to-putins-syria-madness, (Πρόσβαση 12 Ιουλίου 2015)

http://sputniknews.com/world/20120123/170901812.html, Πρόσβαση 11 Ιουν 2015.

Alexander Nicoll, ‘’Russia’s Syrian Stance’’, IISS Strategic Comments, Διαθέσιμο στο http://www.trandfonline.com/loi/tstc/20 (Πρόσβαση 18 Απριλίου 2015)

http://www.theguardian.com/world/2012/dec/09/russia-us-geneva-talks-syria, (Πρόσβαση 11 Αυγούστου 2015).

http://www.russia-direct.org/analysis/moscows-11-principles-peace-syria, (Πρόσβαση 11 Αυγούστου 2015).

http://www.huffingtonpost.com/2011/03/21/putin-libya-intervention-_n_838293.html, (Πρόσβαση 1 Αυγούστου 2015)

http://money.cnn.com/2012/02/09/news/international/russia_syria, (Πρόσβαση 1 Αυγούστου 2015)

* Ο Ανδρέας Ματζάκος είναι Απόστρατος Αξκος του ΣΞ και κατέχει MSc στις Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές.

Διαφάνεια και εξοπλισμοί

Ομιλία του Ταξιάρχου Βασιλείου Γαρμπή του ΓΕΕΘΑ
στο συνέδριο EXPOSEC DEFENSEWORLD
για το θέμα των εξοπλισμών και της επιδικώμενης διαφάνειας.

Ελήφθη ετεροχρονισμένα από την πηγή: http://www.analystsforchange.org

• "Είναι αλήθεια ότι όταν αναφερόμαστε στη διαφθορά, οι προμήθειες αμυντικού υλικού αποτελούν ένα ζήτημα το οποίο στην χώρα μας είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για την ανάπτυξη κάθε είδους συζήτησης. Πράγματι υπήρξε στο παρελθόν αδιαφάνεια στις προμήθειες αυτές. Πράγματι υπήρξε κακοδιαχείριση. Και οπωσδήποτε οι καταστάσεις αυτές έχουν το μερίδιό τους στην διαμόρφωση της κατάστασης που ζούμε σήμερα. Θα ήθελα όμως να επιμείνω ότι θα πρέπει να αποδώσουμε στην αδιαφάνεια, στην κακοδιαχείριση και στην διαφθορά που αφορούν στις προμήθειες αμυντικού υλικού, την ευθύνη που τους αναλογεί. Πολύ φοβάμαι ότι καλλιεργήθηκε η εσφαλμένη άποψη ότι οι ανεπιθύμητες αυτές καταστάσεις ευθύνονται, σχεδόν αποκλειστικά, για τη δυσχερή οικονομική κατάσταση της χώρας".

• "Σήμερα ολοι στην ρητορική τους εμφανίζονται να είναι υπέρμαχοι της νομιμότητας, κάτι ασφαλώς που έκαναν και στο παρελθόν. Η ασυνέπεια όμως λόγων και έργων του παρελθόντος οδήγησαν στην άλλη άκρη σήμερα. Ο νόμος 3978/2011,ο οποίος ενσωμάτωσε στο εθνικό δίκαιο την κοινοτική οδηγία 81/2011,θέτει το πλαίσιο για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών αμυντικού υλικού. Αποτελεί ένα νόμο που δεν αφήνει περιθώρια για την ανάπτυξη αδιαφανών διαδικασιών . Ένα νόμο που διαλαμβάνει διεξοδικά και με αυστηρότητα όλα τα θέματα των συμβάσεων . Και τελικά ένα νόμο που δεν επέτρεψε την υπογραφή ούτε μιας σύμβασης προμήθειας αμυντικού υλικού από το 2011 που τέθηκε σε ισχύ, με την εξαίρεση των διακρατικών συμβάσεων . Οι οποίες, από τη φύση τους, αποκλείουν κάθε ύποπτη συναλλαγή. Διερωτώμαι αν τελικά αυτό είναι το ζητούμενο. Η πάταξη της διαφθοράς διά της καταπολέμησης της σύναψης συμβάσεων!

• "Εκτιμώ όντας καλοπροαίρετος και διακατεχόμενος από καλή πίστη, ότι δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Ναι να καταπολεμηθεί η διαφθορά, η οποία όμως για να υπάρξει απαιτείται ένα ξενιστής, οι αμυντικές προμήθειες . Όταν αυτές δεν υπάρχουν δεν υπάρχει διαφθορά, αλλά θα πρέπει να δούμε ποιοι χάνουν και ποιοι κερδίζουν. Σας ανέφερα ότι συνάπτονται κάποιες διακρατικές συμφωνίες από τις οποίες αποκομίζουν οφέλη κάποιες ξένες εταιρείες. Και εκεί μένουμε. Ποιος άλλος κερδίζει; Οι Ένοπλες Δυνάμεις; Όχι! Αυτές υφίστανται τις συνέπειες της αδυναμίας σύναψης συμβάσεων με της καθημερινές διαθεσιμότητες των κύριων οπλικών συστημάτων να προβληματίζουν. Η αμυντική βιομηχανία; Όχι! Είναι ουσιαστικά αποκλεισμένη από τη διαδικασία με όρους ανταγωνισμού της ελεύθερης αγοράς. Άκουσα πριν από κάποιο διάστημα, τον προηγούμενο Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων να λέει, ότι απαιτούνται περί τα 40 δικαιολογητικά για να λάβει μέρος μια εταιρεία στις διαγωνιστικές διαδικασίες, έστω κι αν έχει αποκλειστικότητα του προϊόντος. Αποτέλεσμα; Οι εταιρείες δεν εκδηλώνουν ενδιαφέρον και οι διαγωνισμοί καθίστανται άγονοι. Μήπως κερδίζει το ελληνικό δημόσιο; Μάλλον όχι! Θα πει κάποιος ότι τελικά τα χρήματα δεν δαπανώνται, επιστρέφουν αδιάθετα στα κρατικά ταμεία στο τέλος κάθε έτους και η όλη κατάσταση βοηθάει στο να παρουσιάσει η κυβέρνηση πλεονάσματα. Και στο κάτω-κάτω πόλεμος δεν έγινε! Όμως πέραν του επικινδύνου κατά τη γνώμη μου της σκέψης αυτής, θα πρέπει να σκεφθούμε και το συνολικό επιδιωκόμενο έργο της κυβέρνησης. Όταν όλες οι κυβερνήσεις των τελευταίων ετών προβάλλουν ως στόχο τους την ανάπτυξη της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας, διερωτώμαι πόσο επιτυγχάνουν αυτές τις επιδιώξεις τους. Θα καταμαρτυρήσω, ότι το προηγούμενο έτος υπηρξε αμυντική βιομηχανία, κρατικού χαρακτήρα, την οποία η κυβέρνηση ήθελε να διατηρήσει εν λειτουργία και να μην τεθεί σε διαδικασία εκκαθάρισης. Προς το σκοπό αυτό οι Ένοπλες Δυνάμεις προσανατόλισαν ένα μέρος των κονδυλίων τους προς την εξυπηρέτηση συμβάσεων που είχαν συναφθεί με την εν λόγω εταιρεία.Τι συνέβη τελικά; Κάποιο από το αντικείμενο των συμβάσεων πρόλαβε να παραδοθεί στις Ένοπλες Δυνάμεις αλλά η εταιρεία δεν μπόρεσε να εισπράξει τα χρήματα γιατί δεν είχε φορολογική ενημερότητα ή ασφαλιστική ενημε-

ρότητα ώστε να μπορεί να εισπράξει χρήματα, Η εταιρεία δεν πληρώθηκε, τα κονδύλια παρέμειναν αδιάθετα και επέστρεψαν στο κρατικό ταμείο και η δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό των ΕΔ των επομένων ετών ανατρέποντας τον προγραμματισμό τους".

•" Εν κατακλείδι:
Διαφάνεια; ναι!
Διαφθορά; όχι!
Αποτελεσματικότητα; όχι!
Κερδισμένοι; κάποιες ξένες εταιρείες.
Χαμένοι; Οι Ένοπλες Δυνάμεις και η εγχώρια αμυντική βιομηχανία, μάλλον ο μεγαλύτερος χαμένος.
Μήπως βρισκόμαστε σε τέλμα;
…Η γνώμη μου είναι ότι η διαφάνεια δεν είναι μονόδρομος για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Νομίζω ότι ειδικά στις προμήθειες αμυντικού υλικού η πληροφόρηση θα πρέπει να περιορίζεται στη βάση του "need to know". Δεν νομίζω όμως ότι είμαστε απολύτως έτοιμοι γι΄ αυτό και θα σας εξηγήσω.
Το θέμα της ενότητας περιλαμβάνει στον τίτλο του τη "Νέα Στρατηγική Προμηθειών". Ο επιθετικός προσδιορισμός "νέα" αφήνει να εννοηθεί ότι υπάρχει μια Στρατηγική , η οποία αλλάζει. Είναι όμως πράγματι έτσι;
Αίσθησή μου είναι ότι ο όρος "Στρατηγική" τείνει να χρησιμοποιείται με υπερβολή και καταχρηστικά. Ομιλούμε για στρατηγικές εκεί που δεν απαιτείται. Αντιθέτως παρατηρείται έλλειμμα παραγωγής Στρατηγικής εκεί που η ύπαρξή της είναι επιβεβλημένη. Και εξηγούμαι: Υφίσταται άραγε "Εθνική Στρατηγική", η οποία θα αποτελεί την πηγή εκπόρευσης και την κατευθυντήρια γραμμή όλων των υπολοίπων στρατηγικών τους κράτους; Υφίσταται άραγε "Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική", η οποία θα καθορίζει τα της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας και θα θέτει πλάνο για την ανάπτυξή της;

•" Είναι προφανές ότι πρέπει να υφίσταται μια "Στρατηγική Προμηθειών". Μια Στρατηγική η οποία εκκινώντας από την ικανοποίηση των επιχειρησιακών αναγκών και των προτεραιοτήτων των Ενόπλων Δυνάμεων, θα προωθεί την ανάπτυξη της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας, κατά τρόπο συντεταγμένο και με στόχους μεσο-μακροπρόθεσμους, πέραν από ευκαιριακές συνεργασίες υψηλού επικοινωνιακού περιεχομένου αλλά μικρού χρόνου ,περιορισμένου εύρους και χαμηλών προσδοκιών. Αυτό απουσιάζει. Το σχέδιο της "Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής" που περιήλθε στα χέρια μας για σχολιασμό ήταν ένα κακό κείμενο. Και γι΄ αυτό εκκρεμεί η έγκρισή του. Ξέρετε γιατί συμβαίνει αυτό. Γιατί τις στρατηγικές τις αναθέτουν σε επιτροπές. Έχουμε περιορίσει το ρόλο των ατόμων . Παραβλέπουμε ότι οι στρατηγικες είναι θέμα εκπαιδευμένων, κατάλληλων, διορατικών και γενικά ικανών στελεχών. Υιοθετήσαμε, ασφαλώς καταχρηστικά, την "επιτροπολαγνεία" για να μην πω "επιτροπομανία", ως αποτέλεσμα της ευθυνοφοβίας μας.

* "Θα τελειώσω τις επισημάνσεις μου με ένα θέμα που νομίζω ότι δεν έχει προβληθεί ανάλογα. Αυτό είναι το θέμα της απουσίας της Εθνικής Στρατηγικής, δηλαδή της ανώτερης Στρατηγικής της Πολιτείας. Σε μένα δεν είναι γνωστό να υφίσταται το κείμενο αυτό. Όμως έπρεπε να υπάρχει και να είναι γνωστό σε όλους τους Έλληνες. Η Εθνική Στρατηγική είναι υπόθεση όλων μας. Λεπτομέρεια: Στις αντίστοιχες στρατηγικές των χωρών που τις έχουν εκδώσει περιγράφονται τα Εθνικά Συμφέροντα. Τα Εθνικά Συμφέροντα δεν μπορεί να είναι κάτι ασαφές, να τα επικαλείται ο καθένας κατά το δοκούν ("το Εθνικό Συμφέρον":ποιο είναι αυτό;). Τα Εθνικά Συμφέροντα πρέπει να είναι συγκεκριμένα, να τα γνωρίζει όλο το Έθνος και να συμβάλλουμε ΄όλοι στην προάσπισή τους. Ακόμα μια λεπτομέρεια: Στα Εθνικά Συμφέροντα περιλαμβάνονται πάντοτε οι αξίες του Έθνους. Και το πρόβλημα της διαφθοράς στην ελληνική κοινωνία δεν είναι πρόβλημα έλλειψης νόμων κατά της διαφθοράς. Είναι πρόβλημα ελλείμματος αξιών".

• "Ο γεωγραφικός μας περίγυρος χαρακτηρίζεται από αστάθεια. Με την εθνική μας ασφάλεια δεν μπορούμε να παίζουμε. Οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας οφείλουν και δικαιούνται να απολαμβάνουν της ασφάλειας του εφοδιασμού τους με κρίσιμα υλικά και υπηρεσίες. Τα οφέλη από την ανάπτυξη της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας, η οποία θα υλοποιήσει την επιθυμητή ασφάλεια εφοδιασμού ξεφεύγουν από αυτό το στενό, αν και κρίσιμο πρίσμα,και διαχέονται σε όλη την κοινωνία δια της καταπολέμησης της ανεργίας,της τόνωσης της επιχειρηματικότητας, της ανάπτυξης της έρευνας και της τεχνολογίας, της αύξησης των εξαγωγών και της ισχυροποίησης των δεσμών με τρίτες χώρες.

Ο δρόμος προς αυτό δεν είναι δια της εξασφάλισης της απόλυτης διαφάνειας για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Αυτό πλέον θεωρείται δεδομένο και κεκτημένο τόσο στη συνείδηση όσο και στην πρακτική. Απαιτείται πλέον βούληση, η θεσμοθέτηση στρατηγικών στόχων και η συνεπής ενασχόληση για την υλοποίηση τους"

Προς νέα Σταυροφορία;

Τα τύμπανα του πολέμου χτυπούν
σε πολλούς ακραίους χριστιανικούς κύκλους της πολιτικά άθεης Δύσης

Του κ. Ευαγγέλου Βενέτη*

Παρότι όλος ο κόσμος απεύχεται κάτι τέτοιο, η όξυνση και επιτάχυνση της διαφαινόμενης σύγκρουσης των πολιτισμών είναι μια πραγματικότητα και μέχρι στιγμής δεν φαίνονται σημάδια εκτόνωσης. Αντίθετα οι ενδείξεις συνιστούν επιδείνωση. Στο επίκεντρο αυτής της σύγκρουσης βρίσκονται οι μη μουσουλμανικές-χριστιανικές κοινότητες του ισλαμικού κόσμου στη Μ. Ανατολή και οι μουσουλμανικές κοινότητες της Ευρώπης. Οι άνευ προηγουμένου διώξεις που έχουν υποστεί οι χριστιανοί της Μ. Ανατολής από το ακραίο πολιτικό Ισλάμ του σουνιτικού «Χαλιφάτου» έχουν κάνει τα τύμπανα του πολέμου να χτυπούν σε πολλούς ακραίους χριστιανικούς κύκλους της πολιτικά άθεης Δύσης.

Η πρόσφατη ανακοίνωση του Βατικανού ότι η ένοπλη βία είναι μια λύση την οποία δεν αποκλείει για την προστασία των χριστιανών της Μ. Ανατολής, σε συνδυασμό με το σώμα 1.500 χριστιανών στρατιωτών της πόλης Ντβιχ Νόσα κοντά στη Μοσούλη που εκπαιδεύει η Δύση, την ασύμμετρη απειλή του «Χαλιφάτου» στη Λιβύη κατά της Ευρώπης μέσω των μετανάστευτικών ροών, την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί ίδρυσης κέντρων κράτησης στην απέναντι ακτή της Μεσογείου (που προϋποθέτει στρατιωτική παρουσία της Δύσης στα εν λόγω εδάφη), αλλά και τη διαφαινόμενη προσπάθεια αποσταθεροποίησης της Τυνησίας από τις δυνάμεις του «Χαλιφάτου» στην Αφρική κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου στην Ευρώπη και τον κόσμο γενικά όχι μόνο για την πρόληψη επέκτασης της γεωπολιτικής κρίσης, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω πρόληψη θα υλοποιηθεί.

Η πρόσφατη πολεμική κατάσταση στην Υεμένη προστίθεται στην ήδη ταραγμένη και αποσταθεροποιημένη περιοχή της Μ. Ανατολής με συνέπειες απροσδιόριστες για το μέλλον των χριστιανών της Υεμένης οι οποίοι βρίσκονται μετέωροι στη διένεξη σουνιτών και σιιτών εκεί. Η επαναστατική κίνηση των Υεμενιτών Χούθι κατά του προέδρου Χάντι, η απόφαση της Σαουδικής Αραβίας να εισβάλει στρατιωτικά στην Υεμένη και η αποχώρηση του δυτικού διπλωματικού παράγοντα από τη χώρα αφήνει εκτεθειμένους τους μερικές χιλιάδες χριστιανούς της χώρας οι οποίοι δεν έχουν άλλη επιλογή από το να εγκαταλείψουν την Υεμένη. Το σκηνικό επαναλαμβάνεται.

Για την αντιμετώπιση της εν λόγω κατάστασης είναι απαραίτητη η ενεργοποίηση της Ευρώπης σε επίπεδο πολιτικό-διπλωματικό προκειμένου σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις των χωρών όπου παρατηρούνται οι εν λόγω διώξεις να συμφωνηθεί και να διαμορφωθεί ένα κοινό σχέδιο δράσης για την ανθρωπιστική στήριξη των διωχθέντων και υπό διωγμό χριστιανών, μεριμνώντας παράλληλα για το βασικό επίπεδο ασφάλειάς τους κατά την επιστροφή ή παραμονή στη χώρα τους. Παράλληλα η Ευρώπη και γενικότερα η Δύση χρειάζεται σε βάθος κατανόηση των φαινομένων που διαδραματίζονται στον ισλαμικό κόσμο. Από ό,τι φαίνεται, η εν λόγω γνώση απουσιάζει από τους σχεδιαστές της πολιτικής των δυτικών κρατών στην περιοχή. Δεν εξηγούνται διαφορετικά τα απανωτά λάθη που έχουν γίνει μεταπολεμικά και ιδιαίτερα τις τελευταίες τέσσερις δεκαετίες. Η απαιτούμενη γνώση σε αυτή τη διαδικασία είναι δυνατή μόνο μέσα από την τόνωση της έρευνας σε επίπεδο κέντρων έρευνας και πανεπιστημιακό. Το πλαίσιο και κίνητρο της έρευνας δεν πρέπει να είναι μεταποικιοκρατικού χαρακτήρα, αλλά να βασίζεται στην αναζήτηση της πραγματικότητας με στόχο την επίτευξη της ασφάλειας, συνεργασίας και ανάπτυξης σε αυτή την τόσο ευαίσθητη περιοχή.

Αναμφίβολα καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της πραγματιστικής θεώρησης των εξελίξεων και βιώσιμης πολιτικής για την αντιμετώπιση της κρίσης διαδραματίζει η λογική του μέτρου κατά του παράλογου των άκρων. Οι διώξεις των χριστιανών και άλλων θρησκευτικών ομάδων στη Μ. Ανατολή λαμβάνει χώρα από ακραίες ομάδες μουσουλμάνων που δεν εκφράζουν την επίσημη πολιτική της συντριπτικής πλειονότητας των μουσουλμανικών κυβερνήσεων και κοινωνιών που διακρίνονται από μετριοπάθεια. Η ανακοίνωση του Βατικανού δεν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, διότι η εν λόγω ρητορική, όχι μόνο αντιτίθεται στην κοσμοθεωρία και ύπαρξη του χριστιανισμού της ειρήνης και της αγάπης, αλλά και οξύνει την κατάσταση αντί να την αμβλύνει, δίνοντας λαβή σε περισσότερες φωνές στον ισλαμικό, αλλά και στον δυτικό, κόσμο να ταχθούν στο πλευρό των άκρων. Τα λάθη του παρελθόντος δεν πρέπει να επαναληφθούν…

* Ειδικός επί θεμάτων Μέσης Ανατολής,
evenetis77@yahoo.com

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ,Ο ΑΛ ΣΙΣΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΦΑΝΕΣ ΙΣΡΑΗΛ

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΚΑΙ ISIS

Του Αντιστράτηγου ε.α. ο Ιωάννου Α. Μπαλτζώη

Αυτός ο περιφερειακός συνασπισμός, που σκόπιμα δεν προβάλλεται, έχει μέλλον και διάρκεια και στηρίζεται στα αμοιβαία συμφέρονται και στην έντιμη και ειλικρινή στάση των πολιτικών ηγεσιών των τριών χωρών, που στην πραγματικότητα είναι τέσσερις. Μιλάμε φυσικά για την Ελλάδα, την Κύπρο, την Αίγυπτο και φυσικά το Ισραήλ, που δεν συμμετέχει φανερά, αλλά η πολιτική του και οι θέσεις του είναι παρούσες και συνυπολογίζονται στις αποφάσεις των τριών. Έτσι όπως είδαμε για δεύτερη φορά μέσα σε έξι μήνες, συναντήθηκαν οι ηγέτες της Αιγύπτου, της Ελλάδας και της Κύπρου για να συζητήσουν τα θέματα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και της εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων της Μεσογείου. Στο φόντο η κοινή ανησυχία για την Τουρκία και ο εντεινόμενος συντονισμός και η συνεργασία με το Ισραήλ.

Έτσι λοιπόν οι ηγέτες της Αιγύπτου, της Ελλάδας και της Κύπρου, συναντήθηκαν στην Κύπρο στις 29/4/15 με στόχο τον συντονισμό των τριών μεσογειακών χωρών στους τομείς της ασφάλειας, της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, της οικονομίας και της εξωτερικής πολιτικής. Εκτιμάται ότι μέρος της προσπάθειάς τους είναι να δημιουργήσουν ένα ενιαίο μέτωπο κατά της Τουρκίας, η οποία έχει μετατραπεί σε αντίπαλο και σχεδόν εχθρό των τριών αυτών χωρών. Ανώτερος Έλληνας διπλωμάτης δήλωσε στην ιστοσελίδα Walla News, που αναφέρεται με άρθρο στην τριμερή αυτή συνάντηση, ότι ένα μεγάλο μέρος της συζήτησης μεταξύ των ηγετών αφορούσε σε θέματα που σχετίζονται με το Ισραήλ.

Η τριμερής σύνοδος κορυφής, που επιμένουμε ότι στην πράξη είναι τετραμερής, με την συμμετοχή του Ισραήλ σε όλους τους τομείς, πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία Ο Αιγύπτιος Πρόεδρος Αμπτνέλ Φατάχ Ελ Σίσι, και ο νέος Έλληνας πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, σε μονοήμερη επίσκεψή τους, συναντήθηκαν με τον Πρόεδρο της Κύπρου, Νίκο Αναστασιάδη. Η συζήτηση μεταξύ των ηγετών επικεντρώθηκε σε περιφερειακά θέματα, ιδίως στην καταπολέμηση της απειλής της τρομοκρατίας του Ισλαμικού Κράτους (Ι.Κ.), με έμφαση στις δραστηριότητες της οργάνωσης στην περιοχή της Μεσογείου - από το Σινά μέχρι τη βόρεια ακτή της Λιβύης, όπου οι δραστηριότητες του ΙΚ έχουν δημιουργήσεις έντονες ανησυχίες στις συνορεύουσες χώρες και ιδιαίτερα στις νότιες χώρες της Ευρώπης. Το πρόσφατο τραγικό ναυάγιο με τον θάνατο άνω των 800 λαθρομεταναστών στα χωρικά ύδατα της Ιταλίας είναι ακόμη νωπό και οι συνεχείς εισβολές δυστυχισμένων προσφύγων και τζιχαντιστών σε αποστολή στις χώρες όπως η Ιταλία και η Ελλάδα καθιστούν το πρόβλημα ακόμη πιο περίπλοκο και παρομοιάζεται σαν μια ωρολογιακή βόμβα έτοιμη να εκραγεί. Το Ισλαμικό κράτος εκλαμβάνεται ως άμεση απειλή για την Αίγυπτο, αλλά οι δραστηριότητές του στα ανοικτά των ακτών της Μεσογείου είναι επίσης πολύ ανησυχητικές και για την Ελλάδα και την Κύπρο. Για τους Έλληνες ο κίνδυνος είναι διπλός, δεδομένου ότι η Τουρκία - γείτονας της Ελλάδας – επιτρέπει στα ενεργά μέλη της οργάνωσης να την διασχίσουν ανεμπόδιστα, στον δρόμο τους προς τη Συρία και το Ιράκ και αντίστροφα.

Σε ότι αφορά στο Ισραήλ, οι ηγέτες συζήτησαν δύο θέματα: την ανανέωση της ειρηνευτικής διαδικασίας με τους Παλαιστίνιους και την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην περιοχή της Μεσογείου για την προώθηση νέων οικονομικών ευκαιριών στην περιοχή. Οι τρεις ηγέτες, ζήτησαν ακόμη την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων γύρω από την ισραηλινο-παλαιστινιακή διένεξη, με στόχο τη δημιουργία ενός παλαιστινιακού κράτους με βάση τα σύνορα του 1967 και με πρωτεύουσα την Ανατολική Ιερουσαλήμ. Στο τελικό ανακοινωθέν της συνάντησης τονίστηκαν επίσης οι προσπάθειες της Αιγύπτου για την προώθηση μια μακροπρόθεσμης και σταθερής κατάπαυσης του πυρός στη Λωρίδα της Γάζας.

Η τριμερής συνεργασία η οποία ξεκίνησε στα τέλη του 2014, έχει ως στόχο να επιτρέψει στις τρεις χώρες να δημιουργήσουν ένα αντίβαρο στις αρνητικές επιδράσεις της Τουρκίας στην περιοχή. Η Κύπρος έχει υποστεί με τον πιο βάναυσο τρόπο την ιμπεριαλιστική πολιτική της Τουρκίας με την εισβολή και κατάληψη και κατοχή επί 41 χρόνια της βόρειας Κύπρου. Η Ελλάδα υφίσταται επί δεκαετίες μια επιθετική πολιτική εκ μέρους της Τουρκίας καθώς και μια πολιτική εκφοβισμού και αμφισβήτησης της εθνικής της κυριαρχίας, στον θαλάσσιο, εναέριο και χερσαίο χώρο της. Τελευταία ανησυχεί ακόμη περισσότερο σχετικά με τις νέο-οθωμανικές αντιλήψεις και ιμπεριαλιστικές

βλέψεις του Προέδρου της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν,καθώς και της (εμφανούς σε πολλές περιπτώσεις) υποστήριξης του στις τρομοκρατικές οργανώσεις στην περιοχή. Από την άλλη πλευρά, ο Πρόεδρος Αλ-Σίσι θεωρεί την Τουρκία πραγματική απειλή για τη σταθερότητα της χώρας του, μετά την εμφανή υποστήριξη του Ερντογάν στην "Μουσουλμανική Αδελφότητα", που είχε αναλάβει την εξουσία μετά την πτώση του πρώην προέδρου Μουμπάρακ. Οι αρνητικές επιρροές της Άγκυρας οδήγησαν τις τρεις αυτές χώρες να προσπαθήσουν να δράσουν από κοινού για την προώθηση της σταθερότητας στην περιοχή, παράλληλα με την προώθηση των κοινών οικονομικών συμφερόντων και των τριών. Επίσης, η Ελλάδα και η Κύπρος θεωρούνται οι πιο σημαντικοί υποστηρικτές της Αιγύπτου στην ΕΕ. Όταν άλλες χώρες της ΕΕ θέλησαν να επιβάλουν κυρώσεις στο καθεστώς του αλ-Σίσι μετά την ανατροπή της «Μουσουλμανικής Αδελφότητας» και του Προέδρου Μόρσι, οι δύο χώρες εργάστηκαν από κοινού με άλλες χώρες για να αποφευχθεί αυτή η εξέλιξη. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Ισραήλ έπαιξε παρόμοιο ρόλο για την Αίγυπτο επηρεάζοντας την κυβέρνηση των ΗΠΑ και το Αμερικανικό Κογκρέσο. Επίσης, το Ισραήλ συμμερίζεται την επιθυμία των τριών αυτών χωρών για την ανάπτυξη της αγοράς φυσικού αερίου στην περιοχή και τα τελευταία χρόνια εξετάζονται εκτεταμένες συνεργασίες στον τομέα αυτό.

Από άποψη ασφάλειας, οι σχέσεις μεταξύ του Ισραήλ και της Αιγύπτου διέρχονται μια περίοδο άνθησης, ενώ το Ισραήλ και η Ελλάδα διεξήγαγαν από κοινού στρατιωτικές ασκήσεις μεγάλης κλίμακας κατά τα τελευταία χρόνια. Επισήμως, το Ισραήλ δεν είναι εταίρος στην τριμερή συμμαχία που έχει σχηματιστεί μεταξύ της Αιγύπτου, της Ελλάδας και της Κύπρου, για ευνόητους λόγους εσωτερικής πολιτικής. Η εκτίμηση είναι ότι συμμετέχει μη εμφανώς, αλλά ουσιαστικώς καθόσον όλα τα μέρη συμφωνούν ότι άπαντες ωφελούνται από τον σχηματισμό αυτής της συμμαχίας και ότι το Ισραήλ συμβάλει στην ενίσχυση των μελών της συμμαχίας αυτής, έστω και δια της μη εμφανούς παρουσίας του. Εξάλλου είναι γνωστό από την ιστορία, ότι οι ισχυρότερες στρατηγικές (και στρατιωτικές) συμμαχίες είναι αυτές που δεν προβάλλονται και δεν αποκαλύπτουν τα σημαντικά.

Έτσι να θεωρούμε βέβαιο ότι αυτός ο τριμερής μεσογειακός συνασπισμός των Ελλήνων και των Αιγυπτίων είναι σχεδόν βέβαιο ότι είναι τετραμερής με την συμμετοχή και των (αφανών) Ισραηλινών. Δηλαδή οι τρεις αρχαιότεροι λαοί της Μεσογείου, Έλληνες, Αιγύπτιοι και Εβραίοι συνασπίζονται για τα κοινά τους συμφέροντα και την ασφάλειά των, κατά των σύγχρονων απειλών, των νέων λαών και των ακραίων θρησκοληψιών και αντιλήψεων που επικρατούν στην περιοχή της Αν. Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Και θεωρούμε βέβαιο ότι ο υγιής και έντιμος αυτός συνασπισμός θα αποτελέσει το κύριο μέσο επιβολής της ειρήνης και της ασφάλειας στην περιοχή και τον μηχανισμό της οικονομικής ανάπτυξης των τεσσάρων κρατών και των τριών αρχαίων εθνών, που δικαιούνται την ειρηνική συνύπαρξη και την οικονομική ανάπτυξη, σε πείσμα των μισαλλόδοξων, των ιμπεριαλιστικών αρχών και αντιλήψεων, των θρησκευτικών εξτρεμισμών, των σκοτεινών σχεδίων, των διαφόρων λαών και οργανώσεων που τους επιβουλεύονται.

*Ο Αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης, διετέλεσε ΑΚΑΜ Τελ Αβίβ και είναι ειδικός σε θέματα Μέσης Ανατολής

Οι Πρόσφυγες και το ηθικό και νομικό καθήκον των ΗΠΑ

Του Αντιστρατήγουε.α. Ιωάννου Αθαν. Μπαλτζώη*

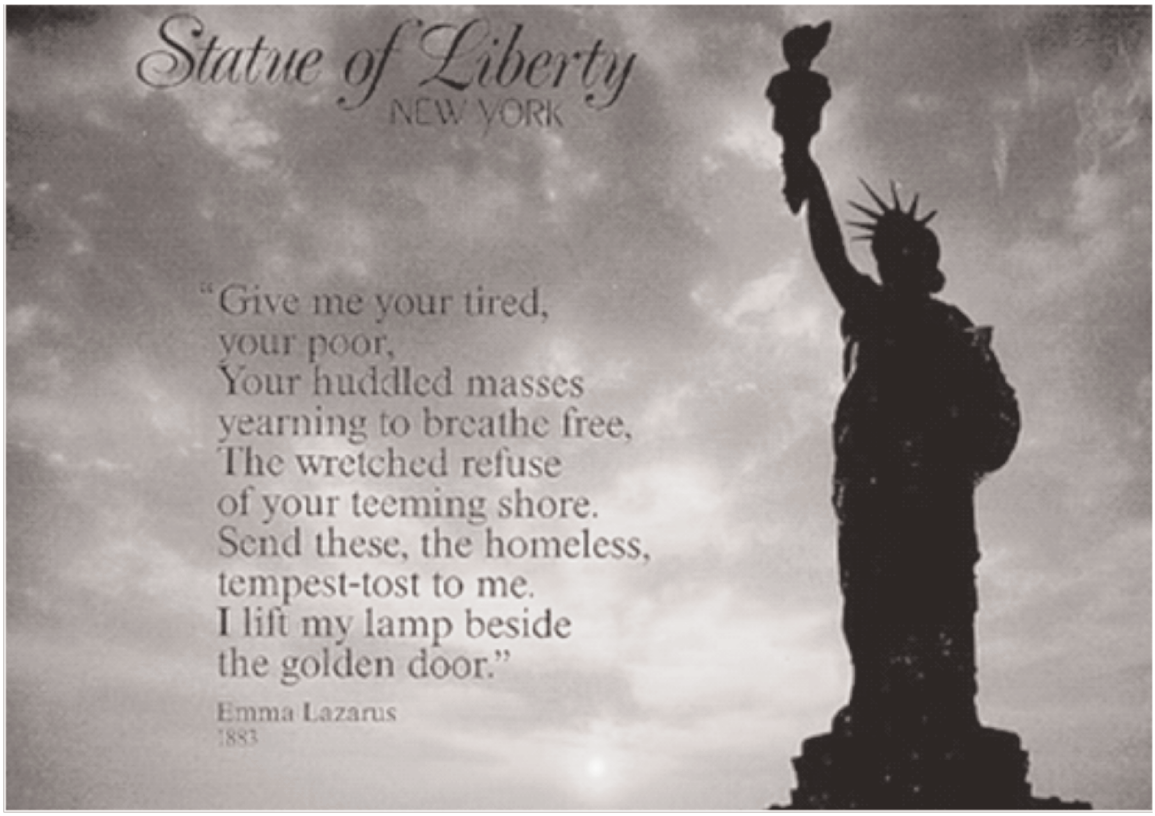

Στην βάση του αγάλματος της Ελευθερίας στην Νέα Υόρκη είναι χαραγμένα σε μια πλάκα, που τοποθετήθηκε το 1903, στίχοι του περίφημου ποιήματος της Emma Lazarus, The New Colossus, που αντικατοπτρίζουν το πραγματικό πρόσωπο της Αμερικής που γνωρίζαμε, που αγαπήσαμε, που θέλουμε να είναι πάντα έτσι:

Give me your tired, your poor,
Your huddled masses yearning to breathe free,
The wretched refuse of your teeming shore.
Send these, the homeless, tempest-tost to me,
I lift my lamp beside the golden door!"
(όλο το ποίημα στο τέλος).

Αυτά τα λόγια, γραμμένα το 1883, απεικονίζουν και καταδεικνύουν τις Ηνωμένες Πολιτείες ως το καταφύγιο για τους ανθρώπους, «τους κουρασμένους, τους φτωχούς, που με λαχτάρα αναζητούν να αναπνεύσουν ελεύθερα, στείλτους σε μένα να τους φιλοξενήσω, κρατάω την λάμπα μου για να τους υποδεχτώ δίπλα στην χρυσή πόρτα», όπως λέει το ποίημα, σε ελεύθερη μετάφραση, εσύ Αμερική μητέρα των εξορίστων, των διωκόμενων και των καταφρονημένων, που είχαν διασχίσει τον Ατλαντικό ωκεανό και αναζητούσαν ένα νέο σπίτι και μια καλύτερη ζωή από ό, τι έζησαν στους χώρους που άφησαν πίσω.

«Η σημερινή μαζική ανθρωπιστική κρίση στη Μέση Ανατολή, έχει δημιουργήσει μια πλημμύρα προσφύγων που εξέρχεται από τη Συρία και το Ιράκ και υποχρεώνει τη χώρα μας να εφαρμόσουν ένα νέο καλωσόρισμα, όπως αναφέρθηκε στο ποίημά της η Έμα Λαζάρους» έγραψε σε ένα εξαιρετικό άρθρο της η καθηγήτρια Marjorie Cohn του Thomas Jefferson School of Law.

«Με την εισβολή στο Ιράκ, η οποία οδήγησε στη γέννηση του Ισλαμικού Κράτους, η κυβέρνηση των ΗΠΑ διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην αποσταθεροποίηση της Μέσης Ανατολής. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι σύμμαχοί τους, συμπεριλαμβανομένης της Σαουδικής Αραβίας και της Τουρκίας, χρηματοδοτούν και παρέχουν όπλα για την καταπολέμηση των δυνάμεων της κυβέρνησης του Μπασάρ αλ-Άσαντ στη Συρία. Αυτό έχει επιδεινώσει την κρίση των προσφύγων βλέπουμε τώρα» συνεχίζει η καθηγήτρια Marjorie Cohn.

Ο καθηγητής, ιστορικός και συγγραφέας Juan Cole έγραψε ότι «η εισβολή των ΗΠΑ στο Ιράκ δημιούργησε 4.000.000 πρόσφυγες, περίπου το ένα έκτο του πληθυσμού του Ιράκ. Αλλά οι ΗΠΑ πήραν μόνο μερικές χιλιάδες πρόσφυγες από το Ιράκ, προκαλώντας μετά όλα τα προβλήματα. Οι Ηνωμένες Πολιτείες πρέπει να κάνουν κάτι καλύτερο τώρα με τους πρόσφυγες από τη Συρία». Ο δε πρώην ΥΠΕΞ των ΗΠΑ στρατηγός Κόλιν Πάουελ, μιλώντας για την εισβολή στο Ιράκ είπε την περίφημη φράση:"If you break it, you own it."(Αν το σπάσεις, σου ανήκει)!!!

Ο πρόεδρος Ομπάμα υποσχέθηκε ότι οι ΗΠΑ θα δεχθούν περί τους 10.000 πρόσφυγες, από τους συνολικά 4.000.000 πρόσφυγες από την Συρία και δέχθηκε σφοδρή κριτική. Έτσι ο ΥΠΕΞ Τζον Κέρι δήλωσε ότι οι ΗΠΑ θα μπορούσαν να δεχθούν 185.000 Σύριους πρόσφυγες, τα επόμενα δύο χρόνια, αλλά από ότι φαίνεται μάλλον δεν πρόκειται να συμβεί.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες, κατά την άποψή μου, έχουν πλέον ηθική υποχρέωση, και ίσως και νομική, να αποδεχθεί πολλές δεκάδες χιλιάδες Σύριων προσφύγων. Οι διεθνείς κανόνες υποχρεώνουν όλες τις χώρες του κόσμου να παρέχουν καταφύγιο σε όσους έχουν εγκαταλείψει την πατρίδα τους για να ξεφύγουν από πόλεμο ή διωγμό.

«Επειδή οι Ηνωμένες Πολιτείες κατέχουν το 28% του παγκόσμιου πλούτου, θα πρέπει να λάβουν τουλάχιστον το 28% των προσφύγων», σύμφωνα με την Phyllis Bennis του Ινστιτούτου Πολιτικών Μελετών. «Αυτό θα ισοδυναμούσε με περίπου 350.000 ανθρώπους. Και ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες θα πρέπει να καταβάλλουν αμέσως στον ΟΗΕ το 28% των αναγκών για την ανακούφιση των προσφύγων, δηλαδή περίπου $ 5.5 δισεκατομμύρια, για σχεδόν 6 εκατομμύρια πρόσφυγες από τη Συρία και τις γειτονικές χώρες μέχρι το τέλος του 2015».

Ήδη πολλοί αμερικανοί αξιωματούχοι έχουν την άποψη ότι σύμφωνα με το νομικό και ηθικό καθήκον τους, οι Ηνωμένες Πολιτείες θα πρέπει να αποδεχθούν και να καλωσορίσουν ένα σημαντικό αριθμό προσφύγων. Περισσότερα από 20 πρώην ανώτεροι Δημοκράτες και Ρεπουμπλικάνοι αξιωματούχοι προτρέπουν την κυβέρνηση Ομπάμα να δεχθεί τουλάχιστον 100.000 πρόσφυγες από τη Συρία, και να συμβάλει με ένα ποσό περίπου $ 2 δισεκατομμυρίων για τη χρηματοδότηση της επανεγκατάστασης τους και να βοηθήσουν τις διεθνείς προσπάθειες για την περίθαλψη των προσφύγων.

Οι πρόσφυγες είναι το αποτέλεσμα του πολέμου στην Συρία (και του Ιράκ –Αφγανιστάν), μιας λανθασμένης έως εγκληματικής πολιτικής των ΗΠΑ στην Μέση Ανατολή. Αντί οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί των να απαιτούν την αλλαγή του καθεστώτος στη Συρία, βοηθώντας, εκπαιδεύοντας, χρηματοδοτώντας ακραίες ισλαμιστικές οργανώσεις θα πρέπει αλλάξουν αντίληψη και πολιτική. Για την επίτευξη της ειρήνης θα πρέπει να συνασπιστούν με άλλες δυνάμεις που μπορούν να βοηθήσουν και να επηρεάσουν καταστάσεις. Έτσι μετά τα τελευταία γεγονότα, την ιστορική συμφωνία με το Ιράν και την στρατιωτική παρουσία της αποφασιστικής Ρωσίας στην Συρία, οι ΗΠΑ οι καταστάσεις κρίνονται ευνοϊκές για την επίτευξη της ειρήνης στην περιοχή. Ο πρόεδρος Ομπάμα, απαλλαγμένος πλέον από τα νεοφιλελεύθερα γεράκια του πολέμου και τους νεοσυντηρητικούς (Ντέιβιντ Πετρέους, Τζον Άλλεν, Τζέφρευ Φέλτμαν) και του πολέμου με την Ρωσία, μπορεί τώρα να συνασπιστεί με τη Ρωσία και το Ιράν για την επιδίωξη μιας διπλωματικής λύσης για την τραγική αυτή σύγκρουση αναδεικνύοντας πάλι τις ΗΠΑ ηγέτιδα ολοκλήρου του κόσμου και όχι παγκόσμιο ταραχοποιό. Μάλιστα ο ίδιος ο αμερικανός πρόεδρος κάλεσε Ρωσία και Ιράν από το βήμα της συνόδου του ΟΗΕ (28-9-15) να συνεργαστούν για την αντιμετώπιση του Ισλαμικού κράτους, που οι ΗΠΑ μέχρι τώρα απέτυχαν ή δεν ήθελαν πραγματικά να αντιμετωπίσουν. Έτσι θα δοθεί τέλος και στο ύψιστο αυτό πρόβλημα των προσφύγων, που ματώνει καθημερινά τις γειτονικές της Συρίας χώρες και φυσικά την Ευρώπη, με το τεράστιο αυτό κύμα της μετανάστευσης. Σύμφωνα με την Διεθνή Αμνηστία οι γείτονες της Συρίας Τουρκία, Ιορδανία, Ιράκ, Λίβανος και Αίγυπτος έχουν δεχθεί μέχρι τώρα το 95% των προσφύγων. Η Τουρκία έχει δεχθεί περίπου 2.000.000 (όπως δήλωσε και στον ΟΗΕ ο Νταβούτογλου, η Ιορδανία 500.000, το Ιράκ 250.000 και η Αίγυπτος 140.000. Φυσικά οι υπόλοιποι έχουν διαχυθεί στην Ευρώπη, με το προσφυγικό να έχει πλέον αναδειχθεί το ύψιστο πρόβλημα, αλλά και το θέμα τριβής μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, καθιστώντας την έννοια της αλληλεγγύης σχεδόν ανύπαρκτη.

Και εδώ βέβαια θα πρέπει να γίνει ιδιαίτερη μνεία στα πλουσιότερα αραβικά κράτη της περιοχής, την Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Κατάρ, το Ομάν, το Μπαχρέιν και το Κουβέιτ που αν και ομόθρησκα, ομόδοξα και ομοεθνή δεν έχουν δεχθεί ούτε έναν Σύριο ή Ιρακινό πρόσφυγα και αρνούνται κατηγορηματικά και συνεχώς να παρέξουν την ιθαγένεια ή άσυλο στους πρόσφυγες. Δηλαδή από την μία ενισχύουν ποικιλοτρόπως τις εξτρεμιστικές ισλαμικές οργανώσεις και από την άλλη δεν δέχονται πρόσφυγες από εκεί που ασέλγησαν πολιτικά, παραπέμποντας τους στην «ανθρωπιστική» Ευρώπη. Αν δεν είναι ηθική αναλγησία και τυχοδιωκτική πολιτική αλητεία, μήπως είναι ενδεχομένως ύπουλος σχεδιασμός; Ακόμη να αναφέρουμε και μια ιδιαίτερη περίπτωση, το Ισραήλ, που και αυτό αρνείται να πάρει Σύριο πρόσφυγα. Πολλοί από τους Σύριους πρόσφυγες είναι Παλαιστινιακής καταγωγής, που αυτοί ή οι γονείς των κατέστησαν πρόσφυγες κατά τον πόλεμο ανεξαρτησίας του Ισραήλ (1947-48), τον Nakba κατά τους Παλαιστινίους, εγκαταλείποντας την Παλαιστίνη καταφεύγοντας στις γειτονικές χώρες. Το Ισραήλ δεν θα πρέπει να ξεχνά την περίπτωση του πλοίου SS ST LOUIS, όταν το 1939, το πλοίο με 937 Εβραίους πρόσφυγες από την Ευρώπη για να γλυτώσουν από τους Ναζί κατέφυγε στις ΗΠΑ. Τότε οι ΗΠΑ αρνήθηκαν να τους δεχθούν και τους γύρισαν πίσω, όπου εκατοντάδες από αυτούς εξοντώθηκαν τελικά από τους Ναζί του Χίτλερ.

Όλα τα έθνη του κόσμου και ιδιαίτερα η ηγέτιδα του κόσμου οι ΗΠΑ θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι υφιστάμενοι πρόσφυγες θα πρέπει τελικά να αποκτήσουν το ανθρώπινο καταφύγιο που νομικά και ηθικά δικαιούνται. Και φυσικά οι ΗΠΑ να κάνουν το καθήκον τους δεχόμενες τον αριθμό προσφύγων που τους αναλογεί. Και ας θυμηθούν ξανά τους στίχους του περίφημου ποιήματος της Ελληνολάτριδος Ema Lazarus , The New Colossus:

Not like the brazen giant of Greek fame,
With conquering limbs astride from land to land;
Here at our sea-washed, sunset gates shall stand
A mighty woman with a torch, whose flame
Is the imprisoned lightning, and her name
Mother of Exiles. From her beacon-hand
Glows world-wide welcome; her mild eyes command
The air-bridged harbor that twin cities frame.
"Keep ancient lands, your storied pomp!" cries she
With silent lips. "Give me your tired, your poor,
Your huddled masses yearning to breathe free,
The wretched refuse of your teeming shore.
Send these, the homeless, tempest-tost to me,
I lift my lamp beside the golden door!"

*Ο Ιωάννης Αθαν. Μπαλτζώης , είναι πρώην ΑΚΑΜ Τελ Αβίβ, απόφοιτος Tactical Intelligence School (U.S. Army), ειδικός σε θέματα Μέσης Ανατολής.

Κουφοθάλασσα

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Σύμφωνα με τα λεξικά «κουφοθάλασσα» σημαίνει την κατάσταση της θάλασσας, όπου το ύψος κύματος είναι μέτριο και το οποίο μηνύει επερχόμενη τρικυμία ή ότι αυτή η τρικυμία έχει ήδη προηγηθεί.

Κάπως έτσι θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε την κατάσταση που βιώνει η χώρα μας αλλά και η υπόλοιπη Ευρώπη κάτω από το συμπιεστικό φαινόμενο της εισβολής στην Ευρωπαϊκή ήπειρο μεγάλων ανθρωποομάδων, οι οποίες προέρχονται από την Μ. Ανατολή, την Ασία και την Αφρική.

Το να ακολουθούμε τις «ευλογοφάνειες» των media, όπου επί καθημερινής βάσεως βομβαρδιζόμεθα με εικόνες κοινωνικών δραμάτων και ανθρωπιστικών τραγωδιών, είναι σαν να αυτοχειρουργούμε στον εγκέφαλό μας για εξουδετέρωση εκείνων των σχετικών κυττάρων τα οποία γρηγορούν και επιστρατεύουν -όταν απαιτείται- την κοινή μας λογική. Όταν ο ευαίσθητος ανθρωπισμός μας κατασυγκινείται από εικόνες πνιγμένων νηπίων, ματωμένων πατεράδων και δαρμένων μανάδων, σημαίνει, ότι ήδη έχουμε εισέλθει σε εκείνο το συνειδησιακό στάδιο, που εξυπηρετεί όσους έχουν προσχεδιάσει την αλλοίωση του ηρέμου κοσμοσυστήματος μέσα στο οποίο είχαμε προσαρμοστεί και βολευτεί μετά το πολυτάραχο πρώτο μισό του εικοστού αιώνα.

Διεγείροντας την κοινή μας λογική και χωρίς να κατρακυλήσουμε σε βάραθρα συνωμοσιολογίας ίσως αναχθούμε σε ένα πρώτο απλούστατο ερώτημα. Πώς λειτουργεί η δημοκρατία; Γνωρίζουμε, ότι η εφαρμοζόμενη σύγχρονη και όχι η αρχαϊκή άμεση δημοκρατία έχει ρυθμιστεί έτσι, ώστε ο λαός να εκλέγει τους εκπροσώπους του και εκείνοι με την σειρά τους να ενεργούν προς το συμφέρον του λαού και το συμφέρον του έθνους. Και ακολουθεί ένα συνεπαγόμενο ερώτημα, που απαιτεί απάντηση στο εάν οι δικοί μας εκπρόσωποι ενεργούν σύμφωνα με τα καθορισθέντα. Τα φαινόμενα δείχνουν, ότι όχι, διότι ένας μεφιστοφελικός κύκλος συμφερόντων τους οδηγεί σε υιοθέτηση της συμπεριφοράς της πολιτικής ορθότητας (politically correct) και όχι του πολιτικού πραγματισμού (real politics), ο οποίος πραγματισμός, κατά την συντριπτική του χρήση, είναι παραδεκτός σαν ο πρακτικώς ωφέλιμος για την χώρα. Και οι εκπρόσωποί μας, παντί τρόπω αποκαλύπτονται, ότι ακολουθούν μία πολιτική ορθότητα, η οποία μεθερμηνεύεται ως αποφυγή εναντιώσεως στις ιδέες ενεργείας των Ευρωπαίων του βορρά. Αυτοί οι Ευρωπαίοι, ωστόσο, ενεργούν κάτω από δικά τους συστήματα ενδελεχείας και ένας έκαστος εξ αυτών -δεν το αρνείται άλλωστε- ενεργεί προς το αποκλειστικό συμφέρον της δικής του πατρίδας.

Σύμφωνα λοιπόν με τα κατ'ιδίαν συμφέροντα και απέναντι στο κατακλυσμικό αυτό φαινόμενο ένιοι Ευρωπαίοι καλοβλέπουν μία ενίσχυση του εργατικού τους δυναμικού -χαμηλού κόστους- και συνεπώς με πρόσχημα τον «ανθρωπισμό» καλωσορίζουν τους δυστυχείς υποψηφίους πολίτες , που προορίζονται να καταταγούν στην εσχάτη κοινωνική κατηγορία. Εν ταυτώ επιτυγχάνεται και η εκμετάλλευση των προϋποθέσεων, που δημιουργούνται από την εισρέουσα ανθρωπομάζα για την συντέλεια της αναπτύξεως της οικονομίας κλίμακος.

Επίσης ωφελημένοι είναι και εκείνοι οι ημιδιαφανείς παράγοντες και οργανισμοί , οι οποίοι με την επιβεβλημένη «Αραβική Άνοιξη» κερδίζουν ασύλληπτα ποσά, προωθώντας οπλικά συστήματα και συγγενές υλικό προς όλες ανεξαιρέτως τις αντιμαχόμενες πλευρές.

Πλέον των ανωτέρω αναγκαίον είναι να γίνει υπόμνηση για το ανθηρό πλέγμα διακινήσεως αυτών των απελπισμένων ανθρώπων, όπου οι διακινητές ενεργούντες υπό την αλληλουχία μιας ιεραρχικής πυραμίδας αποκομίζουν υπερκέρδη τάξεως δισεκατομμυρίων.

Και εδώ ας επιχειρήσουμε ένα υπερατλαντικό άλμα και ας βρεθούμε στις ΗΠΑ. Οι Αμερικανοί, με την μέχρι τώρα «στρατηγική» τους συμπεριφορά δεν μας έχουν παρέξει δείγματα ευαισθησίας οιασδήποτε κοινωνικής προεκβολής. Απεναντίας, θα λέγαμε και σε ό,τι αφορά στην δική τους επικράτεια πυροβολούν χωρίς τον παραμικρό ενδοιασμό τον όποιον επιχειρεί να εισέλθει λάθρα στο έμφρακτο και ουχ ήττον περικεχαρακωμένο έδαφός των. Δική τους πολεμοκάπηλη επινόηση είναι η εξουδετέρωση του Σαντάμ, του Καντάφι και του Άσαντ. Ο κοινός νους οδηγείται στους Αμερικανούς, όταν αναζητούνται οι υπεύθυνοι της δυστυχίας που μαστίζει το Αφγανιστάν, το Ιράκ, την Λιβύη, την Συρία και αλλαχού. Προσέτι οι ενδείξεις, οι μαρτυρίες, τα φαινόμενα, ο χρησιμοποιούμενος οπλισμός και τα μέσα καθώς και η απροθυμία καταστολής και εκμηδενίσεως της πολεμικής δραστηριότητος και των προβαλλομένων θηριωδιών του ISIS οδηγούν στο αποφαντικό, ότι οι ΗΠΑ δεν είναι άμοιροι ευθύνης για τα έργα και ημέρες του μορφώματος αυτού του καινοφανούς χαλιφάτου.

Ο υποψιασμένος νους προχωρεί πιο μακριά, χωρίς -το επαναλαμβάνουμε- να ψηλαφούμε εσκεμμένα για να αδράξουμε ένια αόρατα κέντρα συνωμοσίας μιας κάποιας εθνικής ιδιοτέλειας με παγκοσμιότροπες επιδιώξεις. Αυτός λοιπόν ο υποψιασμένος νους προχωρεί ώσπου να αγγίσει με εμβρίθεια την σκοπιμότητα ειδικών εκθέσεων μυστικών και μη υπηρεσιών, όπου τονίζεται, ότι οι υφιστάμενες γεωπολιτικές σταθερές δεν πληρούν τις αμερικανικές εκτιμήσεις, δι ο και προτείνονται σχέδια τα οποία εδράζονται σε ένα σύμμετρο προς τα αμερικανικά συμφέροντα εύρος γεωπολιτικών διαμορφώσεων και σε ένα αριθμό στρατηγικών προσχηματισμών. Σκοπός τους είναι η διαρκής ή η περιστασιακή τους οικονομικο-στρατιωτική παρουσία ένεκα ενός εισηγηθέντος ή συμφωνηθέντος στρατηγικού εταιρισμού (με άλλα λόγια προστατευτισμού). Ο στρατηγικός

εταιρισμός για τον ισχυρότερο με την σύγχρονη Θουκυδίδεια αναγωγή σημαίνει: εκμετάλλευση αλλοτρίων φυσικών πόρων, συσσώρευση κεφαλαίων, παγιδευτικό οικονομικό ανταγωνισμό και αδιάκριτο έλεγχο των δικτύων διοικήσεως των εθνικών οντοτήτων, κυρίως εκείνων που αποκαλύπτονται, ότι είναι εκφραστές εναντιωματικών σκοπουμένων.

Ας μη ξεχνούμε και τους στρατιωτικούς αναλυτές, οι οποίοι μελετούν όλες τις γεωπολιτικές μεταπλάσεις. Αυτές λοιπόν οι καταγραφόμενες γεωπολιτικές κυλιόμενες συνθήκες, γεννούν καινούργια δεδομένα, τα οποία απορρυθμίζουν τις υφιστάμενες στρατιωτικές ισορροπίες. Κατ' αυτόν τον τρόπο εμφανίζονται, πειραματίζονται, ασκούνται ή και καθιερώνονται νέες παράμετροι εκδηλώσεως εχθρικών προσβολών -κατά βάσιν ασυμμέτρων- με αποτέλεσμα να περιάγουν τους μελετητές του φαινομένου στην απόφανση της υποδηλώσεως ενός άλλου είδους πολέμου. Του υβριδικού. Αυτός ο υβριδικός πόλεμος, σαν αντικείμενο εμβαθύνσεως στρατηγικής μελέτης δίδει την ευκαιρία να εξετασθούν με κάθε λεπτομέρεια νέες προσεγγίσεις σε ενδεχόμενες ή εκδηλωθείσες κρίσεις σε τομείς ασφαλείας και αμύνης. Εκεί πλέον διαπιστώνεται η ανάγκη μεταρρυθμίσεως των ενόπλων δυνάμεων σε δυνάμεις με χαρακτήρα ευμεταβλησίας στην ιδέα ενεργείας, τής προς εκπλήρωση επιχειρησιακής των αποστολής. Και όλα αυτά για να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά το μεταμορφώσιμο και το αναγώγιμο των εχθρικών απειλών ή προσβολών.

Ο κοινός νους διερωτάται εάν η δημοκρατική διόραση των εκπροσώπων μας έχει αντιληφθεί το μέγεθος των παραπλεύρων αποτελεσμάτων των ενδο-αραβικών συγκρούσεων (με την αφανή υποκίνηση του δυτικού «πολιτισμένου» κόσμου) και εάν έχει αξιολογήσει τους επικειμένους κινδύνους από εισβάλλοντες στην χώρα μας (μεταξύ των άλλων αθώων θυμάτων πολέμου) αποσταθεροποιητικούς πυρήνες, από αδιευκρίνιστο αριθμό αποφασισμένων μαχητών του Προφήτη καθώς και από άλλους ποικίλης προελεύσεως και φαιών συμφερόντων αρωγούς παράγοντες. Το να αγνοεί ένας πολιτικός τα όσα άπτονται της εθνικής ασφαλείας είναι τόσο εγκληματικό όσο το να φονεύει με δόλο τα ίδια του τα παιδιά, τα οποία στο μέλλον καλούνται να βιώσουν μία κατάσταση για την οποία υπήρξαν δραματικές προειδοποιήσεις για τα επερχόμενα δεινά. Ας θυμηθούν οι δημοκρατικοί μας εκπρόσωποι την ρήση του Τουργκούτ Οζάλ ότι: *«...δεν χρειάζεται πόλεμος με την Ελλάδα για την εκ νέου κατάκτησή της, απλώς μόνον η βαθμιαία αποστολή εκεί τριών-τεσσάρων εκατομμυρίων φανατικών μουσουλμάνων».* Βέβαια, σήμερα αυτό που πριν 25 χρόνια οραματίσθηκε ο Οζάλ επιτυγχάνεται πιο εύκολα με πολύ ολιγότερους μουσουλμάνους, διότι έκτοτε έχουν αλλάξει τα γνωστά στις προηγούμενες γενιές δεδομένα.

Σήμερα ο μεταλλαγμένος από πολλαπλές επιδράσεις (media, life style, αποχριστιανοποίηση, αντιμιλιταρισμός, αμφισβήτηση εθνισμού, επίδραση πολυπολιτισμικής αμερικανικής κουλτούρας, οικονομισμός και άλλες πολλές εθνοφθόρες επιδράσεις) Έλληνας, ελαχίστη διάθεση επιδεικνύει στο να αμυνθεί του πατρίου εδάφους. Αισθάνεται προδομένος. Προδομένος από τους πολιτικούς, τους οποίους όμως αυτός επέλεξε, λόγω εξαπατημένης κρίσης, η οποία όμως είναι από τον ίδιο επικυρωμένη. Ο Έλληνας ενδιαφέρεται να κυβερνάται από πολιτικούς, οι οποίοι του δίνουν πολλά περιθώρια ανοχής στην τήρηση των νόμων, στις οικονομικές του υποχρεώσεις προς το κράτος και στις όποιες αυθαιρεσίες επινοεί με ιδιοτελείς σκοπούς. Όλα τα παραπάνω είναι προσθετικά στοιχεία στην οικοδόμηση αισθημάτων αδιαφορίας προς την πατρίδα, εξ ου και η απροθυμία και σχεδόν απέχθεια προς πάσα στρατιωτική υποχρέωση που αποσκοπεί στην συλλογική ασφάλεια.

Και ας μη βιαστεί κάποιος να διαταθεί, ότι όταν έλθει εκείνη η ώρα ο Έλληνας θα αποδείξει την προς τη πατρίδα αγάπη του. Όχι. Η εθνική του συνείδηση είναι αποκεκλιμένη. Η ισοπεδωτικά μεταρρυθμισμένη παιδεία και η παγκοσμιοποιημένη τεχνολογία τον κατευθύνουν σε αμβλυμμένες διεθνοποιητικές παραδοχές, οι οποίες βεβαίως και εξυπηρετούν ό,τι δήποτε το μη Ελληνικό. Ας αναλογισθούμε, ότι η όποια κρίση είναι αυτή που βιώνουμε (οικονομική, αξιών, εθνικής ισχύος κτλ) έχει σαν αφετηρία τον ανεκτικό σε όλα Έλληνα. Η όποια εισροή λαθραίων μουσουλμάνων κατά εκατοντάδες χιλιάδες είναι απόρροια της ανοχής τού Έλληνα απέναντι στους περίσσιους κλαυθμυρισμούς των πολιτικών, οι οποίοι μέσα στην πολιτική τους ορθότητα συμπορεύονται με τα «αισθήματα» των βορείων Ευρωπαίων, οι οποίοι μέσω της υποκριτικής των ολολυγής για το δράμα των προσφυγο-λαθρο-μεταναστών παρασύρουν τους υπόλοιπους (αφελείς) στο να συναινέσουν στην απρόσκοπτο υποδοχή των επελαυνόντων μυριάδων μουσουλμάνων στην διορωμένη μουσουλμανική Ευρώπη. Ωστόσο σήμερα, αυτοί οι βόρειοι και μετά την εισβολή στην δική τους επικράτεια αυτού του φοβιστικού κύματος, αναθεωρούν, ανησυχούν και σχεδιάζουν τρόπους απαλλαγής των από την συνθλιπτική παρουσία ανεπιθυμήτων φορέων αλλοτρίων θρησκευτικο-κοινωνικο-πολιτισμικών καταβολών.

Και πέραν όλων αυτών το ερώτημα εξακολουθεί. Είναι η Ευρώπη ικανή ενεργούσα στρατιωτικά ή κατ' άλλο δόκιμο τρόπο και με αποφασιστικότητα ώστε να υποστηρίξει ένα εταίρο της και στην περίπτωσή μας την Ελλάδα; Η εντύπωση είναι, ότι η Ευρώπη βλέπει την Ελλάδα περισσότερο σαν τόπο ευκαιρίας προς λαφυραγώγηση παρά σαν ιερό σύμβολο του αρχικού φωτός πολιτισμού, που έχει την ανάγκη προστασίας πάση θυσία από έναν ευγνώμονα δυτικό πολιτισμό.

Για να σταματήσει ο όποιος Αρμαγεδδών είναι υπό εκτέλεση σχεδίου αοράτων οραματιστών δεν χρειάζονται ημίμετρα του τύπου: έλεγχος θαλασσίων και χερσαίων συνόρων, φράχτες, νάρκες, παγίδες και εξουδετέρωση διακινητών. Το κακό τελειώνει με χτύπημα στην πηγή από τον ΟΗΕ με όλα τα υφιστάμενα στρατιωτικά, πολιτικά και λοιπά επινοούμενα (όχι μόνο με αεροπορικά) μέσα .Με παράλληλα ανθρωπιστικά, κοινωνικά, μορφωτικά και όσα απορρέουν μετά από σπουδή μέτρα και ό,τι άλλο απαιτείται με σκοπό την επιστροφή των προσφύγων από την Ευρώπη των ονείρων τους στην πονεμένη τους πατρώα γη.

Αυτή δείχνει να είναι η προσφορότερη λύση, εκτός εάν έτσι είναι σχεδιασμένο αιτιοκρατικά. Δηλαδή οι ζωντανοί που βρίσκονται σήμερα επάνω στον πλανήτη να γράψουν μία ακόμη αιματηρή σελίδα στην παγκόσμια ιστορία.

Το Τρίτο Μνημόνιο και η λίστα 'Το Do' της Ελλάδας

Επιμέλεια Α. Μπασαράς, Αντιπρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

Συνολικά, το νέο πρόγραμμα του τρίτου Μνημονίου περιλαμβάνει 223 δράσεις που θα πρέπει να εφαρμοστούν από τώρα έως και τη λήξη του το 2018.

Οι δράσεις του Μνημονίου είναι κατανεμημένες ως εξής:

2015: 127 δράσεις (57%),2016: 81 δράσεις (36%),2017:12 δράσεις (5%) και2018: 3 δράσεις (2%)

Το τρίτο Μνημόνιο είναι το πλέον εμπροσθοβαρές των τριών Μνημονίων καθώς το 81% των μέτρων είναι εντός ενός έτους. Το έργο της νέας κυβέρνησης είναι πολύ δύσκολο, ενώ άμεσα θα «πέσει» στα βαθιά, αφού μόνο τον Οκτώβριο οι ενέργειες που θα πρέπει να φέρει εις πέρας είναι 51.

Όπως προκύπτει από την ακολουθούσα ανάλυση δράσεων, οι 25 αφορούν στην ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Ακολουθούν τα μέτρα για τις ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις (22) και οι παρεμβάσεις στο φορολογικό σύστημα (21).

Οι περισσότερες από τις μεταρρυθμίσεις στη φορολογική διοίκηση θα πρέπει να γίνουν φέτος, καθώς αποτελούν παρεμβάσεις που θα αρχίσουν να αποδίδουν τα επόμενα χρόνια και δεν υπάρχει περιθώριο χρονοτριβής.Το 2015 και το 2016 θα πρέπει επίσης να υλοποιηθεί και το μεγαλύτερο μέρος των ενεργειών στις αγορές προϊόντων και στο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Χρονοδιάγραμμα Ενεργειών Ελληνικής Κυβέρνησης

Αύγουστος 2015

1. Ολοκλήρωση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για το χρηματοπιστωτικό σύστημα στη βάση της στρατηγικής του 2013**.**

Σεπτέμβριος 2015

1. Αποκλειστική χρηματοδότηση όλων των επικουρικών ταμείων από ίδιες εισφορές
2. Υπαγωγή όλων των ταμείων επικουρικών συντάξεων στην ΕΤΕΑ
3. Μεσοπρόθεσμο σχέδιο τεχνικής βοήθειας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω νέας Υπηρεσίας Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (ΥΣΔΜ)
4. Μεταρρυθμίσεις στους κώδικες φορολογικής διαδικασίας
5. Υπουργική απόφαση για την επέκταση εμμέσου μητρώου τραπεζικών συναλλαγών (ιστορικό συναλλαγών 10 ετών)
6. Βελτίωση είσπραξης οφειλών από εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (πρόσβαση σε έμμεσο μητρώο τραπεζικών λογαριασμών και φορολογικής διοίκησης, ενιαία βάση δεδομένων)
7. Κατάθεση και άμεση εφαρμογή σχεδίου για την εκκαθάριση καθυστερούμενων οφειλών και αιτήσεων επιστροφής φόρου και συνταξιοδότησης
8. Κατάρτιση σχεδίου δράσης για τις δημόσιες συμβάσεις
9. Επέκταση ανώτατων ορίων είσπραξης επιστροφών του 2015 για διαγνωστικές εξετάσεις, ιδ. Κλινικές και φαρμακευτικά προϊόντα στα επόμενα χρόνια
10. Προσδιορισμός διαδικασιών για τη βαθμιαία εθνική εφαρμογή του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ)
11. Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου για διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο ΕΕΕ και άλλων παροχών
12. Ενίσχυση ρυθμίσεων για τη διακυβέρνηση του ΤΧΣ ιδίως σε θέματα διαδικασιών επιλογής και διορισμού
13. Έγκριση χάρτη πορείας για τη μεταρρύθμιση της αδειοδότησης των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης της ιεράρχησης προτεραιοτήτων
14. Δημιουργία τριών κινητών μονάδων επιβολής του νόμου για την καταπολέμησης του λαθρεμπορίου
15. Σύγκληση διυπουργικής επιτροπής χωροταξικού σχεδιασμού αναφορικά με τη χρήση γης
16. Εφαρμογή καθεστώτος για το προσωρινό και μόνιμο σύστημα πληρωμών δυναμικότητας
17. Τροποποίηση κανόνων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας
18. Θέσπιση κανόνων για τον συμψηφισμό των οφειλών μεταξύ ΔΕΗ και του διαχειριστή της αγοράς
19. Εφαρμογή μεταρρύθμισης της αγοράς φυσικού αερίου με βάση το συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα, με ιεράρχηση τιμολογίων διανομής
20. Εφαρμογή διακοπτόμενων συμβάσεων (φυσικό αέριο)
21. Αναθεώρηση τιμολογίων ΔΕΗ βάσει του κόστους, αντικαθιστώ-ντας την 20% έκπτωση για τους χρήστες υψηλής τάσης με τιμολόγια βάσει του οριακού κόστους παραγωγής
22. Συζήτηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον σχεδίασμά συστήματος δημοπρασιών ΝΟΜΕ, με στόχο μείωση κατά 25% των μεριδίων λιανικής και χονδρικής αγοράς της ΔΕΗ επενδύσεων και τον διοικητικό φόρτο
23. Νομοθετική έγκριση του προγράμματος αναδιάρθρωσης του «ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών» το οποίο έχει ήδη συμφωνηθεί
24. Ολοκλήρωση χάρτη πορείας για την εφαρμογή του αναθεωρημένου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
25. Πρόταση μέτρων για την μείωση των καθυστερημένων υποθέσεων στα διοικητικά δικαστήρια
26. Απόκτηση πρόσβασης εκ μέρους της ΕΛΣΤΑΤ σε πηγές διοικητικών δεδομένων

Οκτώβριος 2015

01. Μεταρρυθμίσεις στον Φόρο Εισοδήματος
02. Ευθυγράμμιση Νόμου περί ΤΧΣ με την οδηγία BRRD και το νέο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης
03. Σταδιακή κατάργηση επιστροφής φόρου κατανάλωσης (diesel) για τους αγρότες
04. Έκδοση εκκαθαριστικών σημειωμάτων ΕΝΦΙΑ 2015
05. Άμεση θέσπιση νομοθεσίας για μεταφορά καθηκόντων και προσωπικού ΣΔΟΕ στη φορολογική διοίκηση
06. Έγκριση σχεδίου για αύξηση φορολογικής συμμόρφωσης
07. Προώθηση χρήσης ηλεκτρονικών πληρωμών
08. Δημοσιοποίηση λίστας οφειλετών (>3 μήνες) από φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης
09. Μείωση περιορισμών στη διεξαγωγή ελέγχων φορολογικών δηλώσεων
10. Βελτίωση εργαλείων είσπραξης φορολογικών οφειλών
11. Εξορθολογισμός διαδικασιών και μέτρα για καταπολέμηση απάτης στον ΦΠΑ (καρουσέλ)
12. Ενίσχυση ικανότητας διοίκησης (στελέχωση ΚΕΑΟ, ισχυροποίηση ελεγκτικής ικανότητας ΙΚΑ και ενίσχυση Μεγάλης Ομάδας Οφειλετών (ΜΜΟ))
13. Θέσπιση νομου για την ίδρυση αυτόνομου φορέα εσόδων
14. Αναβάθμιση οργανικού νόμου για τον προϋπολογισμό (πλαίσιο για ανεξάρτητους φορείς, κατάργηση ελέγχων από το Ελ. Συνέδριο αποκλειστικές αρμοδιότητες στις ΓΔΟΥ, εποπτεία ΓΛΚ)
15. Υποβολή πρότασης για μεταρρύθμιση συστήματος μη ένδικων/ διοικητικών μέσων
16. Θέσπιση συνταξιοδοτικών μεταρρυθμίσεων
17. Θέσπιση ισοδύναμων μέτρων για πλήρη αντιστάθμιση επιπτώσεων εφαρμογής δικαστικής απόφασης για τα συνταξιοδοτικά μέτρα του 2012 και κατάργηση τροποποιήσεων του 2015
18. Εφαρμογή εκκρεμών εισπράξεων επιστροφών μέχρι το 1ο εξάμηνο 2015 για φαρμακευτικά προϊόντα, διαγνωστικές εξετάσεις και ιδ. Κλινικές
19. Θέσπιση διαρθρωτικών μέτρων αποφέροντας 0,75% του ΑΕΠ για το 2017 & 0.25% του ΑΕΠ για το 2018
20. Κατάργηση και αντιστάθμιση περιττών επιβαρύνσεων των συντάξεων

21. Υποβολή έκθεσης από την ΤτΕ για την κατηγοριοποίηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και αξιολόγηση της ικανότητας των τραπεζών να αντιμετωπίσουν κάθε κατηγορία
22. Η ΤτΕ και το ΤΧΣ θα παράσχουν ανάλυση για τον προσδιορισμό των μη κανονιστικών περιορισμών και εμποδίων (διοικητικά, οικονομικά, νομικό) για την ανάπτυξη μιας δυναμικής αγοράς ΜΕΔ
23. Εξέταση και πρόταση ειδικών δράσεων από ομάδα εργασίας για την επιτάχυνση της τακτοποίησης των ΜΕΔ σύμφωνη με τον Κώδικα Δεοντολογίας
24. Θέσπιση με νόμο Δικτύου Ενημέρωσης Οφειλετών και Κέντρου Ενημέρωσης Οφειλετών
25. Εξέταση αναγκαιότητας νέων μέτρων για τη διασφάλιση ανεξαρτησίας της διακυβέρνησης των τραπεζών σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές
26. Διαβούλευση για επανεξέταση υφιστάμενων πλαισίων της αγοράς εργασίας συμπεριλαμβανομένων ομαδικών απολύσεων, συλλογικής δράσης και συλλογικών διαπραγματεύσεων βάσει των βέλτιστων διεθνών και ευρωπαϊκών πρακτικών
27. Υλοποίηση εναπομεινασών συστάσεων εργαλειοθήκης Ι του ΟΟΣΑ σχετικό με τα τρόφιμα
28. Υλοποίηση εναπομεινασών συστάσεων εργαλειοθήκης ΙΙ του ΟΟΣΑ σχετικά με τα ποτά και τα προϊόντα πετρελαίου
29. Δρομολόγηση νέας αξιολόγησης του ΟΟΣΑ για συνθήκες ανταγωνισμού στο Χονδρικό Εμπόριο, τις Κατασκευές, το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, τον υπόλοιπο μεταποιητικό κλάδο και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης
30. Θέσπιση νομοθεσίας για πλήρη απελευθέρωση τουριστικών καταλυμάτων
31. Εκ των υστέρων εκτίμηση επιπτώσεων μεταρρυθμίσεων στον ανταγωνισμό, την αδειοδότηση επενδύσεων και διοικητικό φόρτο
32. Υποβολή Προεδρικού Διατάγματος σχετικά με τις αποκλειστικές δραστηριότητες των πολιτικών μηχανικών και συναφών επαγγελμάτων
33. Χρονικά προσδιορισμένος χάρτης πορείας για επιλεγμένες βελτιώσεις της νομοθεσίας χωροταξικού σχεδιασμού
34. Ολοκληρωμένη διαδικασία διαβούλευσης σχετικά με την σύνδεση εκπαίδευσης με την Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α)
35. Πλήρης εφαρμογή του Νόμου 4314/2014 για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
36. Έγκριση όλων των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που απαιτούνται για την ενεργοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων των διαρθρωτικών ταμείων και εφαρμογή των προϋποθέσεων
37. Σε περίπτωση που δεν βρεθεί λύση για τις ΝΟΜΕ, συμφωνία για διαρθρωτικά μέτρα που θα αποφέρουν τους ίδιους στόχους (μείωση μεριδίων λιανικής και χονδρικής αγορά: ΔΕΗ κάτω από το 50% έως το 2020)
38. Λήψη μη αναστρέψιμων μέτρων για την ιδιωτικοποίηση: ΑΔΜΙΕ (εκτός αν προταθεί εναλλακτικό σχέδιο με ισοδύναμα αναφορικά με τον ανταγωνισμό και τις προοπτικά επενδύσεων, στη βάση πλήρους ιδιοκτησιακού διαχωρισμού από τη ΔΕΗ)
39. Αναφορικά με τις θαλάσσιες Μεταφορές, ευθυγράμμιση απαιτήσεων επάνδρωσης για τις εγχώριες υπηρεσίες με εκείνες των διεθνών γραμμών
40. Έγκριση Προεδρικού Διατάγματος για τον καθορισμό των επιχειρησιακών δομών της ρυθμιστικής αρχής λιμένων
41. Δεσμευτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για τον ΟΛΠ
42. Διορισμός Ανεξάρτητης Ομάδας Δράσης η οποία θα εντοπίζει εναλλακτικές δυνατότητες και θα καταρτίζει συστάσεις όσον αφορά τους επιχειρησιακούς στόχους, δομή και τη διακυβέρνηση του Ταμείου ιδιωτικοποιήσει που πρόκειται να συσταθεί
43. Μεταρρύθμιση του ενιαίου μισθολογίου, από 1/1/2016
44. Επανεξέταση και έναρξη εφαρμογής νομοθεσίας για επιλογή των διευθυντικών στελεχών
45. Καθορισμός εντός της νέας μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής (ΜΔΣτρ) ανώτατων ορίων για τις μισθολογικές δαπάνες και τα επίπεδα απασχόλησης στο δημόσιο
46. Εξορθολογισμός και εφαρμογή επιλεκτικών αυξήσεων δικαστικά τέλη
47. Πρόταση μέτρων για τη διασφάλιση της πρόσβασης ευπαθών ατόμων στη δικαιοσύνη
48. Πρόταση μέτρων για την μείωση των καθυστερημένων υποθέσεων στα αστικά δικαστήρια
49. Σχέδιο δράσης με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη (e-justice), τη διαμεσολάβηση και δικαστικές στατιστικές
50. Έκδοση νομοθεσίας για τη στεγανοποίηση της ερευνών για οικονομικό έγκλημα και διαφθορά από πολιτικές παρεμβάσεις
51. Τροποποίηση και εφαρμογή νομικού πλαισίου για τη δήλωση περιουσιακών στοιχείων

Νοέμβριος 2015

01. Κατάθεση σχεδίου καταπολέμησης φοροδιαφυγής
02. Θέσπιση μέτρων για ιεράρχηση φορολογικών ελέγχων βάσει ανάλυσης κινδύνου
03. Μέτρα για ανασφάλιστα οχήματα
04. Θέσπιση νομοθεσίας για φορολογικές οφειλές από κοινωνική ασφάλιση
05. Έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας για το Δημοσιονομικό Συμβούλιο
06. Μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης σχετικά με τις καθυστερήσεις πληρωμών & μεταβίβαση υποχρεώσεων ΙΚΑ στον ΕΟΠΥΥ
07. Ενίσχυση θεσμικού πλαισίου για τη διευκόλυνση τακτοποίησης των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων
08. Ανάθεση ενός μόνιμου εκκαθαριστή από την ΤτΕ
09. Θέσπιση νομοθεσίας για εφαρμογή εκκρεμών συστάσεων τι ΟΟΣΑ αναφορικά με τις άδειες εμπορίας καυσίμων
10. Θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας για την εφαρμογή τη μεταρρύθμισης του μισθολογίου
11. Νομοθέτηση νέου πλαισίου αξιολόγησης των επιδόσεων του προσωπικού βάσει επίτευξης αποτελεσμάτων
12. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού θα ενισχυθεί ώστε να εξασφαλιστούν ο αποτελεσματικός προγραμματισμός και συντονισμός του κυβερνητικού έργου
13. Πρόταση τριετούς στρατηγικού σχεδίου βελτίωσης της λειτουργίας του συστήματος απονομής δικαιοσύνης
14. Τροποποίηση και εφαρμογή νομικού πλαισίου για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων
15. Διενέργεια αξιολόγησης της μείωσης ποινών για οικονομικά εγκλήματα που προβλέπει ο Νόμος 4312/2014 ο οποίος θα τροποποιηθεί εφόσον κριθεί αναγκαίο

Δεκέμβριος 2015

01. Πρωτογενή Πλεονάσματα/Ελλείμματα -0,25% (2015)
02. Μείωση στις αμυντικές δαπάνες κατά € 100 εκατ. το 2015
03. Κατηγοριοποίηση από τη ΜΜΟ των εμπορικών οφειλετών προς το Δημόσιο ανάλογα με τη βιωσιμότητα
04. Διορισμός Διοικητικού Συμβουλίου και θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας για αυτόνομο φορέα εσόδων ώστε να είναι λειτουργικός έως 06/2016
05. Έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας για τον οργανικό νόμο για τον προϋπολογισμό
06. Μεταρρύθμιση διαχείρισης μετρητών (δημιουργία ενιαίοι λογαριασμού δημόσιου ταμείου)
07. Μεταρρύθμιση συστήματος κοινωνικής πρόνοιας μέσω εξοικονόμησης 0,25% του ΑΕΠ το 2015
08. Ενοποίηση όλων των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης με τ υποδομή και οργάνωση του ΙΚΑ
09. Μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα για συμφωνία δαπανών το 2016 με τα ανώτατα όρια εισπράξεων επιστροφών

10. Μέτρα για αύξηση ποσοστού προμηθειών του μεριδίου τι γενόσημων φαρμάκων
11. Κατάρτιση σχεδίου για εφαρμογή Συστήματος Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλίων (ΚΕΝ) στα νοσοκομεία
12. Σταδιακή εφαρμογή νέου συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και έκδοση υπουργικής απόφασης
13. Συνολική επανεξέταση συστήματος κοινωνικής πρόνοιας με υποστήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας με στόχο εξοικονόμηση 50% του ΑΕΠ ετησίως
14. Αντιμετώπιση τυχόν εναπομεινασών ελλείψεων κεφαλαίων που εντοπίζονται μετά τη αξιολόγηση και τη υποβολή των σχεδίων κεφαλαιοποίησης των 4 βασικών τραπεζών
15. Έκδοση από την ΤτΕ όλων των αναγκαίων διατάξεων για την εφαρμογή Κώδικα Δεοντολογίας για την Τακτοποίηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ)
16. Διαμόρφωση συντονιστικών μηχανισμών για αντιμέτωπο οφειλετών με μεγάλα δημόσια και ιδιωτικά χρέη
17. Υιοθέτηση αναγκαίων νομικών μέσων για τον καθορισμό εφαρμοστέου πλαισίου και κανόνων για το επάγγελμα του συνδίκου πτώχευσης
18. Έγκριση ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση αδήλωτης και ατελώς αδήλωτης εργασίας
19. Θέσπιση σύγχρονου πλαισίου ποιότητας για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ) και μαθητεία
20. Θέσπιση νομοθεσίας για την εφαρμογή των συστάσεων ίου ΟΟΣΑ αναφορικά με τα φαρμακευτικά προϊόντα (με ισχύ από τον Ιούνιο 2016)
21. Έγκριση συστάσεων εξωτερικού συμβούλου αναφορικά με τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα
22. Απλούστευση προτελωνειακών διαδικασιών
23. Έγκριση σχεδίου δράσης για την προώθηση των εξαγωγών
24. Έγκριση ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου καυσίμων και τσιγάρων βάσει αποτελεσματικής διυπουργικής συνεργασίας
25. Έγκριση Προεδρικού Διατάγματος για τους ορισμούς στον τομέα της δασοκομίας
26. Στρατηγική για την ανταγωνιστικότητα της Γεωργίας
27. Έγκριση νέου πλαισίου για τη στήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
28. Θέσπιση νέου σχεδίου για την αναβάθμιση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας
29. Πλήρης εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου για τις εταιρείες ύδρευσης με βάση τη μεθοδολογία της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων το 2014
30. Δεσμευτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για ΤΡΑΙΝΟΣΕ και ΕΕΣΣΤΥ (ROSCO)
31. Υποβολή Αναφοράς της Ομάδας Δράσης
32. Καθορισμός διεξοδικής τριετούς στρατηγικής για μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση
33. Επιλογή Γενικών Διευθυντών (δημόσια διοίκηση)
34. Θέσπιση νέου συστήματος μόνιμης κινητικότητας σε ολόκληρο τον τομέα της γενικής κυβέρνησης

Ιανουάριος 2016

1. Ολοκλήρωση εξωτερικού ελέγχου πληρωτέων ΕΟΠΥΥ
2. Δημιουργία ενοποιημένου, απλουστευμένου νομοθετικού πλαισίου για δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης
3. Υποβολή προτάσεων και μεταρρυθμίσεων στις παροχές κοιν. πρόνοιας και αποφάσεις για τους συντελεστές παροχών της ΕΕΕ
4. Λήψη μη αναστρέψιμων μέτρων για την πώληση των περιφερειακών αεροδρομίων υπό τους ισχύοντες όρους και προς τους ήδη επιλεγέντες προσφέροντες

Φεβρουάριος 2016

1. Συμφωνία ΤτΕ με τράπεζες για τους επιχειρησιακούς στόχους τακτοποίησης των ΜΕΔ
2. Το ελληνικό ΤΧΣ θα παρουσιάσει και εφαρμόσει σχέδιο δράσης τακτοποίησης των ΜΕΔ για τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των τραπεζών και την ταχύτερη αναδιάρθρωση μεγάλων εταιρειών
3. Καθορισμός από το ΤΧΣ, με τη βοήθεια ανεξάρτητου διεθνούς συμβούλου, προγράμματος επισκόπησης των διοικητικών συμβουλίων των τραπεζών σύμφωνα με το πλαίσιο σχέσεων
4. Έγκριση συστάσεων διυπουργικής επιτροπής με βάση άλλες πρόσφατες εκθέσεις αναφορικά με τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα
5. Έγκριση νομικού πλαισίου για κτηματολογικά γραφεία σε εθνική κλίμακα
6. Δεσμευτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για τον ΟΛΘ

Μάρτιος 2016

01. Έκδοση δευτερογενούς διαδικασίας για εφαρμογή του ΚΦΕ και ΚΦΔ
02. Εφαρμογή χρήσης ηλεκτρονικών πληρωμών
03. Εκπόνηση εθνικής στρατηγικής για προσδιορισμό ελλείψεων συστήματος δημόσιων συμβάσεων και εξεύρεση ρεαλιστικών λύσεων για εφαρμογή μέσω σχεδίου δράσης
04. Έγκριση στήριξης της απασχόλησης για 150.000 άνεργους
05. Κατάρτιση σχεδίου κώδ.δεοντολογίας για τους βουλευτές
06. Σχεδιασμός στρατηγικής ανάπτυξης
07. Θέσπιση νομοθεσίας για τη διευκόλυνση ταχείας εκκαθάρισης- μη βιώσιμων οντοτήτων
08. Αναθεώρηση από την ΤτΕ του Κώδικα Δεοντολογίας με κατευθυντήριες την αναδιάρθρωση χρεών για ομάδες δανειοληπτών (π.χ. ΜμΕ)
09. Δημοσίευση από το ΤΧΣ της επιχειρησιακής στρατηγικής σε ετήσια βάση
10. Αναδιάρθρωση τμήματος ανάλυσης κινδύνου σύμφωνα με τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ)
11. Εξοπλισμός με τουλάχιστον ένα ειδικό σαρωτή των τριών διεθνών λιμανιών
12. Έγκριση εσωτερικού κανονισμού και των απαραίτητων νόμων που θα εκπονηθούν με τη βοήθεια τεχνικής στήριξης για να διασφαλιστεί η πλήρης λειτουργικότητα της ρυθμιστικής αρχής λιμένων
13. Λήψη μέτρων από την κυβέρνηση για την εφαρμογή των συστάσεων της Ομάδας Δράσης
14. Πρόταση μακροπρόθεσμου σχεδίου κωδικοποίησης των κυριότερων νομοθεσιών για τη βελτίωση της πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη Μάρτιος 2016 (14 ενέργειες)

Απρίλιος 2016

1. Επικαιροποίηση αξιολόγησης ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος που εκπονήθηκε το 2011 από τον ΟΟΣΑ

Μάιος 2016

1. Δημιουργία κεντρικού συστήματος προμηθειών 31/5/2016
2. Υποβολή προτάσεων για εκπόνηση επικαιροποιημένου εκπαιδευτικού σχεδίου δράσης
3. Επιλογή Διευθυντών Δημόσιας Διοίκησης

Ιούνιος 2016

01. Πλήρης θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας που διευκολύνει τις επενδύσεις και απλουστεύει τις διαδικασίες συντονισμού
02. Εξορθολογισμός διαδικασίας πληρωμών στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και υγείας
03. Κατάρτιση σχεδίου για τη διενέργεια ετήσιου ανεξάρτητου οικονομολογιστικού ελέγχου λογαριασμών των νοσοκομείων
04. Αξιολόγηση επιδόσεων παρόχων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (δημόσιων και ιδιωτικών)
05. Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας και τυχόν τροποποίηση νομικού και θεσμικού πλαισίου για την αφερεγγυότητα
06. Έγκριση προτάσεων επικαιροποιημένου εκπαιδευτικού σχεδίου δράσης

07. Θέσπιση νομοθεσίας για επίλυση όλων των προβλημάτων που θα εντοπιστούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης του ΟΟΣΑ
08. Πλήρης θέσπιση της εκκρεμούς σύστασης της εργαλειοθήκης Ι του ΟΟΣΑ για τα υλικά οικοδομών
09. Θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας σύμφωνα με την ιεράρχηση προτεραιοτήτων (αδειοδότηση επενδύσεων)
10. Περαιτέρω μείωση του διοικητικού φόρτου (και μέσω υπηρεσιών μιας στάσης για τις επιχειρήσεις)
11. Πλήρης εφαρμογή του νόμου για βελτίωση της νομοθεσίας αναφορικά με τον διοικητικό φόρτο (μεταξύ άλλων μέσω των υπηρεσιών μιας στάσης για τις επιχειρήσεις)
12. Προσδιορισμός εναπομεινάντων μέτρων που απαιτούνται για πλήρη εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον ανταγωνισμό, την αδειοδότηση επενδύσεων και τον διοικητικό φόρτο
13. Πλήρης εφαρμογή συστήματος εισροών-εκροών στις δεξαμενές των φορολογικών αποθηκών και των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης
14. Πλήρης εφαρμογή νόμου περί δασοκομίας
15. Ενίσχυση ρυθμιστικής αρχής υδάτων προκειμένου να λάβει τις αναγκαίες ανεξάρτητες ρυθμιστικές αποφάσεις
16. Θέσπιση γενικού σχεδίου για τις μεταφορές και την εφοδιαστική στην Ελλάδα που θα καλύπτει όλους τους τρόπους μεταφοράς
17. Θέσπιση σχεδίου δράσης για τη στρατηγική της εφοδιαστικής και εφαρμογή του νόμου περί εφοδιαστικής
18. Ρυθμιστική αρχή λιμένων πλήρως επιχειρησιακή
19. Θέσπιση νομοθεσίας για τον εξορθολογισμό των ειδικών μισθολογίων με ισχύ το 2017
20. Πλήρης εφαρμογή μακροπρόθεσμου σχεδίου κωδικοποίησης των κυριότερων νομοθεσιών για τη βελτίωση της πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη
21. Υποβολή τριμηνιαίας αναφοράς των τραπεζών στην ΤτΕ αντιπαραβάλλοντας τις επιδόσεις τους έναντι βασικών δεικτών
22. Δημοσίευση από το ΤΧΣ έκθεσης επί των επιδόσεων της επιχειρησιακής στρατηγικής σε εξαμηνιαία βάση
23. Ακολουθώντας την επισκόπηση των μελών των Δ.Σ., δυνατότητα αντικατάστασης των μελών με τρόπο ώστε να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρεις ανεξάρτητους διεθνείς εμπειρογνώμονες

Αύγουστος 2016

1. Ανάπτυξη νέου συστήματος ηλεκτρονικών παραπεμπτικών δευτεροβάθμιας περίθαλψης
2. Ισχύς νέου επικαιροποιημένου εκπαιδευτικού σχεδίου δράσης

Σεπτέμβριος 2016

1. Μεταρρυθμίσεις στον Φόρο Ακίνητης Περιουσίας
2. Κατάρτιση νέας κρατικής διάρθρωσης της ονοματολογίας προϋπολογισμού και λογιστικό σχέδιο
3. Προετοιμασία και αξιολόγηση υπάρχοντος δικαστικού συστήματος ένδικων μέσων
4. Ολοκλήρωση αναδιοργάνωσης τελωνείων

Οκτώβριος 2016

1. Σταδιακή κατάργηση επιστροφής φόρου κατανάλωσης (diesel) για τους αγρότες
2. Μεταρρυθμίσεις στον ΦΠΑ
3. Έγκριση συμπληρωματικού Προϋπολογισμού 2015, Προσχέδιο προϋπολογισμού 2016 Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική (2016-2019)

Δεκέμβριος 2016

01. Πρωτογενή Πλεονάσματα 0,5% (2016)
02. Σταδιακή κατάργηση προτιμησιακής πολιτικής για αγρότες 20% το φορολογικό έτος 2016
03. Επέκταση φορολόγησης τυχερών παιχνιδιών στα VLTs κατά 30%
04. Μείωση στις αμυντικές δαπάνες κατά 2,2% του ΑΕΠ το 2016
05. Μείωση στις επιδοτήσεις πετρελαίου θέρμανσης
06. Κατάργηση μειωμένου ΦΠΑ στα νησιά
07. Εφαρμογή εθνικής στρατηγικής είσπραξης οφειλών
08. Υλοποίηση κεντρικού μητρώου ασφαλισμένων
09. Ολοκλήρωση μεταρρύθμισης για τον οργανικό νόμο για τον προϋπολογισμό
10. Επανεξέταση εργασιών Δημοσιονομικού Συμβουλίου
11. Εκκαθάριση υπολοίπου καθυστερήσεων στις δαπάνες €7,5δισ.
12. Εκκαθάριση καθυστερημένων αιτήσεων επιστροφής φόρου και συνταξιοδότησης
13. Μεταρρύθμιση συστήματος μη ένδικων/ διοικητικών μέσων
14. Μεταρρύθμιση συστήματος κοινωνικής πρόνοιας μέσω εξοικονόμησης 1% του ΑΕΠ το 2016
15. Έγκριση και λειτουργία προγράμματος για δημιουργία κοινού συνόλου κεφαλαίων
16. Επιπλέον μέτρα για αύξηση ποσοστού προμηθειών του μεριδίου των γενόσημων φαρμάκων
17. Αξιολόγηση επιδόσεων συστήματος ΕΕΕ με στόχο την πλήρη εθνική εφαρμογή του
18. Ολοκλήρωση διαδικασίας τακτοποίησης/ταχείας εκκαθάρισης μη βιώσιμων οντοτήτων
19. Απλούστευση και εξορθολογισμός της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας μέσω κωδικοποίησης σε ένα Κώδικα Εργατικής Νομοθεσίας
20. Πλήρης εξοπλισμός με ειδικούς σαρωτές των τριών διεθνών λιμανιών
21. Ολοκλήρωση επιλογής των διευθυντικών στελεχών (δημόσια διοίκηση)

Ιανουάριος 2017

1. Εφαρμογή κεντρικού συστήματος προμηθειών
2. Σταδιακή κατάργηση υπηρεσιών δημοσιονομικού ελέγχου

Φεβρουάριος 2017

1. Έγκριση μέτρων για τη βελτίωση συστήματος ένδικων μέσων

Μάρτιος 2017

1. Έκδοση νομοθεσίας για το Δημοσιονομικό Συμβούλιο

Ιούνιος 2017

1. Σχέδιο προέγκρισης παραπομπών σε ιδιώτες παρόχους δευτεροβάθμιας περίθαλψης
2. Ολοκλήρωση εξισορρόπησης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Δεκέμβριος 2017

1. Πρωτογενή Πλεονάσματα 1,75% (2017)
2. Σταδιακή κατάργηση προτιμησιακής πολιτικής για αγρότες 26% το 2017
3. Ενσωμάτωση είσπραξης εισφορών κοινωνικής ασφάλισης στη φορολογική διοίκηση
4. Συγκρότηση Κέντρου Αξιολόγησης της Τεχνολογίας Υγείας για την ένταξη των φαρμάκων σε θετικό κατάλογο
5. Εφαρμογή νέου συστήματος κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων για τα νοσοκομεία
6. Εφαρμογή χάρτη πορείας ακολουθώντας το υπόδειγμα-στόχο της Ε.Ε. για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Ιανουάριος 2018

1. Απελευθέρωση λιανικής αγοράς Φυσικού Αερίου και διαχωρισμός σε εταιρείες Διαχείρισης και Διανομής (unbunding)
2. Μεταρρύθμιση τρέχοντος «κλαδικού» συστήματος με σκοπό τη βελτιωμένη δομή και περιγραφές καθηκόντων που θα αντανακλώνται στο μισθολόγιο

Δεκέμβριος 2018

1. Πρωτογενή Πλεονάσματα 3,5% (2018)

Πηγή: Καθημερινή της Κυριακής 6ης Σεπτεμβρίου 2015

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα από 11 ΙΟΥΝΙΟΥ έως 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1.ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α.Κυπριακό

Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται μεταξύ των δύο μερών με αντικείμενα το εδαφικό και το περιουσιακό, χωρίς να έχουν δημοσιοποιηθεί λεπτομέρειες. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμη διαφορές ως προς τα θέματα της προεδρίας την οποία οι τουρκοκύπριοι θέλουν εναλλασσόμενη και τις εγγυήσεις που απορρίπτουν οι ελληνοκύπριοι.

Οι δύο ηγέτες θα συναντηθούν πάλι στις 14 Σεπτεμβρίου και στη συνέχεια θα μεταβούν στη Νέα Υόρκη όπου θα έχουν ξεχωριστές συναντήσεις με τον ΓΓ του ΟΗΕ κ. Μπαν Κι Μουν στο περιθώριο της Γ.Σ. του ΟΗΕ.

Παρά την αισιοδοξία του τουρκοκύπριου ηγέτη κ. Ακιντζί ότι θα επιτευχθεί συμφωνία μέχρι το Μάϊο 2016, η οποία και θα τεθεί σε δημοψήφισμα από τους δύο λαούς, οι εκτιμήσεις είναι δυσοίωνες, γιατί η Τουρκία το μόνο που επιδιώκει αυτή τη στιγμή είναι η αναγνώριση και έξοδος από την ανυπαρξία του ψευδοκράτους και όχι η επίλυση του προβλήματος.

Η κυβέρνηση αποφάσισε τις 22 Αυγούστου την επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας για έρευνες, που είχε ζητηθεί από την ιταλική εταιρεία ΕΝΙ από το Μάρτιο, και την παράτασή της μέχρι το 2018.

β.Ε/Τ Σχέσεις

Στις 12 Ιουνίου η Τουρκία εξέδωσε NAVTEX με την οποία δεσμεύει μεγάλες περιοχές στο Κεντρικό Αιγαίο από 15/6 έως 31/12, προκειμένου να τις χρησιμοποιήσει ως πεδίο βολής, κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου αφού αυτές βρίσκονται εντός του FIR Αθηνών.

Συνεχίζονται οι υπερπτήσεις από τουρκικά Α/Φ και Ε/Π των ελληνικών νησιών στο Αιγαίο, με την Ελλάδα να διαμαρτύρεται και την Τουρκία να απαντά ότι δεν εξετάζει καταγγελίες για παραβιάσεις χωρικών υδάτων, οι οποίες αφορούν «γεωγραφικούς σχηματισμούς», που δεν έχουν παραχωρηθεί στην Ελλάδα με βάση διεθνείς συνθήκες, παραπέμποντας δηλαδή στη θεωρία περί «γκρίζων ζωνών».

Παρά τη μετριοπαθή στάση της Ελλάδας, οι σχέσεις των δύο χωρών δεν βελτιώνονται, γιατί όλες οι τουρκικές κυβερνήσεις υπηρετούν διαχρονικά με συνέπεια και συνέχεια την στρατηγική της Τουρκίας, η οποία αποβλέπει να οδηγήσει στην συνδιαχείριση του Αιγαίου. Μπορεί οι εκάστοτε εσωτερικές εξελίξεις να διαμορφώνουν εντάσεις με την Ελλάδα για εσωτερική κατανάλωση, όπως στην παρούσα περίοδο, η στρατηγική της όμως παραμένει αναλλοίωτη.

γ.Σκοπιανό

Σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές οι διαβουλεύσεις, που προηγήθηκαν με τη συμμετοχή της ΕΕ και των ΗΠΑ για την επίλυση της πολιτικής κρίσεως στην ΠΓΔΜ, θα δρομολογήσουν και εξελίξεις στο Σκοπιανό με έντονες πιέσεις και προς τις δύο χώρες, καθόσον ΕΕ και ΗΠΑ συνεφώνησαν ότι η σταθεροποίηση των Σκοπίων θα επιτευχθεί μόνο με την ένταξή τους στους ευρωατλαντικούς θεσμούς.

Η έντονη ανάμειξη ΕΕ και ΗΠΑ αποδυναμώνει το διαμεσολαβητικό ρόλο του ΟΗΕ δια του κ. Νίμιτς και αυξάνει τους κινδύνους για τη χώρα μας καθώς σε πολλές ευρωπαϊκές και όχι μόνο χώρες εδραιώνεται σιγά σιγά η αντίληψη για διπλή ονομασία. Μία για διεθνή χρήση και μία για το εσωτερικό της, που δεν πρέπει να αποδεχθεί η Ελλάδα.

Στις 24 Ιουνίου οι ΥΠΕΞ της Ελλάδος και των Σκοπίων υπέγραψαν στα Τίρανα 11 ΜΟΕ, αναφερόμενα στους τομείς του πολιτισμού, της παιδείας, του εμπορίου, των μεταφορών και της ενέργειας.

Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές η Ελλάδα προκάλεσε σύγχυση με τη συζήτηση για τα ΜΟΕ, καθώς το ζήτημα δεν είναι να συζητούνται δευτερεύοντα ή τριτεύοντα θέματα, αλλά το μείζον που είναι η ονομασία.

δ.Λαθρομετανάστευση - Πρόσφυγες

Η αθρόα είσοδος Σύρων προσφύγων και άλλων λαθρομεταναστών

στα ελληνικά νησιά από την Τουρκία έχει προκαλέσει μεγάλα προβλήματα λόγω της αδυναμίας αντιμετωπίσεως των ανθρωπιστικών θεμάτων, αλλά και ανησυχία από το ενδεχόμενο εισόδου στη χώρα και τζιχαντιστών, παρόλο που οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβεβαιώνουν ότι έχουν ληφθεί τα αναγκαία μέτρα. Προβλήματα όμως έχουν δημιουργηθεί και στα Σκόπια, τη Σερβία και κυρίως την Ουγγαρία δια μέσου των οποίων διακινούνται οι πρόσφυγες, αλλά και στις χώρες της Ευρώπης στις οποίες καταλήγουν. Όλες οι κυβερνήσεις ανησυχούν και λαμβάνουν μέτρα. Η Ουγγαρία υψώνει φράχτη μήκους 175 χλμ στα σύνορα με τη Σερβία, η οποία, αν και διαμαρτύρεται, πιέζει τα Σκόπια να κατασκευάσουν και αυτά φράχτη στα σύνορα με την Ελλάδα. Η Αυστρία και η Ελβετία επέβαλαν συνοριακούς ελέγχους, ενώ αρκετές χώρες προτίθενται να πράξουν το ίδιο.

Η ΕΕ για την αντιμετώπιση της καταστάσεως :

- Συζητά την αναθεώρηση της Συνθήκης Δουβλίνο ΙΙ και τη δημιουργία ισορροπημένου αλλά και υποχρεωτικού μηχανισμού μετεγκαταστάσεως των προσφύγων σε όλα τα κράτη της ΕΕ. Ήδη η Γερμανία στις 21 Αυγούστου αποφάσισε την αναστολή της Συνθήκης για τους Σύρους πρόσφυγες που ζητούν άσυλο και σταμάτησε η επαναπροώθησή τους στις χώρες εισόδου τους, όπως η Ελλάδα και η Ιταλία.
- Αποφάσισε τη λειτουργία έως το τέλος του έτους Κέντρων Απογραφής προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα και την Ιταλία, τα οποία θα διοικούνται από την ΕΕ.
- Άρχισε την επιτήρηση από αέρος της θαλάσσιας περιοχής της Λιβύης με στόχο τη συγκέντρωση πληροφοριών για την εξουδετέρωση των διακινητών.

Στις 9 Σεπτεμβρίου ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Γιουνγκέρ ανακοίνωσε την κατανομή στις χώρες της ΕΕ 120.000 προσφύγων, οι οποίοι βρίσκονται στην Ουγγαρία (54.000), στην Ελλάδα (50. 400) και στην Ιταλία (15.600). Δεν συμμετέχουν η Βρετανία, η Δανία και η Ιρλανδία. Αυτοί θα είναι επιπλέον των 40.000 (16.000 από Ελλάδα και 24.000 από Ιταλία) που είχαν καθορισθεί το Μάϊο. Επίσης πρότεινε ένα μόνιμο μηχανισμό μετεγκατάστασης για όλα τα κράτη μέλη, που θα μπορεί να ενεργοποιηθεί άμεσα σε περίπτωση που κάποιο κράτος αντιμετωπίζει ακραίες καταστάσεις.

Το θέμα είναι πανευρωπαϊκό και ως τέτοιο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με τη συμμετοχή όλων των ευρωπαϊκών κρατών. Το κύμα των προσφύγων θα σταματήσει μόνο αν σταματήσει ο εμφύλιος πόλεμος στη Συρία και εξαφανιστεί το ISIS. Μέχρι τότε η ΕΕ θα πρέπει :

-Να καθορίσει αναλογικά τον αριθμό των προσφύγων που θα δεχθεί κάθε χώρα.

-Να δημιουργήσει στην Τουρκία Κέντρα Υποδοχής, όπου θα φιλοξενούνται λίγες ημέρες και θα ταυτοποιούνται.

-Να οργανώσει ασφαλές σύστημα μεταφοράς τους από την Τουρκία στις χώρες της ΕΕ με βάση την επιθυμία τους, αλλά και τη δυνατότητα της χώρας υποδοχής.

-Να οργανωθεί σύστημα υποδοχής, περιθάλψεως και ενσωματώσεως των προσφύγων σε κάθε χώρα υποδοχής.

Μόνον έτσι θα σταματήσει η υποκρισία και θα αποδεχθεί πρακτικά η αρχή της αλληλεγγύης, που κάθε τόσο ευαγγελίζονται η ΕΕ και οι πλούσιες χώρες χωρίς και να την εφαρμόζουν.

ε.Σχέσεις με Αλβανία

Οι σχέσεις των δύο χωρών είναι τεταμένες. Στις 30 Ιουλίου ο κ. Ράμα, δήλωσε ότι το οικόπεδο 5 ανήκει στην Αλβανία και όχι στην Ελλάδα, υπαινισσόμενος ότι η χώρα του μελετά την προσφυγή στο ΔΔ Χάγης.

Την προσφυγή όμως στο ΔΔ Χάγης έχει μπλοκάρι η Ελλάδα με δήλωση που κατέθεσε στον ΟΗΕ το 2009, μετά την ακύρωση της συμφωνίας από το Συνταγματικό Δικαστήριο της Αλβανίας, με την οποία αναγνώρισε την αρμοδιότητά του τηρώντας όμως επιφυλάξεις έναντι προσφυγών που αφορούν θέματα ασφάλειας, εδαφικής ακεραιότητος και ασκήσεως κυριαρχικών δικαιωμάτων.

Η Αλβανία, ίσως, εκτιμά ότι δεν χρειάζεται τη στήριξη της Ελλάδος για την ευρωπαϊκή της πορεία και ως εκ τούτου ο κ. Ράμα έχει εγκλωβιστεί σε μια εθνικιστική ρητορική αλλά και στο μεγαλοϊδεατισμό του για μια Μεγάλη Αλβανία. Η Ελλάδα πρέπει να πιέσει την Διεθνή Κοινότηταγια να τον συναιτήσει.

Στις 15 Ιουλίου οι ΥΠΕΞ της Ελλάδος κ. Κοτζιάς και της Αλβανίας κ. Μπουτάσι υπέγραψαν τρεις συμφωνίες για συνεργασία στον τουριστικό και αγροτικό τομέα.

στ. Συνεργασία με Ισραήλ και Παλαιστινίους

Η τριμερής συνάντηση Ελλάδος, Κύπρου και Ισραήλ θα πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο.

Ο πρόεδρος της Παλαιστινιακής Αρχής κ. Αμπάς θα επισκεφθεί την Αθήνα κατά το χρόνο που η ελληνική Βουλή θα προβεί στην αναγνώριση του παλαιστινιακού κράτους.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α.Αλβανία

Στις 29 Ιουνίου το κόμμα των Τσάμηδων πραγματοποίησε εκδήλωση για την 71η επέτειο της δήθεν γεννοκτονίας των Τσάμηδων από την Ελλάδα.

Σύμφωνα με την εφημερίδα Le Monde 150 Αλβανοί μάχονται στη Συρία και το Ιράκ στο πλευρό των ισλαμιστών.

Στις 21 Ιουνίου πραγματοποιήθηκαν οι δημοτικές εκλογές με πληθώρα παραβάσεων, όπως κατήγγειλε ο πρόεδρος του κόμματος «ΚΕΑΔ-Ομόνοια» που εκφράζει και την ελληνική μειονότητα.

β.Σερβία

Η Σερβία συγκρότησε δύο κέντρα υποδοχής προσφύγων στο Πρέσεβο και το Βελιγράδι, δυναμικότητος 800-1000 ατόμων την ημέρα και ο Πρωθυπουργός κ. Βούτσις δήλωσε ότι η χώρα του δεν θα κατασκευάσει φράκτη στα σύνορα με τα Σκόπια για την παρεμπόδιση της εισόδου των προσφύγων.

Η Σερβία υπέγραψε τέσσερις συμφωνίες με το Κόσοβο, γεγονός που ισοδυναμεί με ντε φάκτο αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

Η ομαλοποίηση των σχέσεων Σερβίας-Κοσόβου αποτελεί όρο της ΕΕ για την προώθηση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Σερβίας, η οποία έτσι αναγκάζεται σε υποχωρήσεις παρά την περί του αντιθέτου ρητορική της.

γ.Σκόπια

Την 15ην Ιουλίου επετεύχθη συμφωνία για τη διεξαγωγή πρόωρων βουλευτικών εκλογών στις 24 Απριλίου 2016, με τη μεσολάβηση του Επιτρόπου για τη διεύρυνση της ΕΕ κ. Γιοχάνες Χαν. Έτσι τελείωσε η πολιτική κρίση και η αντιπολίτευση, που δεν αναγνώριζε το αποτέλεσμα των εκλογών του 2014, επέστρεψε στο Κοινοβούλιο την 1η Σεπτεμβρίου 2015.

Στις 6 Αυγούστου συνελήφθησαν 9 άτομα και αναζητούνται άλλα 22 κατηγορούμενα για ένταξη στο Ισλαμικό Κράτος. Όπως ανακοίνωσε ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Τσάφκοφ 130 Σκοπιανοί μάχονται στο πλευρό των ισλαμιστών, ενώ άλλα 16 έχουν σκοτωθεί.

δ.Βουλγαρία

Το 70% των Βουλγάρων, σύμφωνα με δημοψήφισμα διαφωνούν για τη μείωση του ελληνικού χρέους.

Ο πρόεδρος του ΕΒΕΕ κ. Β. Κορκίδης ανακοίνωσε ότι έχουν μετεγκατασταθεί στη Βουλγαρία, λόγω χαμηλής φορολογίας, 1.400 επιχειρήσεις που απασχολούν 70.000 Βούλγαρους εργάτες και ότι οι επιχειρήσεις θα φτάσουν σταδιακά τις 6.000.

Στις 10 Σεπτεμβρίου η Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι η χώρα της δεν θα δεχθεί πρόσφυγες με αντάλλαγμα την ένταξή της στη συνθήκη Σένγκεν.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερικά Θέματα

Η προσπάθεια του κ. Ερντογάν να σχηματίσει κυβέρνηση από τη Βουλή που προέκυψε από τις εκλογές της 7ης Ιουνίου απέτυχε και η χώρα θα οδηγηθεί σε νέες εκλογές την 1η Νοεμβρίου 2015.

Η αβεβαιότητα που επικράτησε όλη αυτή την περίοδο προκάλεσε οικονομική κρίση και έξαρση της πολιτικής βίας. Η λίρα μειώθηκε κατά 10,65% έναντι του δολαρίου τον τελευταίο μήνα και κατά 27,88% από την αρχή του έτους.

Στις 18 Ιουνίου δημοσιεύτηκαν τα απομνημονεύματα του τέως προέδρου κ. Γκιουλ, στα οποία παρουσιάζεται ως αυτός που έβαζε φρένο σε τυχοδιωκτισμούς και πολωτικές κινήσεις του κ. Ερντογάν, γεγονός που δείχνει την πρόθεσή του να επανέλθει στην πολιτική σκηνή. Επίσης με δηλώσεις του επέκρινε την εξωτερική πολιτική του κ. Ερντογάν.

Στις 17 Ιουλίου το Συνταγματικό Δικαστήριο ακύρωσε νόμο για το κλείσιμο των ιδιωτικών σχολείων του κ. Γκιουλέν που αποτελούν βασική πηγή χρηματοδοτήσεως της οργανώσεώς του, γεγονός που δείχνει ότι η δικαιοσύνη, εκμεταλλευόμενη τη δυχερή θέση του κ. Ερντογάν, άρχισε να αυτονομείται.

Οι εξελίξεις δείχνουν ότι η κυριαρχία του κ. Ερντογάν βρίσκεται στο τέλος της και μαζί της και οι φιλοδοξίες του για να αλλάξει το Σύνταγμα και να καταστεί Σουλτάνος.

β.Πόλεμος κατά της Τρομοκρατίας (ISIS – PKK)

Η κυβέρνηση αποφάσισε τη νύκτα 23/24 Αυγούστου, ύστερα από πολύμηνες διαπραγματεύσεις, τη διάθεση της Βάσεως Ιντσιρλίκ στις ΗΠΑ για αεροπορικούς βομβαρδισμούς των θέσεων του ISIS στη Συρία και το Ιράκ, αλλά και τη συμμετοχή της στους αεροπορικούς βομβαρδισμούς κατά των τζιχαντιστών.

Παράλληλα άρχισε να βομβαρδίζει και τις θέσεις των μαχητών του PKK στις ΝΑ περιοχές, οι οποίοι, αντιδρώντας για τη δολοφονία 32 συναδέλφων τους στο Σουρούτ της Ν.Τουρκίας, προέβησαν σε δολοφονίες στρατιωτών και αστυνομικών.

Οι δεκάδες νεκροί στρατιωτών και αστυνομικών από τις φονικές επιθέσεις του PKK έχει προκαλέσει εθνικιστικό παροξυσμό, με χιλιάδες οπαδούς του κ. Ερντογάν να επιτίθενται εναντίον των γραφείων του φιλοκουρδικού κόμματος HDP, ο πρόεδρος του οποίου προειδοποίησε ότι υπ΄αυτές τις συνθήκες δεν είναι δυνατή η διεξαγωγή των εκλογών της 1ης Νοεμβρίου.

Πολλοί αναλυτές προβλέπουν ότι οι εκλογές θα διεξαχθούν σε κλίμα εμφυλίου πολέμου και αποσταθεροποίησης της χώρας.

Ο κ. Ερντογάν αποφάσισε να αλλάξει στάση έναντι του ISIS, που στήριζε και ανεχόταν, αλλά και έναντι του PKK, με το οποίο βρισκόταν σε συνομιλίες για ειρήνευση, προκειμένου να κερδίσει τις συντηρητικές ψήφους στις εκλογές του Νοεμβρίου και να ανατρέψει το εκλογικό αποτέλεσμα της 7ης Ιουνίου. Επετέθη δε και κατά του κουρδικού κόμματος HDP, γιατί το θεωρεί υπεύθυνο για την ανατροπή των σχεδίων του με το 10% των ψήφων και τις 80 έδρες που κέρδισε.

Η Τουρκία ζήτησε στις 24 Αυγούστου τη δημιουργία ελεύθερης ζώνης εντός της Β.Συρίας στην οποία να εγκατασταθούν πρόσφυγες αφού πρώτα εκκαθαρισθεί από τγους τζιχαντιστές, αλλά η ευθύνη ελέγχου της να ανατεθεί στις δυνάμεις της συριακής αντιπολίτευσης και όχι στους Κούρδους του Β.Ιράκ.

Η Τουρκία αξιολογεί ως μεγαλύτερη απειλή σε βάρος της το PKK έναντι του ISIS, γιατί ανησυχεί μήπως οι Κούρδοι του Β.Ιράκ, που θεωρούνται παρακλάδι του PKK και έχουν καταστεί προνομιακός σύμμαχος των ΗΠΑ στον πόλεμο κατά των τζιχαντιστών, πετύχουν την αυτονομία τους γεγονός που θα της δημιουργήσει τεράστια προβλήματα.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α.Γαλλία

Στιςν 26 Ιουνίου τζιχαντιστής αποκεφάλισε έναν άνδρα σε εργοστάσιο και στις 28 Αυγούστου ρίφθηκαν πυροβολισμοί κατά της αμαξοστοιχίας Παρίσι-Άμστερνταμ, ενώ στις 17 Ιουνίου η αστυνομία ανακοίνωσε ότι απέτρεψε τέσσερις τρομοκρατικές επιθέσεις σε μια εβδομάδα.

Η κυβέρνηση αποφάσισε να μην παραδώσει τα ελικοπτεροφόρα πλοία Mistral στη Ρωσία, λόγω των κυρώσεων για την Ουκρανία.

Η ηγέτης του Εθνικού Μετώπου κ. Λεπέν διέγραψε τον πατέρα της από το κόμμα, ενώ συγκρότησε μια νέα ευρωφοβική ομάδα στο Ευρωκοινοβούλιο μαζί με το Ολλανδικό Λαϊκό Κόμμα, το ομόνυμο αυστριακό, τη Λίγκα του Βορρά της Ιταλίας και το βελγικκό ακροδεξιό κόμμα των Φλαμανδών.

β.Γερμανία

Τους τελευταίους έξι μήνες έχουν καταγραφεί 200 επιθέσεις κατά προσφύγων αιτούντων άσυλο στη Γερμανία. Μέχρι τώρα έχουν υποβάλλει αίτηση για άσυλο 300.000 και αναμένεται να φθάσουν στις 800.000 στο τέλος του έτους.

Στις 17 Αυγούστου ανακοινώθηκε ότι θα αποσυρθούν από την Τουρκία οι συστοιχίες Patriot που είχαν αναπτυχθεί τον Ιανουάριο 2013, γιατί η Συρία δεν έχει δυνατότητα πραγματοποιήσεως αεροπορι-

κών επιθέσεων εναντίον της.

Στις 11 Αυγούστου έγινε γνωστό ότι οι εξαγωγές όπλων σε χώρες της ΜΑ και της Β. Αφρικής έφτασαν τα 6,35 δις.

Το 84% των Γερμανών εκτιμά ότι η Ελλάδα δεν θα εφαρμόσει νέα μέτρα. Η δημοτικότητα του κ. Σόϊμπλε αυξήθηκε στο 70% και της κ. Μέρκελ στο 67%.

γ.Βρετανία

Στιςν 15 Σεπτεμβρίου ο πρωθυπουργός κ. Κάμερον ανακοίνωσε ότι το δημοψήφισμα για την παραμονή ή όχι της χώρας στην ΕΕ θα διεξαχθεί πριν από το 2017.

Στις 9 Αυγούστου η Βρετανία κατηγόρησε την Ισπανία για παραβίαση των χωρικών της υδάτων στο Γιβραλτάρ.

Στις 27 Ιουλίου συνελήφθη Βρετανός τζιχαντιστής με την κατηγορία ότι σχεδίαζε επίθεση εναντίον Αμερικανών που εδρεύουν στη χώρα.

δ.Ισπανία

Ο πρόεδρος της Καταλωνίας δήλωσε στις 15 Ιουλίου ότι οι τοπικές εκλογές στις 27 Σεπτεμβρίου θα έχουν χαρακτήρα δημοψηφίσματος για απόσχιση από την Ισπανία. Ο πρωθυπουργός κ. Ραχόϊ όμως απάντησε ότι δεν θα υπάρξει, κατά κανένα τρόπο, ανεαρτητοποίησης της Καταλωνίας.

Ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε στις 5 Ιουλίου ότι ο κίνδυνος τρομοκρατικής επιθέσεως κατά της χώρας έχει αυξηθεί και γι΄αυτό το επίπεδο συναγερμού βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο.

Στις 3 Σεπτεμβρίου ο κ. Ραχόϊ δήλωσε ότι οι βουλευτικές εκλογές θα διεξαχθούν το Δεκέμβριο.

5. ΗΠΑ

Την 1η Ιουλίου το Πεντάγωνο έδωσε στη δημοσιότητα το νέο στρατηγικό δόγμα με το οποίο κατονομάζει τη Ρωσία και την Κίνα ως απειλές για τα εθνικά συμφέροντα και την ασφάλεια των ΗΠΑ. Το Κρεμλίνο αποδοκίμασε, στις 2 Ιουλίου, ως συγκρουσιακή τη νέα παγκόσμια στρατηγική των ΗΠΑ και προειδοποίησε ότι θα λάβει απαντητικά μέτρα για τη θωράκιση της εθνικής ασφάλειας της Ρωσίας.

Στις 2 Ιουλίου ο ΓΓ του ΝΑΤΟ κ. Στόλτενμπεργκ κατά την επιθεώρηση μιας νέας Νατοϊκής εγκατάστασης στο Βουκουρέστι δήλωσε ότι «βλέπουμε μια πιο επιθετική Ρωσία, η οποία προσπαθεί να εκφοβίσει τους γείτονές της, αλλάζοντας κρατικά σύνορα δια της βίας», επιβεβαιώνοντας την επιδείνωση των σχέσεων μεταξύ Ρωσίας και Δύσεως.

Στις 27 Ιουλίου επαναλειτούργησαν οι Πρεσβείες των ΗΠΑ στην Αβάνα και της Κούβας στην Ουάσινγκτον που είχαν κλείσει το 1961.

6. ΡΩΣΣΙΑ

Η Σύνοδος του G7 που συνήλθε στις 7-8 Ιουνίου στη Βαυαρία αποφάσισε την ενίσχυση των κυρώσεων κατά της Ρωσίας, εάν δεν εφαρμοστεί πλήρως η ανακωχή που συμφωνήθηκε στο Μινσκ, στις 12 Φεβρουαρίου.

Η Φινλανδία απαγόρευσε την είσοδο στη χώρα της ρωσικής αποστολής που επρόκειτο να συμμετάσχει στη Σύνοδο του ΟΑΣΕ, που πραγματοποιήθηκε στις 8-9 Ιουλίου. Ο κ. Πούτιν αναγνώρισεν ότι η απόφαση της Φινλανδίας «ελήφθη κατόπιν πιέσεων», αλλά αξιωματούχος του Κρεμλίνου δήλωσε ότι αυτό μπορεί να έχει επιπτώσεις στους προνομιακούς όρους με τους οποίους η Ρωσία εισάγει Φινλανδική ξυλεία.

Ο Ρώσος ΥΠΕΞ κ. Λαβρόφ κατήγγειλε ότι οι δυτικές δυνάμεις προσπαθούν να προκαλέσουν ρήγμα στις σχέσεις Ρωσίας-Αρμενίας εμεταλλευόμενες τις διαδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου εξ αιτίας της αυξήσεως κατά περίπου 16% στο ηλεκτρικό ρεύμα. Εν μέσω των διαδηλώσεων η Ρωσία ανακοίνωσε στις 8 Ιουλίου μεγάλης εκτάσεως ασκήσεις από τις στρατιωτικές δυνάμεις της στην Αρενία, ένδειξη ότι η Μόσχα φοβάται για τυχόν «βελούδινη επανάσταση» στην Αρμενία.

Οι χώρες της Κ. Ευρώπης σταμάτησαν, λόγω του εμπάργκο της ΕΕ, τις αγορές στρατιωτικών οπλικών συστημάτων από τη Ρωσία και στράφηκαν στις ΗΠΑ και την ευρωπαϊκή αγορά. Αυτό αποτελεί ισχυρό πλήγμα για τη ρωσική οικονομία, η οποία εξαρτάται από την πολεμική της βιομηχανία.

7. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Η συμφωνία για εκεχειρία που υπεγράφη το Φεβρουάριο στο Μινσκ, τηρείται σε γενικές γραμμές αλλά κατά καιρούς παραβιάζεται με τα δύο μέρη να επιρρίπτουν την ευθύνη το ένα στο άλλο.

Στις 15 Ιουνίου οι new York Times αποκάλυψαν ότι το Πεντάγωνο σχεδιάζει την εγκατάσταση 5.000 στρατιωτών στις Βαλτικές Χώρες (Εσθονία–Λεττονία–Λιθουανία) για να τις θωρακίσει έναντι της ρωσικής απειλής. Επίσης ότι η Πολωνία συζητά με τις ΗΠΑ για την εγκατάσταση οπλικών συστημάτων στο έδαφός της.

Στις 25 Ιουνίου ο ΥΕΘΑ των ΗΠΑ κ. Κάρτερ δήλωσε ότι οι ΗΠΑ θα δημιουργήσουν δύναμη ταχείας επεμβάσεως που θα διαθέτει ειδικές δυνάμεις, α/φ, Ε/Π και σύγχρονα οπλικά συστήματα για την άμυνα της Α.Ευρώπης.

Στις 29 Ιουλίου η Ρωσία άσκησε ΒΕΤΟ στο ΣΑ/ΟΗΕ κατά της πρότασης για σύσταση Ειδικού Δικαστηρίου προς παραπομπή των υπευθύνων της καταρρίψεως του Μαλαισινιακού α/φ στις 17 Ιουλίου 2014 με 298 νεκρούς. Μέχρι τώρα δεν έχει αποδειχθεί καθαρά ποιος ευθύνεται γι΄αυτή την τραγωδία με την μια πλευρά να κατηγορεί την άλλη ως υπεύθυνη.

Στις 24 Αυγούστου συναντήθηκαν στο Βερολίνο η κ. Μέρκελ, ο κ. Ολάντ και ο Ουκρανός πρόεδρος Ποροσένκο, οι οποίοι συμφώνησαν ότι πρέπει να πιεστεί η Ρωσία για την τήρηση της συμφωνίας εκεχειρίας, χωρίς να αποκλείουν και νέα τετραμερή συνάντηση με τη συμμετοχή του κ. Πούτιν.

Στις 27 Αυγούστου Κίεβο και ρωσόφωνοι αυτονομιστές συμφώνησαν για την απόλυτη τήρηση της εκεχειρίας με την έναρξη της σχολικής χρονιάς την 1η Σεπτεμβρίου.

Την 1η Σεπτεμβρίου σημειώθηκαν συγκρούσεις με τρεις νεκρούς, μεταξύ αστυνομίας και διαδηλωτών που διαμαρτύροντο έξω από το Κοινοβούλιο για το νομοσχέδιο που χορηγεί αυτονομία στις ανατολικές περιοχές, όπως προβλέπεται από τη συμφωνία του Μινσκ το Φεβρουάριο.

8. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α.Ισραήλ - Παλαιστινιακό

Οι δηλώσεις τόσο του κ. Νετανιάχου, όσο και άλλων αξιωματούχων, ότι είναι αντίθετοι στην ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους, έχουν προκαλέσει πρόσθετες δυσκο-

λίες στις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητος γιαι επίλυση του προβλήματος.

Ο ΥΠΕΞ της Γαλλίας κ Φάμπιους επισκέφθηκε από 18-20 Ιουνίου την Αίγυπτο, την Ιορδανία, το Ισραήλ και την Παλαιστινιακή Αρχή όπου συναντήθηκε με τον κ. Νετανιάχου και τον κ. Αμπάς, με αντικείμενο νέο σχέδιο του κ. Ολάντ για την επίλυση του Παλαιστινιακού, το οποίο προτίθεται να προωθήσει στο ΣΑ/ΟΗΕ στο τέλος Σεπτεμβρίου.

Ο κ. Ολάντ στο πλαίσιο της προσπάθειας της Γαλλίας για δυναμική επιστροφή στη ΜΑ δίνει έμφαση στην επίλυση του Παλαιστινιακού και γι΄αυτό έχει απειλήσει το Ισραήλ ότι, εάν δεν βρεθεί λύση μέχρι το τέλος της θητείας του, θα αναγνωρίσει την Παλαιστίνη ως ανεξάρτητο κράτος.

Στις 17 Ιουνίου ο πρόεδρος κ. Αμπάς διέλυσε την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας που είχε σχηματιστεί τον Ιούλιο 2014 με πρόσχημα ότι δεν μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά, ενώ ο πραγματικός λόγος ήταν οι επαφές της Χαμάς με το Ισραήλ, η οποία ζητούσε τη λήξη του αποκλεισμού της Γάζας με αντάλλαγμα την αυστηρή τήρηση της εκεχειρίας και τη δίωξη των τζιχαντιστών.

Στις 10 Σεπτεμβρίου η ΓΣ/ΟΗΕ ενέκρινε ψήφισμα της Παλαιστινιακής Αρχής για την έπαρση στην έδρα του των σημαιών των χωρών παρατηρητών που δεν είναι μέλη του, όπως η Παλαιστίνη. Από τα 193 μέλη του ΟΗΕ τα 119 ψήφισαν υπέρ της πρότασης.

β.Ιράν

Στις 14 Ιουλίου επιτεύχθηκε ιστορικής σημασίας συμφωνία μεταξύ της Ομάδας 5+1 (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Γαλλία, Βρετανία και Γερμανία) και του Ιράν, για τη δραστική μείωση του πυρηνικού του προγράμματος τα 18 προσεχή έτη, με αντάλλαγμα τη σταδιακή μείωση των κυρώσεων που του έχουν επιβληθεί.

Τη συμφωνία χαιρέτησαν όλες οι δυνάμεις πλην του Ισραήλ, που ο κ. Νετανιάχου τη χαρακτήρισε ως «μια από τις πιο μαύρες σελίδες της σύγχρονης ιστορίας». Έντονα αντέδρασαν και οι ρεπουμπλικάνοι στις ΗΠΑ, οι οποίοι στις 10 Σεπτεμβρίου προσπάθησαν να εμποδίσουν την εφαρμογή της στο Κογκρέσο, αλλά απέτυχαν συγκεντρώνοντας 58 από τις 60 απαιτούμενες ψήφους.

Η σημασία της συμφωνίας είναι τεράστια γιατί εκλείπει μία από τις πιο επικίνδυνες εστίες έντασης και μελλοντικών συγκρούσεων στη ΜΑ, ενισχύεται το μέτωπο κατά των τζιχαντιστών και ωφελείται η παγκόσμια οικονομία γιατί θα συγκρατηθούν χαμηλά οι τιμές των ορυκτών καυσίμων.

γ.Ιράκ

Οι τζιχαντιστές, που έχουν χάσει αρκετά εδάφη από αυτά που είχαν καταλάβει συνεχίζουν τον πόλεμο με επιθέσεις αυτοκτονίας.

Η ανακατάληψη της πόλεως Ραμάντι της επαρχίας Ανμπάρ από τους ισλαμιστές τον Μάϊο ανέβαλε τα σχέδια για ανακατάληψη της Μοσούλης. Το γεγονός αυτό ανάγκασε τις ΗΠΑ να δημιουργήσουν και νέα βάση εκπαιδεύσεως ιρακινών στρατιωτών στην παραπάνω επαρχία με την αποστολή άλλων 450 εκπαιδευτών.

δ.Συρία

Οι Κούρδοι της Β.Συρίας, υποστηριζόμενοι από τις αεροπορίες των ΗΠΑ, της Τουρκίας και των συμμάχων τους έχουν περιορίσει τη δραστηριότητα των τζιχαντιστών και έχουν ανακαταλάβει πολλά από τα εδάφη που είχαν χάσει.

Συνεχίζονται οι αγριότητες των τζιχαντιστών στην αρχαία πόλη Παλμύρα, που κατέλαβαν τον Ιούνιο, με δολοφονίες, αποκεφαλισμούς και βανδαλισμούς. Στις 24 Αυγούστου ανατίναξαν με εκκρηκτικά τον αρχαίο ρωμαϊκό ναό του ΒΗΛΟΥ δίνοντας και βίντεο στη δημοσιότητα.

Στις 5 Αυγούστου συναντήθηκαν στη Μαλαισία οι ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Κέρι και της Ρωσία κ. Λαβρόφ, οι οποίοι μετά τη συνάντησή τους δήλωσαν ότι συμφωνούν να ενώσουν τις δυνάμεις τους κατά του ισλαμικού κράτους, αλλά διαφωνούν στη μέθοδο. Επίσης ο κ. Πούτιν δήλωσε στις 3 Σεπτεμβρίου ότι ο κ. Άσαντ είναι πρόθυμος να προκηρύξει εκλογές και να μοιραστεί την εξουσία με τη μετριοπαθή αντιπολίτευση, θέτοντας έτσι τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της Ρωσίας στον πόλεμο κατά του ISIS.

Πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι η Ρωσία είναι έτοιμη να αποστείλει στρατιωτικές και αεροπορικές δυνάμεις στη Συρία, αν της ζητηθεί, για να στηρίξει τον Άσαντ όχι μόνο στον πόλεμο κατά των τζιχαντιστών αλλά και σ΄αυτόν κατά των αντικαθεστωτικών.

Σε περίπτωση που συμβεί αυτό θα ενταθούν οι ψυχροπολεμικές σχέσεις μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας αλλά θα αλλάξουν και τα δεδομένα στην περιοχή, αφού οι Ρώσοι θα μπορούν να πλήξουν με την αεροπορία τους και στόχους της αντιπολίτευσης που σήμερα προστατεύονται από την άτυπη ζώνη απαγορεύσεως πτήσεων που έχει επιβάλλει η Τουρκία στην Β. Συρία. Αυτό ενδεχομένως να προκαλέσει και τριβές μεταξύ Ρωσίας-Τουρκίας.

Σύμφωνα με τον ΟΗΕ οι νεκροί στη Συρία έχουν φτάσει τις 240.000 εκ των οποίων 12.000 παιδιά και ότι οι πρόσφυγες θα φθάσουν μέχρι το τέλος του 2015 στα 4.300.000 άτομα.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα των Sunday Times της Βρετανίας και Le Monde της Γαλλίας τόσο ο κ. Κάμερον όσο και ο κ. Ολάντ είναι έτοιμοι να συμμετάσχουν στους αεροπορικούς βομβαρδισμούς στη Συρία για την εξόντωση του ISIS, αλλά και την ανάσχεση του κύματος των προσφύγων.

Το πρόγραμμα της εκπαιδεύσεως μετριοπαθών ανταρτών από τις ΗΠΑ απέτυχε. Από τους 5.000, που ήταν ο στόχος για το πρώτο έτος (2015), έχουν εκπαιδευτεί μόνο 54, γιατί οι προσερχόμενοι για κατάταξη δεν κρίνονται κατάλληλοι.

Στις 7 Σεπτεμβρίου ο ΓΓ του ΟΗΕ κ. Μπαν Κι Μουν δήλωσε ότι το ΣΑ/ΟΗΕ απέτυχε να βοηθήσει τη Συρία, γιατί κάποια κράτη με τα συνεχή βέτο εμπόδισαν την αποτελεσματική δράση για τη λήξη του εμφυλίου. Αν και δεν κατονόμασε τα κράτη είναι φανερό ότι εννοεί τη Ρωσία και την Κίνα.

Στις 10 Σεπτεμβρίου ο κ. Λαβρόφ, απαντώντας στις κατηγορίες της Ουάσιγκτον ότι ενισχύει στρατιωτικά τον κ. Άσαντ, παραδέχθηκε ότι εκτός από ανθρωπιστική βοήθεια παραδίδει στη Συρία και τα στρατιωτικά μέσα για τα οποία έχει υπογράψει συμβάσεις στο παρελθόν.

Ο κ. Κάμερον φέρεται έτοιμος να προτείνει στους δυτικούς σχέδιο επίλυσης, το οποίο προβλέπει το σχηματισμό κυβερνήσεως εθνικής ενότητος με την παραμονή του κ.

Άσαντ στην προεδρία για μεταβατική περίοδο έξι μηνών.

Η Δύση έχει αρχίσει να συνειδητοποιεί ότι η εξόντωσή του ISIS δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την συνεργασία του κ. Άσαντ, του οποίου οι χερσαίες δυνάμεις είναι αναγκαίες, αφού οι χώρες της ΕΕ δεν προτίθενται να διαθέσουν δικές τους.

Αυτό ίσως πάρει κάποιο χρόνο μέχρι να πεισθούν και οι ΗΠΑ που αρνούνται κάθε συνεργασία με τον κ. Άσαντ.

ε.Υεμένη

Συνεχίζονται οι συγκρούσεις των δυνάμεων της εξόριστης κυβέρνησης, που υποστηρίζονται από τις αεροπορίες της Σαουδικής Αραβίας και των σουνιτών συμμάχων της, με τους αντάρτες Χούτι που κατέχουν την πρωτεύουσα Σαναά και το μεγαλύτερο μέρος της χώρας. Από τους βομβαρδισμούς έχει καταστραφεί το μεγαλύτερο μέρος της παλιάς πόλης Σαναά που είναι ένα από τα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Στις 20 Ιουνίου διεκόπησαν λόγω αδιεξόδου, οι συνομιλίες που διεξήγοντο στη Βιέννη μεταξύ των εκπροσώπων της εξόριστης στη Σ. Αραβία κυβέρνησης και των ανταρτών Χούτι.

Στις 7 Σεπτεμβρίου το Al Jajira ανακοίνωσε ότι το Κατάρ έχει στείλει στην Υεμένη δύναμη 1.000 στρατιωτών, η οποία θα συμμετάσχει στις επιχειρήσεις εναντίον του Χούτι.

9. ΑΦΡΙΚΗ

α.Αίγυπτος

Στις 18-19 Οκτωβρίου θα πραγματοποιηθεί ο α΄γύρος και στις 22-23 Νοεμβρίου ο β΄γύρος των βουλευτικών εκλογών. Η χώρα είναι χωρίς Κοινοβούλιο από τον Ιούνιο 2012, που διαλύθηκε η Βουλή κατόπιν δικαστικής απόφασης.

Συνεχίζονται οι επιθέσεις των ενόπλων ισλαμιστών, που υποστηρίζονται από το ισλαμικό κράτος, στη Χερσόνησο του Σινά, η οποία αποτελεί και το κέντρο της ένοπλης εξέγερσης στην Αίγυπτο.

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι απεκαλύφθη έξω από τις ακτές της το κοίτασμα «Zop» που περιέχει 30 τρισεκατομμύρια φυσικού αερίου και θα καλύψει τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας για τα 50 επόμενα χρόνια. Η ανακάλυψη αυτή θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε Ισραήλ και Κύπρο, που φιλοδοξούσαν να εξάγουν στην Αίγυπτο σημαντικό μέρος των κοιτασμάτων τους.

10.ΑΣΙΑ

α.Αφγανιστάν

Ο πρόεδρος της χώρας αναγνώρισε για πρώτη φορά στις 7 Ιουλίου ότι διαπραγματεύεται με τους ταλιμπάν για την ειρήνευση της χώρας.

Η κατάσταση ασφαλείας της χώρας έχει επιδεινωθεί τόσο από τη δραστηριότητα των ταλιμπάν όσο και από τη δημιουργία προγεφυρωμάτων από το Ισλαμικό Κράτος, γεγονός το οποίο προβληματίζει τον κ. Ομπάμα στο κατά πόσον θα είναι φρόνιμο να αποσυρθούν όλοι οι στρατιώτες των ΗΠΑ μέχρι το τέλος του 2016, όπως έχει αποφασιστεί.

Η Εθνική Αρχή Ασφαλείας ανακοίνωσε ότι ο ηγέτης των ταλιμπάν μουλάς Ομάρ έχει πεθάνει από τον Απρίλιο 2013 σε νοσοκομείο στο Καράτσι του Πακιστάν.

β.Κορέα

Νότιος και Βόρειος Κορέα συμφώνησαν στις 24 Αυγούστου για την αποκλιμάκωση της έντασης που προκλήθηκε στις αρχές του μηνός, λόγω του τραυματισμού δύο νοτιοκορεατών στρατιωτών από νάρκη κατά προσωπικού. Η Σεούλ απέδωσε την ευθύνη στη Βόρειο Κορέα και γι΄ αυτό άρχισε να αναμεταδίδει συνθήματα, ύστερα από σιγή 11 χρόνων με τα μεγάφωνα που έχει εγκαταστήσει κατά μήκος των συνόρων, γεγονός που προκάλεσε ένταση, με την Πιον Γιανκ να τα προσβάλει με πυρά και να απειλεί με πόλεμο.

γ.Κίνα

Στις 6 Αυγούστου ο ΥΕΘΑ των ΗΠΑ κ. Κέρι κατηγόρησε την Κίνα ότι παρεμποδίζει την ελεύθερη ναυσιπλοία και τις υπερπτήσεις στη διαφιλονικούμενη νότια Σινικική Θάλασσα και ζήτησε να σταματήσει την κατασκευή τεχνικών νησίδων στην περιοχή.

Στις 8 Αυγούστου ο ΥΕΘΑ των ΗΠΑ κ. Κέρι επισκέφθηκε το Βιετνάμ με στόχο τη συνεργασία των δύο χωρών ως αντίβαρο στοναυξανόμενο περιφερειακό ρόλο της Κίνας.

Ο ΥΕΘΑ της Ιαπωνίας ανακοίνωσε ότι η χώρα του θα ξοδέψει 35 δις ευρώ για εξοπλισμούς το 2016, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις όλο και περισσότερο αναπτυσσόμενες προκλήσεις της Κίνας.

Την 3 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκαν στο Πεκίνο τελετές με την ευκαιρία της 70ής επετείου από τη νίκη κατά της Ιαπωνίας στο Β΄ΠΠ. Στην παρέλαση που κράτησε δύο ώρες πήραν μέρος 12.000 στρατιώτες, 500 άρματα μάχης και 200 πολεμικά αεροσκάφη. Εντύπωση προκάλεσε και η εμφάνιση για πρώτη φορά του βαλλιστικού πυραύλου DF-21D, του αποκαλούμενου και δολοφόνου αεροπλανοφόρων, ο οποίος θα μπορούσε να μεταβάλει την ισορροπία δυνάμεων στον Ειρηνικό όπου δρα ο 7ος Αμερικανικός Στόλος, αν αποδειχθεί ότι διαθέτει τις δυνατότητες που του αποδίδουν. Επίσης ο κ. Σι Τζίπινγκ ανακοίνωσε ότι θα μειώσει το στρατό κατά 300.000 άνδρες, από του 2,3 εκατ. που διαθέτει σήμερα. Παρέστη ο κ. Πούτιν, αλλά απουσίασαν οι ηγέτες των χωρών της Δύσεως και ο πρόεδρος της Ιαπωνίας.

Η Κίνα προέβη σε επίδειξη δυνάμεως έναντι της αυξανομένης παρουσίας των ΗΠΑ στον Ειρηνικό.

11.ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

α.Βενεζουέλα

Ταραχές έχουν ξεσπάσει στη χώρα λόγω της ελλείψεως τροφίμων που έχουν οδηγήσει σε ουρές στα Super Markets, άλλά και σε λεηλεσίες τους.

Η Βενεζουέλα βρίσκεται στα πρόθυρα χρεωκοπίας, παρόλο που είναι πετρελαιοπαραγωγός χώρα και μέλος του ΟΠΕΚ, γιατί ο αποβιώσας πρόεδρος Τσάβες μετέτρεψε την ελεύθερη οικονομία σε σοβιετικού τύπου, πολιτική που συνεχίζει και ο διάδοχός του κ. Μαδούρο.

Η Βενεζουέλα έκλεισε τα σύνορά της με την Κολομβία και απέλασε 1.000 Κολομβιανούς λόγω της δράσεως παραστρατιωτικών οργανώσεων και λαθρεμπόρων κατά μήκος τους. Αυτό οδήγησε σε ένταση τις σχέσεις των δύο χωρών, οι οποίες στις 28 Αυγούστου ανεκάλεσαν τους πρέσβεις τους για διαβουλεύσεις.

β. Κολομβία

Συνεχίζονται στην Κούβα οι συνομιλίες της κυβερνήσεως με τους αντάρτες FARK για την ειρήνευση στη χώρα.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ για ΕΡΕΥΝΑ στο ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Επιμέλεια Α. Μπασαράς, Αντιπρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

Ο σκοπός του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. είναι η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου επί θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία), διεθνών σχέσεων και εξωτερικής πολιτικής, άμυνας ασφάλειας και συσχετισμών ισχύος, καθώς και εσωτερικών θεμάτων εθνικής εμβέλειας με σκοπό την συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε Εθνικών Συμφερόντων.

Στα πλαίσια του ανωτέρω σκοπού το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. μεταξύ άλλων ασκεί ερευνητικό έργο υπό μορφή μελετών, εκτενών εργασιών και κάθε άλλης σχετικής μορφής πονημάτων, προκειμένου να μελετήσει σε βάθος θέματα που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τα Εθνικά μας Συμφέροντα

Το Ινστιτούτο δέχεται την εθελοντική συνεργασία και ενθαρρύνει την έρευνα εκ μέρους μη μελών όπως ερευνητών, αναλυτών, αρθρογράφων, πτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, ενεργών πολιτών κ.λπ. Κρίνεται ότι η ανάληψη ερευνητικού έργου από εξωτερικούς συνεργάτες με την βοήθεια και επίβλεψη του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., αποφέρει αμοιβαία οφέλη, αφού το Ινστιτούτο διευρύνει και επιταχύνει την έρευνα και ανάλυσή του σε τομείς ενδιαφέροντος ενώ οι ερευνητές αποκτούν σχετική εμπειρία, συναφή με τις σπουδές τους, έχουν την ευκαιρία δημοσιεύσεως μίας εργασίας τους και προσθέτουν στο βιογραφικό τους μία αξιόλογη προσπάθεια, η οποία επιβεβαιώνεται με την χορήγηση σχετικού πιστοποιητικού.

Με την πεποίθηση ότι ο ερευνητικός αυτός θεσμός δημιουργεί μία σημαντική δεξαμενή παραγωγικής σκέψεως, το Ινστιτούτο προτρέπει υποψηφίους ερευνητές των προαναφερθεισών κατηγοριών να συνδράμουν στο έργο της έρευνας, αναλαμβάνοντας και συντάσσοντας, αμισθί, άρθρα, μελέτες, αναλύσεις και εργασίες. Το Ινστιτούτο δεσμεύεται για την προβολή, ανάρτηση στην Ιστοσελίδα του και δημοσίευση στο περιοδικό που εκδίδει του έργου των καθώς και χορήγηση σχετικών βεβαιώσεων, εφ' όσον του ζητηθούν.

Για τους ενδιαφερομένους υποψηφίους ερευνητές το Ινστιτούτο διαθέτει εκατοντάδες θέματα ενδιαφέροντος προς επιλογή. Πέραν αυτών υπάρχει δυνατότητα συνδιαμορφώσεως και επιπλέον ερευνητικών θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος. Ενδεικτικοί τομείς ερευνητικού ενδιαφέροντος του Ινστιτούτου έχουν ως ακολούθως:

1. **Εσωτερικά Θέματα**

Πολιτική οικονομία. Παγκόσμια, Ευρωπαϊκή και Εθνική οικονομία. Εθνική ανάπτυξη. Ανάπτυξη ακριτικών περιοχών. Ενεργειακή Εθνική ασφάλεια. Υποθαλάσσια Εθνικά κοιτάσματα υδρογονανθράκων. Ενεργειακοί αγωγοί εθνικού ενδιαφέροντος. Εναλλακτική ενέργεια. Ναυτιλία. Τουρισμός. Δημογραφικό. Μετανάστευση. Ισλάμ. Παραγωγή και ανταγωνιστικότητα. Έρευνα. Τεχνολογία. Καινοτομία. Κοινωνικό σύστημα. Δημογραφικό πρόβλημα.

2. **Άμυνα, ασφάλεια και εθνική ταυτότητα.**

Συσχετισμοί στρατιωτικής ισχύος εθνικού ενδιαφέροντος. Επιπτώσεις γεωπολιτικών εξελίξεων στην Εθνική άμυνα και ασφάλεια. ΚΕΠΠΑ και ευρωπαϊκός στρατός. ΝΑΤΟ. Διατλαντικές σχέσεις. Το φαινόμενο του πολέμου. Στρατηγική σκέψη. Δομή των Ενόπλων Δυνάμεων. Κομματικό σύστημα και ΕΔ. Σχέσεις πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας. Χειρισμός κρίσεων. Ανταρτοπόλεμος. Υβριδικός πόλεμος. Ασύμμετρες απειλές. Κυβερνοάμυνα. Στρατιωτικές απαιτήσεις Ελλάδος σε σχέση με τις απειλές, την αποστολή των ΕΔ, την γεωγραφία και τις συμμαχικές υποχρεώσεις. Στρατιωτική υψηλή τεχνολογία. Αμυντική βιομηχανία. Στρατιωτική Ηγεσία. Συμμαχίες. Άμυνα και ασφάλεια κυπριακού ελληνισμού. Ενδιαφέρουσες ιστορικές περίοδοι από πλευράς στρατηγικής των συγκρούσεων. Τρομοκρατία. Οργανωμένο έγκλημα. Πολιτική Άμυνα. Άμυνα και ασφάλεια λιμένων, ακτών και θαλασσίων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων. Παιδεία. Πολιτισμός. Απόδημος ελληνισμός.

3. **Εξωτερική Πολιτική. Γεωπολιτικές Εξελίξεις. Διεθνές Δίκαιο. Διεθνείς Οργανισμοί.**

Εθνικά Συμφέροντα. Εθνικοί Σκοποί. Εθνική Στρατηγική. Παγκοσμιοποίηση και Ελλάς. Παγκόσμιες δημογραφικές και οικολογικές τάσεις εθνικού ενδιαφέροντος. Θεωρία και εφαρμογή Διεθνών Σχέσεων. Διεθνείς γεωπολιτικές εξελίξεις εθνικού ενδιαφέροντος. Παγκόσμια ενεργειακή ασφάλεια και Ελλάς. Γεωπολιτική αγωγών. Συσχετισμός ισχύος και σχέσεις μεταξύ Μεγάλων και αναδυομένων Δυνάμεων. ΕΕ και Ελλάς. Γεωπολιτικές σχολές σκέψεως και η θέση της Ελλάδος. Γεωπολιτικές εξελίξεις σε ΕΕ, Βαλκάνια, Α. Μεσόγειο, Μ. Ανατολή, Β. Αφρική, καθώς και σε Ηπείρους και περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος. Συμμαχίες. Διεθνείς Οργανισμοί εθνικού ενδιαφέροντος. Διεθνές Δίκαιο. Διεθνές Δίκαιο Θαλάσσης. Το Ισλάμ. Εθνικά θέματα. Τουρκία. Σκόπια. Αλβανία.

Επικοινωνία και Δηλώσεις Συμμετοχής

Δηλώσεις συμμετοχής μπορούν να γίνουν στην γραμματεία του Ινστιτούτου (τηλ. 210-8211025, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη από 09.30 έως 14.00. Το Ινστιτούτο είναι κλειστό από 31/8 έως 2/9/2015) ή ηλεκτρονικά στο elesme@otenet.gr. Περισσότερα για το ιστορικό, τους σκοπούς και την δραστηριότητα του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., αναγράφονται στην ιστοσελίδα του www.elisme.gr.

Το Ινστιτούτο πιστεύοντας ότι ο θεσμός αυτός διασφαλίζει μια βαθειά και πλατειά δεξαμενή παραγωγικής σκέψης: Προτρέπει και Προσκαλεί εθελοντές ερευνητές, αναλυτές, φοιτητές, ενεργούς πολίτες να συνδράμουν στο έργο της έρευνας, ανάλυσης και άρθρωσης του δημόσιου λόγου του αναλαμβάνοντας και συντάσσοντας, αμισθί, άρθρα, μελέτες, αναλύσεις και εργασίες. Το Ινστιτούτο δεσμεύεται για την προβολή, ανάρτηση στην Ιστοσελίδα του και δημοσίευση στο περιοδικό που εκδίδει του έργου των καθώς και χορήγηση σχετικών βεβαιώσεων, όταν και από όποιους ζητούνται.

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. Οργανώνει Σεμινάριο Αμυνας και Στρατηγικής

Επιμέλεια Α. Μπασαράς,

Αντιπρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.) διοργανώνει Σεμινάριο περί Άμυνας και Στρατηγικής στα γραφεία του (Νίκης 11, 4ος Όροφος, Σύνταγμα), κάθε Δευτέρα 18.00 – 21.00, από 12 Οκτωβρίου, έως και τις 14 Δεκεμβρίου 2015. Τα επί μέρους αντικείμενα του Σεμιναρίου, είναι τα ακόλουθα:

Α. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ *(12 ΩΡΕΣ)*

1.Θεωρία Πολέμου. Ο πόλεμος από την αρχαιότητα έως σήμερα. Βασικοί ορισμοί Στρατηγικής (ΕΘΣΜ, ΕΘΣΚ, ΕΘΣΤ, ΕΘΣΣ, χερσαία στρατηγική, Θαλάσσια και ναυτική στρατηγική, αεροπορική στρατηγική, Δόγμα κ.λπ.).

2.Κλασσικές στρατηγικές προσεγγίσεις πολέμου. Κύριοι εκπρόσωποι στρατηγικής σκέψεως.

3.Νεώτερες στρατηγικές αντιλήψεις. Χερσαία, Ναυτική και αεροπορική στρατηγική σκέψη. Πυρηνική στρατηγική.

4.Η ηγεσία σε ειρήνη, κρίση και πόλεμο. Σχέσεις πολιτικής & στρατιωτικής ηγεσίας.

Β. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΗΓΕΣΙΑΣ *(9 ΩΡΕΣ)*

5.Πελοποννησιακός Πόλεμος. Β' Καρχηδονιακός πόλεμος

6.Περίοδος Ναπολέοντος. Περίοδος Μπίσμαρκ.

7.Α' Παγκόσμιος Πόλεμος. Β' Παγκόσμιος Πόλεμος

Γ. ΠΟΛΕΜΟΣ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΗΓΕΣΙΑ ΣΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ *(9 ΩΡΕΣ)*

8. Επαναστατικός Πόλεμος. Ανταρτοπόλεμος. Μάο, Κίνα και Ινδοκίνα. Ψυχρός Πόλεμος. Κορέα και Βιετνάμ

9. Τεχνολογία και σύγχρονος πόλεμος. Νέες μορφές πολέμου.

10. Στρατιωτικές απειλές Ελλάδος. Αποτρεπτική στρατηγική και ελληνικές ΕΔ.

Οι Εισηγητές του Σεμιναρίου

Τις εισηγήσεις αναλαμβάνουν καταξιωμένα μέλη του Ινστιτούτου όπως ανώτατοι Αξιωματικοί, εν αποστρατεία, των τριών κλάδων των ΕΔ, καθώς και έγκριτοι αρμόδιοι καθηγητές. Συνοπτικά Βιογραφικά Σημειώματα των εισηγητών ***μπορείτε να διαβάστε στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου***

Οδηγός Σπουδών και Πιστοποιητικά Παρακολούθησης

Προ της ενάρξεως του σεμιναρίου θα δίδεται στους σπουδαστές εισαγωγικό έντυπο με κατάλληλη εκπαιδευτική ύλη (οδηγός σπουδών). Μετά το πέρας του σεμιναρίου, θα χορηγηθεί στους σπουδαστές πιστοποιητικό παρακολουθήσεως, καθώς και σχετικό CD-ROM (powerpoint εισηγήσεων, βιβλιογραφία και συναφή κείμενα).

Δαπάνες

Οι σπουδαστές αντί διδάκτρων, καταβάλλουν στο ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. 50€ προκειμένου να καταστούν μέλη του Ινστιτούτου επί ένα έτος (εντός του έτους αυτού, προβλέπεται η δωρεάν χορηγία του τριμηνιαίου περιοδικού μας «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ» και πρόσκληση συμμετοχής στις εκδηλώσεις μας), καθώς και 10€ επι πλέον για το σύνολο της γραμματειακής υποστηρίξεως καθώς και παροχής καφέ και αναψυκτικών. Μέλη του Ινστιτούτου δύνανται να παρακολουθήσουν το Σεμινάριο έναντι καταβολής 40 €, ως δωρεά προς το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ..

Επικοινωνία και Εγγραφές

Οι δηλώσεις συμμετοχής θα πρέπει να γίνουν από την 1η έως τις 30 Σεπτεμβρίου, είτε στην γραμματεία στο τηλ. 210-8211025 (Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη από 09.30 έως 14.00), είτε ηλεκτρονικά στο elesme@otenet.gr. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας. Περισσότερα για το ιστορικό, τους σκοπούς και την δραστηριότητα του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., αναγράφονται στην ιστοσελίδα του www.elisme.gr .

Η φιλοδοξία μας

Το Σεμινάριο περί Άμυνας και Στρατηγικής του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. φιλοδοξεί να αναδείξει την διαχρονική αξία σημαντικών παραμέτρων όπως τα εθνικά συμφέροντα, οι εθνικοί σκοποί, η εθνική και στρατιωτική στρατηγική, η ισχύς, η ηγεσία, το φαινόμενο του πολέμου, οι συμμαχίες, η εσωτερική και εξωτερική νομιμοποίηση, οι σχέσεις πολιτικής και στρατιωτική ηγεσίας κ.λπ., στις Διεθνείς Σχέσεις και ειδικότερα στις διακρατικές συγκρούσεις. Το Σεμινάριο προσφέρεται για πτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, αξιωματικούς των ΕΔ, μαθητές ΑΣΕΙ, καθώς και για κάθε ενεργό πολίτη.